

Vie – leven in beweging

Stand van zaken programma's

Januari 2022

Inhoudsopgave

Inleiding 4

A Programma's in vogelvlucht (PMO) 5

B Programma's tekstuele toelichting 28

Gezonde jeugd 29

Kansrijke start

1. Nu niet zwanger 29
2. VoorZorg 31
3. Stevig ouderschap 32
4. Knooppunt kansrijke start Kerkrade 33
5. Centering zwangerschap 35
6. Proeftuin Geboortezorg Flex 37

Basisschool/middelbare school 39

1. Gezonde basisschool van de toekomst 40
2. Overgewicht bij jongeren/Netwerkaanpak 44
3. Talentonwikkeling/leren locatie Holz 47
4. Pleintje app 49
5. Shuffle sports 50

Vitale wijken 52

1. Sociaal programma Rolduckerveld 53
2. Voorzieningen Wijzer 55
3. Community Building/ABCD-aanpak *nieuw* 57
4. Burgerparticipatie, pilot Kerkrade Noord 59

Vitaal ouder worden 60

1. Aanpak eenzaamheid 61
   a. Boodschappenplusbus 63
   b. Gelukkig ouder worden 65
   c. Hulp bij huishouden 67
   d. Kaffieklatsj 68
   e. Online training 'meer contact' 69
   f. Aanpak eenzaamheid Jongeren 71
   g. Kerkrade samen tegen eenzaamheid 72
   h. Ontmoetingsbus Leger des Heils 73

2. Welzijn op recept 75
3. Arbeidsfit maken: Vitaal Kerkrade! 78
4. Inburgering 81
5. Empowermenttraining vrouwen 83
6. Armoede en schulden 85
   a. Preventie en vroegsignalering 85
   b. Versterken redzaamheid 88
   c. Inkomensondersteuning 89
   d. Schuldhulpverlening 90
   e. Aanpak kinderarmoede 92
7. Sociaal culturele activiteiten 94
8. Healthy Life 95

Innovatie Hub 97

Programma's

1. Parkstad Excellence 98

Producten

1. GBT readiness scan 99
2. GBT opschaling Limburg 100
3. Positieve gezondheidsapp 101
4. Onze regio in beeld 102
5. Naviegator/Landkaart Parkstad 104

Services

1. Fondsen werving/aanvraag FooDiverCities *nieuw* 105
2. LEEF fonds 106
3. Community Events 107
4. Onderzoek fit-programma *nieuw* 108

Inleiding

In januari 2021 heeft de raad van de gemeente Kerkrade het Lokale Uitvoeringsprogramma (LUP) Vie vastgesteld. Hierin stond te lezen: Het uitvoeringsprogramma Vie is **een reisgids voor de komende 10 jaar**. Een reis waarvan het reisdoel bekend is, maar waarin de wegen die we nemen steeds zullen variëren omdat zich steeds nieuwe ontwikkelingen en mogelijkheden voordoen en we blijven aanhaken bij nieuwe programma's, interventies, (beleids)ontwikkelingen en inzichten. Maar ook een reis die de ambitie heeft om door de jaren heen van resultaten naar duurzame effecten te leiden.

Met de raad is afgesproken om periodiek een up-date te geven van de stand van zaken van de lopende programma's. Gezien de omvang van het aantal programma's gebeurt dit schriftelijk voor alle programma's en wordt in de commissie Vie steeds de verdieping gemaakt op een aantal specifieke onderwerpen.

Gezien de omvang van de schriftelijke informatie en luisterend naar de suggesties in de commissie en raad is dit document opgebouwd uit een tweetal delen. In het eerste deel is een overzicht in vogelvlucht opgenomen waarmee op een vlotte manier inzicht kan worden verkregen in de status en financiën van de (afzonderlijke) programma's. Dit is het zogenaamde Programma Management Office (PMO) gedeelte.
Waar de behoefte bestaat aan een meer inhoudelijke toelichting is vervolgens in het tweede deel van deze rapportage per programma een afzonderlijk tekstueel gedeelte opgenomen.

Tot slot herhalen we nogmaals: positieve gezondheid gaat over alle domeinen en kent dus ook een samenhang met al ons 'reguliere' beleid dat geen onderdeel uitmaakt van dit uitvoeringsprogramma. Vie is daarmee 100% gericht op vitaliteit en gezondheid, maar vitaliteit en gezondheid is meer dan Vie.

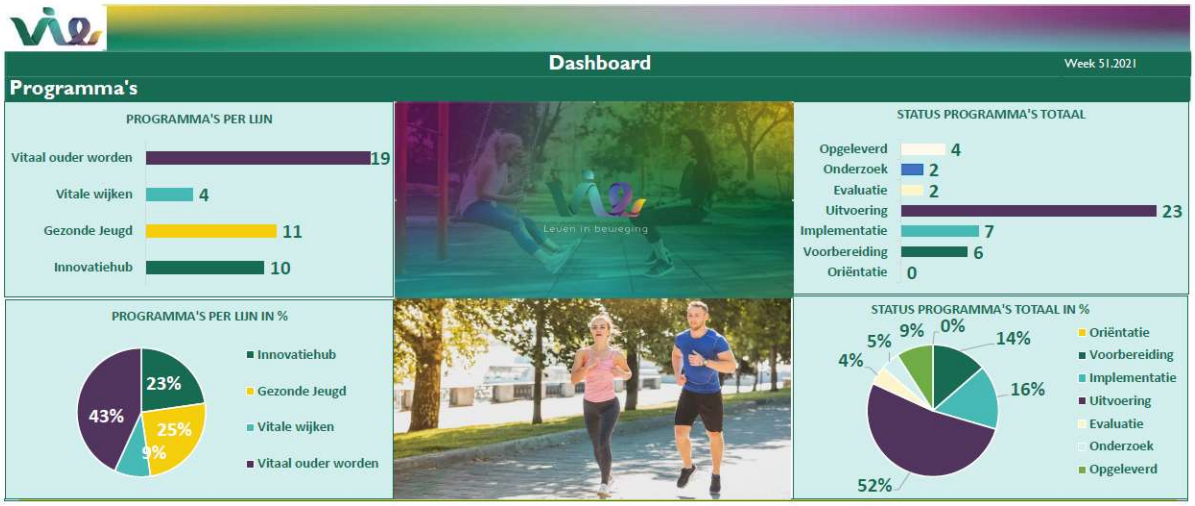

Deel A

Programma’s in vogelvlucht (PMO)

Algemeen

Dashboard
Week 51.2021
Programma's
PROGRAMMA'S PER LIJN
Vitaal ouder worden 19
Vitale wijken 4
Gezonde Jeugd 11
Innovatiehub 10
Leven in beweging
STATUS PROGRAMMA'S TOTAAL
Opgeleverd 4
Onderzoek 2
Evaluatie 2
Uitvoering 23
Implementatie 7
Voorbereiding 6
Oriëntatie 0
PROGRAMMA'S PER LIJN IN %
23%
25%
9%
43%
Innovatiehub
Gezonde Jeugd
Vitale wijken
Vitaal ouder worden
STATUS PROGRAMMA'S TOTAAL IN %
0%
14%
16%
52%
4%
5%
9%
Oriëntatie
Voorbereiding
Implementatie
Uitvoering
Evaluatie
Onderzoek
Opgeleverd

Gezonde jeugd

KANSRIJKE START

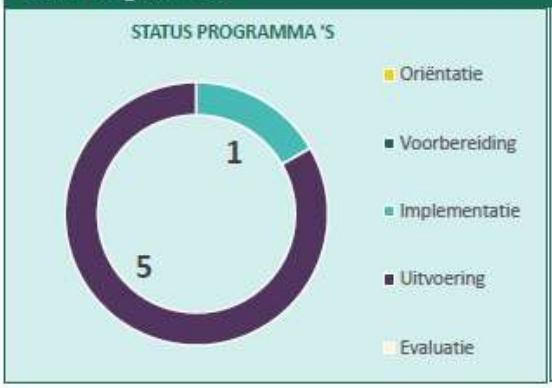
Beschrijving programma

Kansrijke Start is een landelijk actieprogramma waarin gemeenten en het Rijk samen met medewerkers van wijkteams, welzijnswerk, volwassen-ggz, geboorte- en jeugdgezondheidszorg, werken aan een kansrijke start voor zoveel mogelijk kinderen.

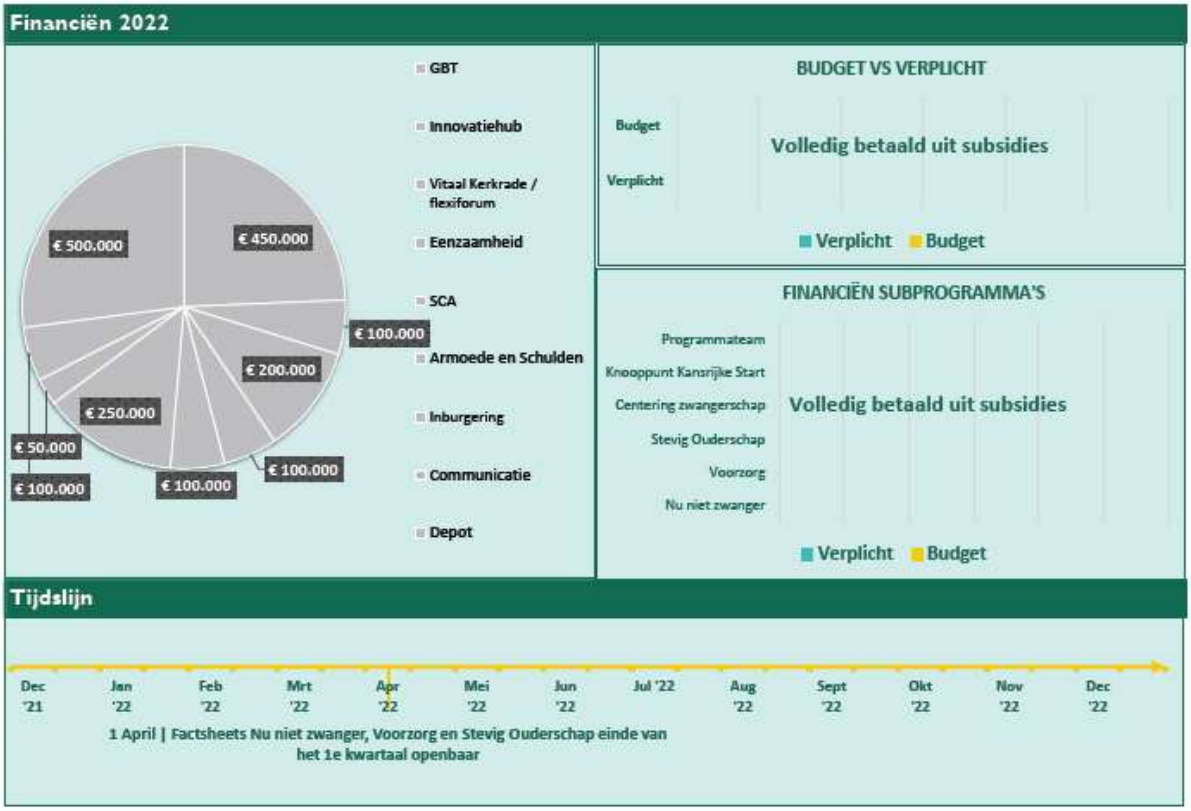
Doelstellingen

Programma	Doelstelling	Monitoring
Kansrijke Start	Verlaging in de score van ca. 25%	GGD
Nu niet Zwanger	Ongeplande zwangerschappen onder jong volwassenen tot 25 jaar in Zuid-Limburg in 2030 terug te brengen van 3,4% naar 2,5% (landelijk gemiddelde).	GGD
Voorzorg	Het programma VoorZorg draagt bij aan kansengelijkheid doordat het positieve effecten heeft op hechting, borstvoeding en opvoeding, minder stress in de gezinnen en een daling van kindermishandeling.	GGD
Stevig Ouderschap	Bijdragen aan het voorkómen van ernstige opvoedingsproblemen, waaronder kindermishandeling.	GGD
Knooppunt Kansrijke Start	Score voor Kerkrade van vroeggeboorte en/of laag geboortegewicht terug te brengen naar het landelijk gemiddelde (verlaging van ca. 25%).	Dashboard gezondheid (Waar Staat Je Gemeente) en via 3 jaar durend onderzoek vanuit Zon-
Centering Zwangerschap	Score voor Kerkrade van vroeggeboorte en/of laag geboortegewicht terug te brengen naar het landelijk gemiddelde (verlaging van ca. 25%).	Dashboard gezondheid (Waar Staat Je Gemeente)
Proeftuin Geboortezorg Flex	Pijler 1:Het realiseren van een goede basis vanuit de kraamzorg in de eerste 8-10 dagen aansluitend op de bevalling voor 150 gezinnen in een kwetsbare positie binnen 1 jaar. Pijler 2: Het aanbieden van kraamzorg op maat voor 100 gezinnen (waarvan 50 doorstromen uit pijler 1), in een zeer kwetsbare positie wordt, die ingezet kan worden gedurende de eerste zes maanden na de geboorte.	GGD

Status Programma's

Financiën 2022
GBT
Innovatiehub
Vitaal Kerkrade / flexiforum
Eenzaamheid
SCA
Armoede en Schulden
Inburgering
Communicatie
Depot
€ 500.000
€ 450.000
€ 100.000
€ 200.000
€ 250.000
€ 50.000
€ 100.000
€ 100.000
€ 100.000
BUDGET VS VERPLICHT
Budget
Verplicht
Volledig betaald uit subsidies
Verplicht
Budget
FINANCIËN SUBPROGRAMMA'S
Programmateam
Knooppunt Kansrijke Start
Centering zwangerschap
Stevig Ouderschap
Voorzorg
Nu niet zwanger
Volledig betaald uit subsidies
Verplicht
Budget
Tijdslijn
Dec '21
Jan '22
Feb '22
Mrt '22
Apr '22
Mei '22
Jun '22
Jul '22
Aug '22
Sept '22
Okt '22
Nov '22
Dec '22
1 April | Factsheets Nu niet zwanger, Voorzorg en Stevig Ouderschap einde van het 1e kwartaal openbaar

GEZONDE BASISSCHOOL VAN DE TOEKOMST

Beschrijving programma

Met de GBT worden de **ontwikkelkansen** en de gezondheid van kinderen **bevorderd en gezondheidsachterstanden weggewerkt**. Dit gebeurt enerzijds door het aanbieden van Gezonde Voeding door middel van een **gezonde lunch** en anderzijds door een uitgebreid kwalitatief goed **beweegaanbod**. Met de verlengde schooldag in combinatie met de **aanpak talentontwikkelin**g werken kinderen daarnaast aan het verkennen en investeren in de eigen talenten.

Doelstellingen

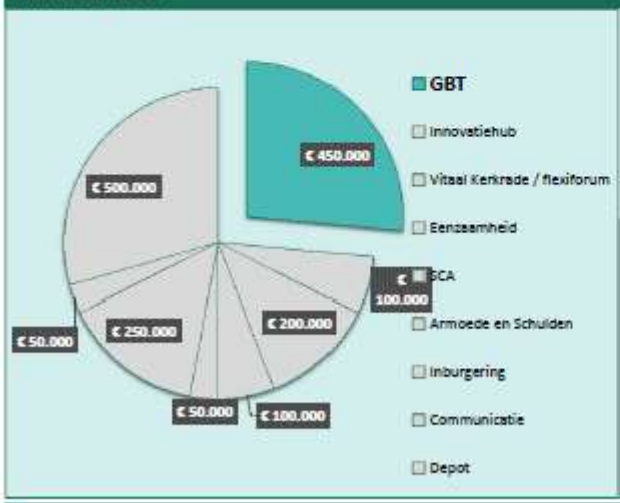
Programma	Doelstelling	Monitoring
GBT	Het ontwikkelen van een **gezonde leefstijl** en het **vergroten** van (onderwijs)kansen bij leerlingen in het basisonderwijs, waarmee de **negatieve trend** op het gebied van de gezondheid in de regio wordt **gekeerd**. Meer specifiek het concept "Gezonde Basisschool van de Toekomst" op twee basisscholen, namelijk **De Schatkist en De Stelltoper**, te **implementeren**	Monitoring vindt plaats op procesniveau.

Status Programma's

Financiën 2022

Uitstel agv Corona. In 2022 volledige implementatie 2 scholen en onderzoek naar uitbreiding, conform motie raad middelen behouden voor GBT.

de gezonde basisschool van de toekomst

Tijdslijn

OVERGEWICHT BIJ JONGEREN / NETWERKAANPAK

Beschrijving programma

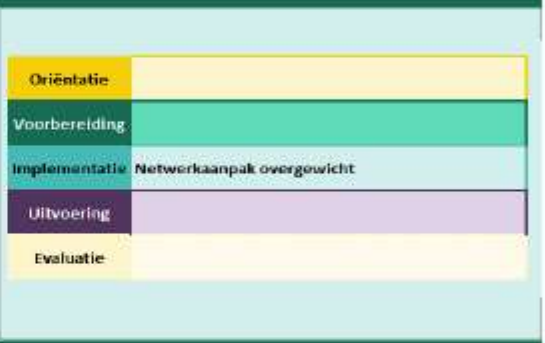
Het **verbeteren van de gezondheid van onze jeugd**, in het bijzonder kinderen met **overgewicht en obesitas**, door middel van verschillende **preventiegerichte** gezondheidsprogramma's.

Doelstellingen

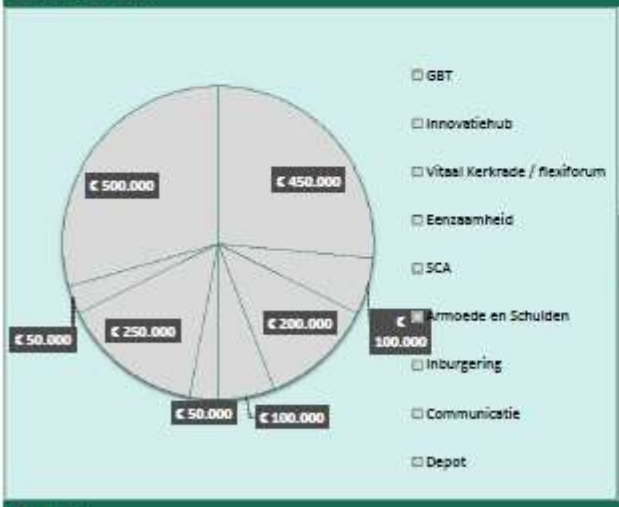
Programma	Doelstelling	Monitoring
Netwerkaanpak overgewicht	Een netwerkaanpak uitvoeren in de provincie Limburg voor een periode van **3 jaar** waarin maximaal **800 kinderen** met medische indicatie en **500 kinderen** zonder medische indicatie ondersteund worden met passende hulp om het **overgewicht terug te brengen, weerbaarder** te worden en eigen regie te pakken over hun eigen gezondheid. Binnen Kerkrade is het doelstelling om in **3 jaar 130 kinderen** met een licht GGR (GewichtsgerelateerdGezondheidsRisico) en **60 kinderen** die een matig, zwaar of extreem GGR te gaan **includeren.**	GGD, Stichting Your Coach Next Door en MUMC+

Status Programma's

Financiën 2021

Tijdslijn

TALENTONTWIKKELING: 'LEREN LOCATIE HOLZ'

Beschrijving programma

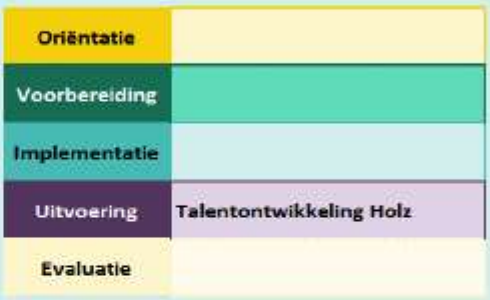
Uitvoering geven aan het tussen SVOPL en de gemeente opgestelde '**plan van aanpak Holz**' waarin ingezet wordt op '**Talentontwikkeling**' en '**Zorg op Maat**'.

Doelstellingen

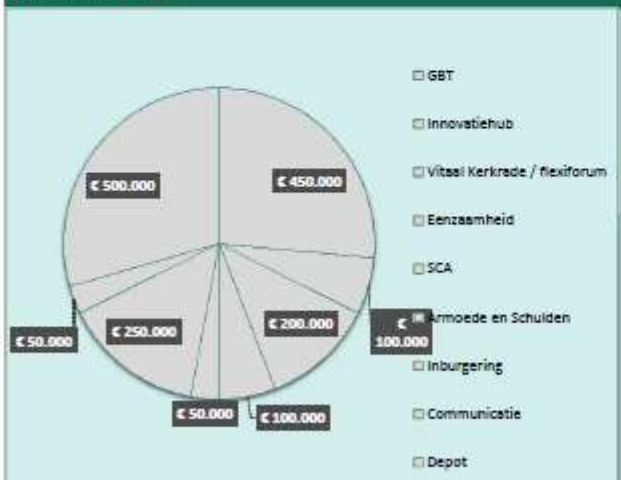
Programma	Doelstelling	Monitoring
Talentontwikkeling Holz	• **Gerichtere toeleiding** van jongeren naar **school/werk** • **Vergroten** van het **toekomstperspectief** van kwetsbare jongeren • **Vergroten** van de **rol van bedrijven in de arbeidsmarktoriëntatie** van kwetsbare jongeren • **Opzetten** van een systeem van **duale opleiding /oriëntatie**	Voortgangsrapportages

Status Programma's

Financiën 2022

Tijdslijn

PLEINTJE

Beschrijving programma

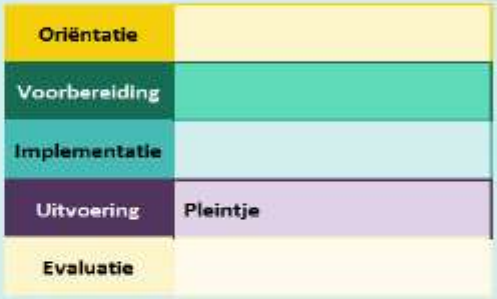
Kinderen spelen steeds minder buiten, hierdoor bewegen ze minder en worden minder sociale verbindingen gelegd tussen kinderen. De Pleintje-app speelt hierop in met een **vernieuwd (buiten-) spelaanbod**. Door telkens nieuwe spellen toe te voegen blijft Pleintje de kinderen **uitdagen** om **buiten te spelen**. Binnen Pleintje staat hiervoor **breed motorisch ontwikkeling** voorop. Binnen Pleintje staat plezier en meedoen voorop en Pleintje is expliciet niet gericht op prestatie.
Binnen Pleintje bestaat eveneens de mogelijkheid voor b.v. **Verenigingen** om kinderen op te roepen voor Workshops, Open Dagen, Challenges etc. Zo probeert Pleintje de **ongebonden sporter te verbinden met de verenigingen.**

Doelstellingen

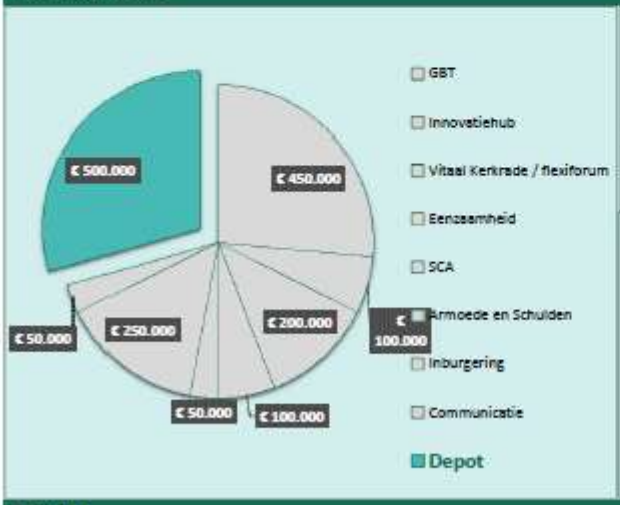
Programma	Doelstelling	Monitoring
Pleintje	Pleintje wordt in het nieuwe schooljaar 2021/2022 **geïntroduceerd** en moet tegen het einde van het schooljaar door **30%** van de in Kerkrade naar school gaande kinderen van **8-14 jaar**, die in het bezit zijn van een mobiele telefoon, **geïnstalleerd en gebruikt worden**.	Interactieve Pleintje-dashboard

Status Programma's

Financiën 2022

Tijdslijn

SHUFFLE SPORTS

Beschrijving programma

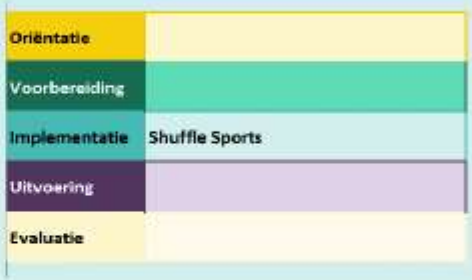
Met het unieke, nieuwe concept **ShuffleSports** willen scholen, sportbonden, gemeenten en NOC*NSF **inactieve vmbo-jongeren in beweging** krijgen. Trampoline-fitness, obstacle-voetbal of dansend judoën: door twee sporten met elkaar te combineren wordt tegemoet gekomen aan de **sportbehoefte** van deze **doelgroep.**

Doelstellingen

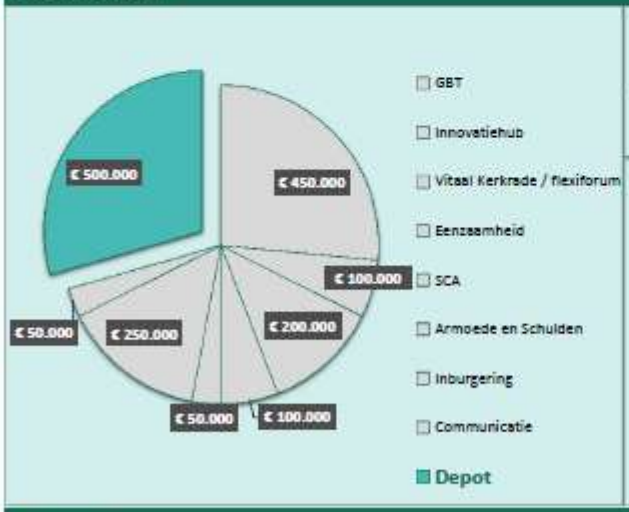
Programma	Doelstelling	Monitoring
Shuffle Sports	De pilot is geslaagd als **16%** van de bereikte **eerste- en tweede klassers** van VMBO Holz zich **aanmeldt** voor Shufflesports, de helft van de aanwezigen (nog) niet sportend is en **50%** vervolgens **nog een keer mee doet.**	

Status Programma's

Financiën 2021

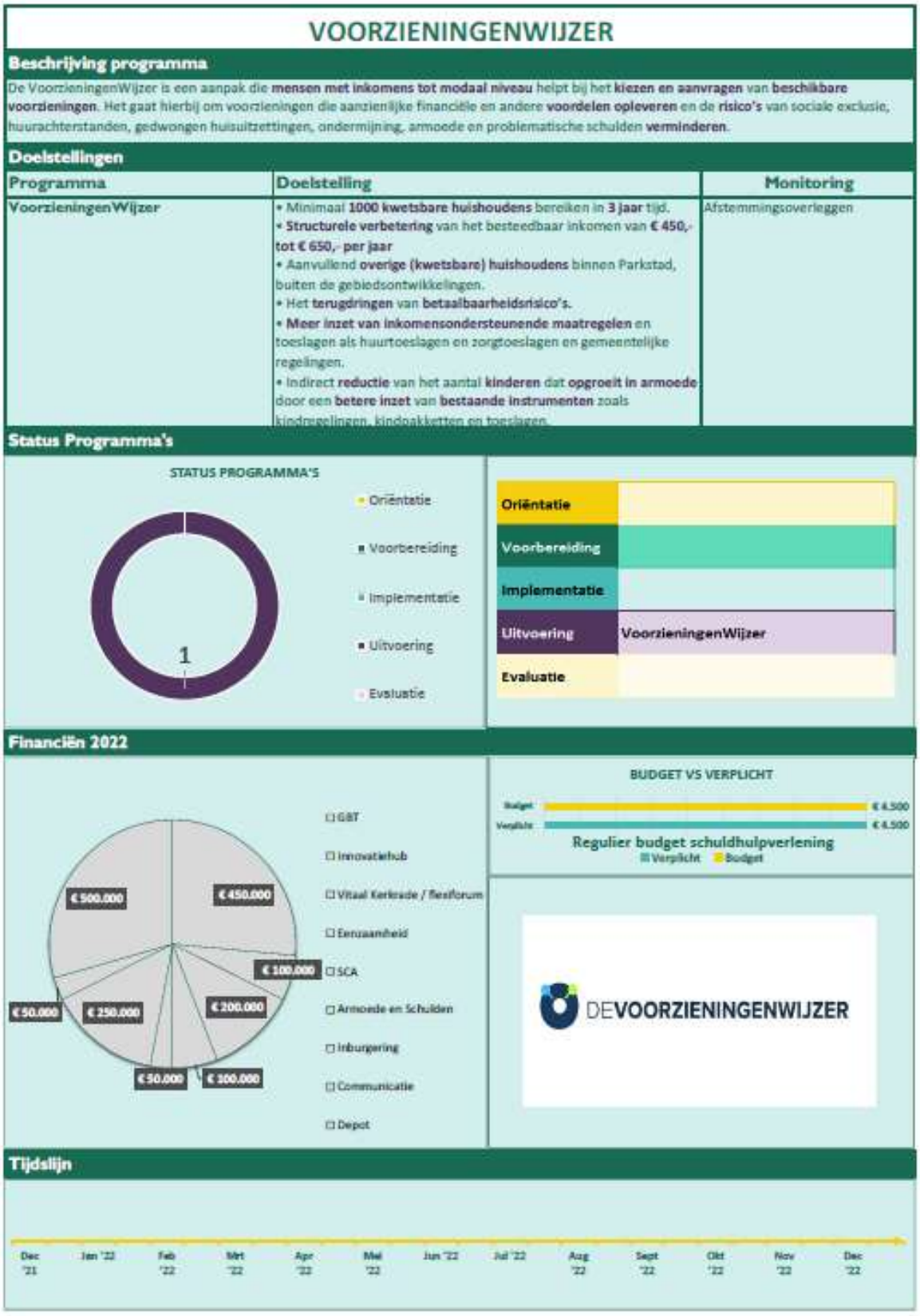

ShuffleSports

Tijdslijn

Vitale wijken

COMMUNITY BUILDING / BURGERPARTICIPATIE

Beschrijving programma

Het **actief beheren** en **verbinden** van **inwoners, de verschillende initiatieven** maar ook **organisaties** die actief zijn op gebied van gezondheid en vitaliteit in **Kerkrade, Parkstad en Zuid-Limburg**. Naast het opzetten of ondersteunen van bewonersnetwerken gaat community Building ook over het **effectief samenwerken** tussen partners in wijken met als doel de **afzonderlijke krachten te bundelen** tot een **hechte samenwerking** waarbij het belang van de **inwoner centraal** staat maar gaat community building ook over samenwerking met bijvoorbeeld Public Services Lab en Brightlands Smart Services Campus.

Doelstellingen

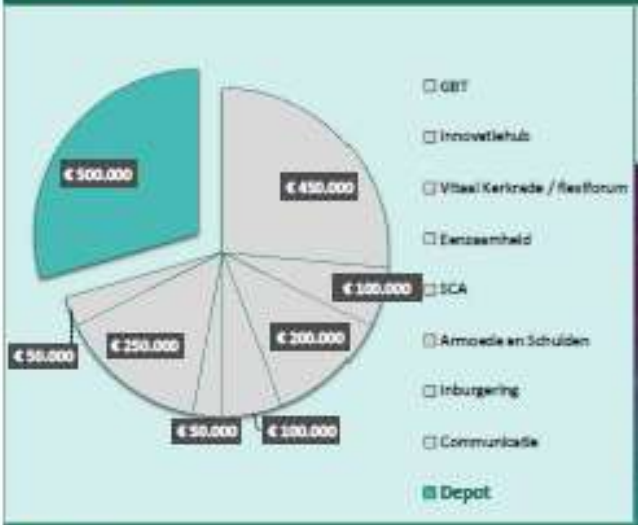
Programma	Doelstelling	Monitoring
Community Building / Burgerparticipatie	• Een **hechte community/samenwerking** op de **diverse niveaus** van wijk/gemeente/ Stadsregio/Zuid Limburg op het gebied van gezondheid en vitaliteit; • **Toegenomen kennis, expertise én netwerk** van medewerkers van de gemeente Kerkrade en hun partners; • **Samenwerkingen** sneller kunnen **vormen** om lokale problemen op te lossen; • **Goed overzicht** en kennis van netwerk en initiatieven, vastgelegd in o.a. de Landkaart en contactbeheer.	
ABCD-aanpak	Het **gedachtegoed** van **Vie implementaren** in de **gemeenschap** vanuit: • **Gemeenschapsdenken**; • **Snelle verbinding** met de gemeenschap; • **Initiatief vanuit de gemeenschap** laten ontstaan (participatie van onderop); • **Draagvlak, en eigenaarschap**, bij de gemeenschap.	

Status Programma's

Oriëntatie	
Voorbereiding	**ABCD-aanpak**
Implementatie	
Uitvoering	
Evaluatie	**Pilot Kerkrade Noord**

Financiën 2022

Tijdslijn

Vitaal ouder worden

EENZAAMHEID

Beschrijving programma

Het programma **eenzaamheid** beoogt te komen tot een **duurzame en systematische manier** om eenzaamheid aan te pakken. Het programma is in een constante ontwikkeling en bestaat uit een aantal deelprojecten die enerzijds doelgroep- en anderzijds buurt- of wijkgericht kunnen zijn. Dit sluit aan bij de wijkgerichte aanpak van 'Vie-Leven in beweging'.

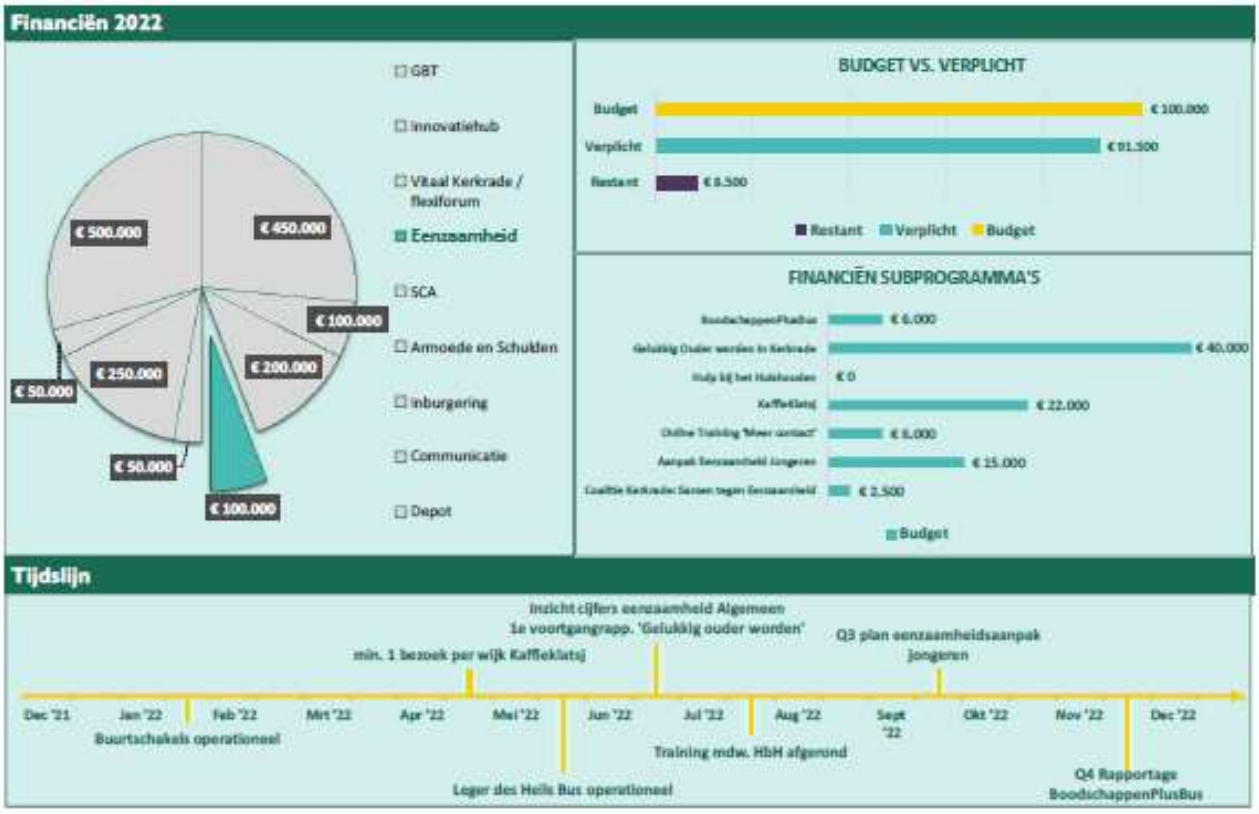
Doelstellingen

Programma	Doelstelling	Monitoring
Eenzaamheid algemeen	In 2030 de eenzaamheid in Kerkrade van 54% terug te brengen naar **47,8%** (Zuid - Limburg). In absolute cijfers betekent dit een afname van 21.120 inwoners met eenzaamheid in 2020 naar 17.468 of minder in 2030.	Gezondheidsmonitor GGD, 1x 4 jaar, eerste keer in 2024, cijfers juni 2025. Burgeronderzoek 1x 2 jaar, eerste keer in 2021 (cijfers bekend in juni 2022)
BoodschappenPlusBus	Deelnemers in 3e kwartaal 2022 op niveau 2019 te brengen van **20** deelnemers. In 2022 een groep van **25** ouderen vormen die deelneemt aan sociale activiteiten van de busdit in 2023 te verdubbelen naar **50**.	Via opgave Impuls, 4e kwartaal 2022
Eenzaamheid Jongeren	**Opstellen eenzaamheidsaanpak** samen met jongeren. Beoogde afronding 3e kwartaal 2022.	3e kwartaal 2022, eenzaamheidsaanpak jongeren
Online training 'meer contact'	Tot april 2023 **50 personen** van 18 jaar en ouder laten deelnemen online training en met hen evaluatiegesprekken te houden.	Evaluatie project 2e helft (Q3) 2023 waarbij aan de hand van bevindingen wordt bepaald of project wordt voortgezet.
Ontmoetingsbus Leger des Heils	**Vergroten** van het **bereik** van mensen die eenzaam zijn en moeite hebben om dit kenbaar te maken door afstand tussen eigen voordeur en ondersteuning zo klein mogelijk te maken. **Bus in 2e kwartaal van 2022 de weg op.**	
Kerkrade: Samen tegen eenzaamheid	**Minimaal 3x/jaar een activiteit vanuit de coalitie.** Bijdrage leveren aan het herkennen, bespreekbaar maken en aanpakken van eenzaamheid van jong tot oud en in alle buurten/wijken en daarmee bijdragen aan een samenhangend programma.	Activiteiten worden geregistreerd. Evaluatie en afspraken worden binnen kerngroep en brede coalitie gemaakt en vastgelegd.
Hulp bij het huishouden	**Afgeronde training** in 2e kwartaal 2022 voor alle **HbH medewerkers** met als doel het Uitbreiden van ogen en oren in de wijk door het trainen van de HbH- medewerkers en dit te borgen in de reguliere dienstverlening	Evaluatie gesprek in tweede kwartaal 2022
Kaffieklatsj	In Q1 2022 minimaal **1** succesvol* **bezoek per wijk** gebracht hebben met als doel Inzicht hebben in signalen/behoefte die in de buurten/wijken spelen en deze uitzetten naar acties op verschillende domeinen.	**Een bezoek wordt als geslaagd beoordeeld bij een opkomst van minimaal 20 personen per bijeenkomst waaruit een buurtinitiatief ontstaat.*
Gelukkig ouder worden in Kerkrade	In de periode 2022-2023 **passende hulp** bieden aan **80 personen binnen de doelgroep** met als doel het **verbeteren** van de **kwaliteit van leven en welbevinden** van inwoners met psychosociale problemen. Specifiek op de volgende zaken: toename van kwaliteit van leven van mensen met dementie, afname van eenzaamheid en afname van overbelasting van mantelzorgers	Voortgangrapportages middels kwartaalrapportages Vie, eerste april/mei 2022. Effectmonitoring in ontwikkeling in afstemming tussen InnovatieHuB en Academische Werkplaats voor Ouderen Limburg , samen met gemeente, Meander en Impuls.

Status Programma's

Financiën 2022
GBT
Innovatiehub
Vitaal Kerkrade / flexiforum
Eenzaamheid
SCA
Armoede en Schulden
Inburgering
Communicatie
Depot
€ 500.000
€ 450.000
€ 100.000
€ 250.000
€ 200.000
€ 50.000
€ 50.000
€ 100.000
BUDGET VS. VERPLICHT
Budget
Verplicht
Restant
€ 100.000
€ 91.500
€ 8.500
Restant
Verplicht
Budget
FINANCIËN SUBPROGRAMMA'S
€ 6.000
€ 40.000
€ 0
€ 22.000
€ 6.000
€ 15.000
€ 2.500
Budget
Tijdslijn
Inzicht cijfers eenzaamheid Algemeen
1e voortgangrapp. 'Gelukkig ouder worden'
min. 1 bezoek per wijk Koffieklatsj
Q3 plan eenzaamheidsaanpak Jongeren
Dec '21
Jan '22
Feb '22
Mrt '22
Apr '22
Mei '22
Jun '22
Jul '22
Aug '22
Sept '22
Okt '22
Nov '22
Dec '22
Buurtschakels operationeel
Training mdw. HbH afgerond
Leger des Heils Bus operationeel
Q4 Rapportage BoodschappenPlusBus

WELZIJN OP RECEPT

Beschrijving programma

Welzijn op recept richt zich op **volwassenen** en **ouderen** met **psychosociale problemen** die de huisartspraktijk/gezondheidscentrum bezoeken maar geen medische of psychologische interventie nodig hebben.

Doelstellingen

Programma	Doelstelling	Monitoring
Welzijn op recept	Welzijn op recept kan een bijdrage leveren aan de volgende onderdelen: **Verbeteren van de kwaliteit van leven en welbevinden** van de inwoners met psychosociale problemen. - **Verbinding** tussen **huisartsenpraktijken en welzijnswerk** verbeteren (korte lijnen.) - **Verlaging** van het **zorggebruik.**	De pilot is in november 2021 afgerond. Het Landelijk Kennisnetwerk heeft het pilotjaar met betrokken partners en deelnemers geëvalueerd.

Status Programma's

Financiën 2021

Tijdslijn

VITAAL KERKRADE

Beschrijving programma

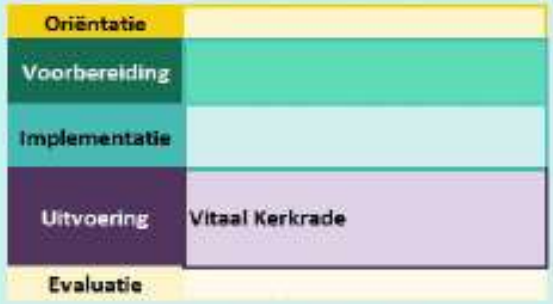
Vitaal Kerkrade! is gericht op het **(arbeids)fit** maken van de doelgroep in de **participatiewet**. Het programma voorziet in een gericht aantal **activiteiten** om inwoners **'in beweging'** te krijgen.

Doelstellingen

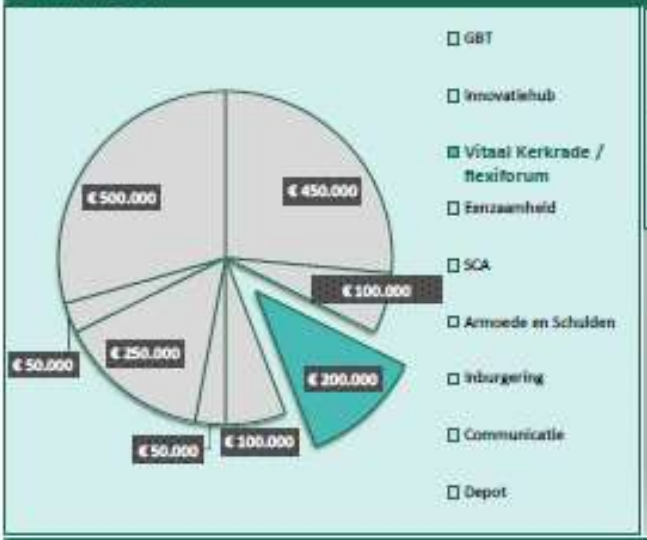
Programma	Doelstelling	Monitoring
Vitaal Kerkrade	Het **vergroten** van het aantal mensen dat **participeert** conform de Participatiewet. Doel is om met name **inwoners** met een indicatie tijdelijk/duurzaam arbeidsongeschikt de komende 2 **jaar** in ieder geval **150 personen** – via het programma Vitaal Kerkrade! – letterlijk in **'beweging te brengen'** en stappen te laten zetten richting meer Participatie.	Deelnemers vullen een vragenlijst in over hun vitaliteit aan de start en aan het einde van het traject en er vind een evaluatiegesprek met de consulent plaats.

Status Programma's

Financiën 2022

Tijdslijn

INBURGERING

Beschrijving programma

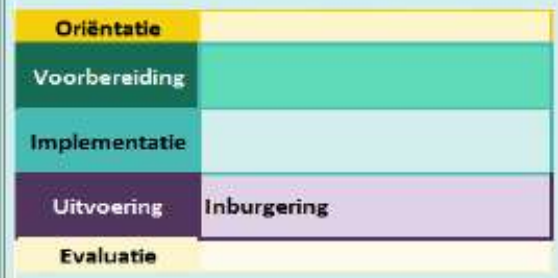
Vanaf de koppeling van mensen vanuit het **COA** aan onze gemeente worden **statushouders** actief **begeleid** op verschillende leefgebieden gedurende het **inburgeringstraject**. Voor het onderdeel Vie binnen het totaalpakket inburgering, richten we ons op **algehele vitaliteit, beweging, voeding en gezondheidsvaardigheden en financiën**, waarbij wordt toegewerkt naar participatie, het liefst in de vorm van betaalde arbeid.

Doelstellingen

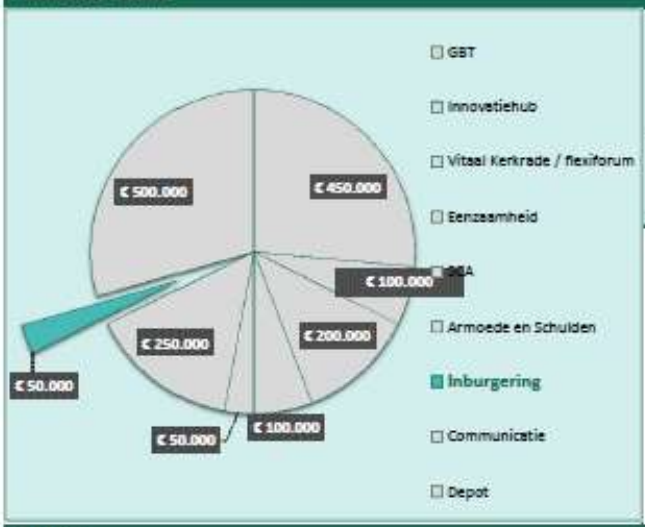
Programma	Doelstelling	Monitoring
Inburgering	Het hoofddoel is het zo snel en **volwaardig** mogelijk **inburgeren** en **integreren** van statushouders in onze samenleving, het liefst via betaald werk. Dit binnen de wettelijke inburgeringsperiode van **3 jaar**.	CompetenSYS

Status Programma's

Financiën 2022

Leven in beweging

Tijdslijn

EMPOWERMENTTRAINING

Beschrijving programma

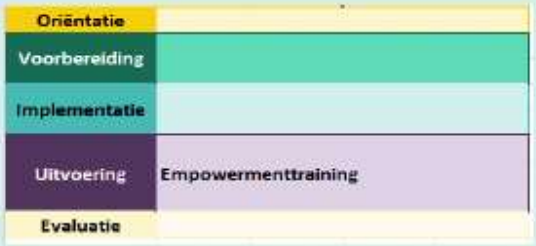
Ondersteunen van mensen in de **bijstand** zodat zij kunnen **doorstromen** naar **studie** of **(vrijwilligers)werk**.

Doelstellingen

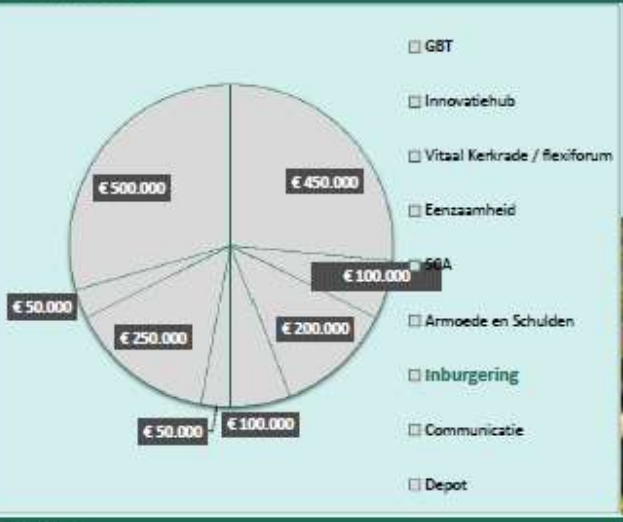
Programma	Doelstelling	Monitoring
Empowermenttraining	In 2022 **40 nieuwe deelnemers** aan het programma en **40 deelnemers uit 2021** een **vervolgprogramma** doorlopen, zodat zij kunnen doorstromen naar studie of (vrijwilligers)werk en **70%** van de deelnemers **stijgt** op de **participatieladder**.	Monitoring vindt plaats met de monitor sociale inclusie. Medio 2022 tussenevaluatie met resultaten groepen uit 2021.

Status Programma's

Financiën 2022

Tijdslijn

ARMOEDE EN SCHULDEN

Beschrijving programma

Ondersteunen van mensen in **armoede** en **schulden.**

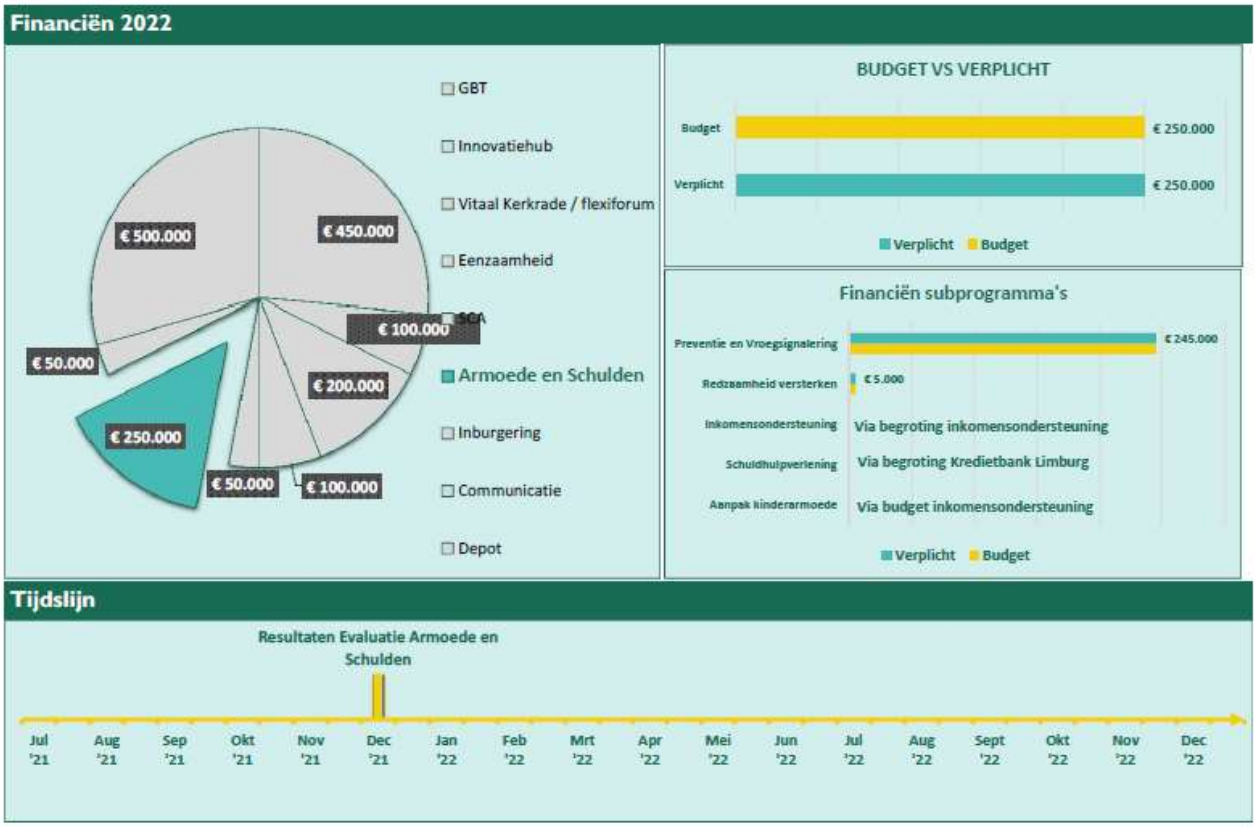
Doelstellingen

Programma	Doelstelling	Monitoring
Preventie en vroegsignalering	Een **laagdrempelig informatiepunt** voor burgers voor vragen over **geld, voorzieningen en schulden**. Tevens **knooppunt** voor **maatschappelijke organisaties** werkzaam op het gebied van armoede en schulden. Daarmee **escalatie** van schulden voorkomen en **zelfredzaamheid vergroten/herstellen**.	Monitoring vindt plaats via de Presentatie Periodieke Managementinformatie en Jaarlijkse voortgangsrapportage in Raadscommissie Burgers en Samenleving
Redzaamheid bevorderen	Door gebruik van **tools** de eigen **redzaamheid** op **sociaal** en **financieel** vlak **bevorderen**.	
Inkomensondersteuning	Het **bereik** van inkomensondersteunende **regelingen verhogen**	
Schuldhulpverlening	**Hulp** bieden aan mensen met **schuldproblematieken**	
Aanpak kinderarmoede	**Stimuleren** van **jongerenparticipatie** bij de onderwerpen die voor jongeren zelf en de gemeente van belang zijn. In 2021 maken **70%** van de kinderen van **werkende minima** en **100%** van de kinderen in een **bijstandssituatie** gebruik van het **kindpakket**.	

Status Programma's

Financiën 2022
GBT
Innovatiehub
Vitaal Kerkrade / flexiforum
Eenzaamheid
SOA
Armoede en Schulden
Inburgering
Communicatie
Depot
€ 500.000
€ 450.000
€ 100.000
€ 50.000
€ 200.000
€ 250.000
€ 50.000
€ 100.000
BUDGET VS VERPLICHT
Budget
€ 250.000
Verplicht
€ 250.000
Verplicht
Budget
Financiën subprogramma's
Preventie en Vroegsignalering
€ 245.000
Redzaamheid versterken
€ 5.000
Inkomensondersteuning
Via begroting inkomensondersteuning
Schuldhulpverlening
Via begroting Kredietbank Limburg
Aanpak kinderarmoede
Via budget inkomensondersteuning
Verplicht
Budget
Tijdslijn
Resultaten Evaluatie Armoede en Schulden
Jul '21
Aug '21
Sep '21
Okt '21
Nov '21
Dec '21
Jan '22
Feb '22
Mrt '22
Apr '22
Mei '22
Jun '22
Jul '22
Aug '22
Sept '22
Okt '22
Nov '22
Dec '22

SOCIAAL CULTURELE ACTIVITEITEN

Beschrijving programma

Inwoners vanaf 18 jaar met een inkomen tot 110% van de bijstandsnorm kunnen een **gemeentelijke bijdrage** krijgen voor **sociaal culturele activiteiten.** Naast de bestaande toekenningsgronden binnen de regeling SCA Kerkrade zijn aan de bestaande verordening een tweetal nieuwe bekostigingsgrondslagen tbv. expliciet:

a. **gezondheids- en vitaliteitsbevorderende activiteiten** en;

b. **Bibliotheeklidmaatschap**;

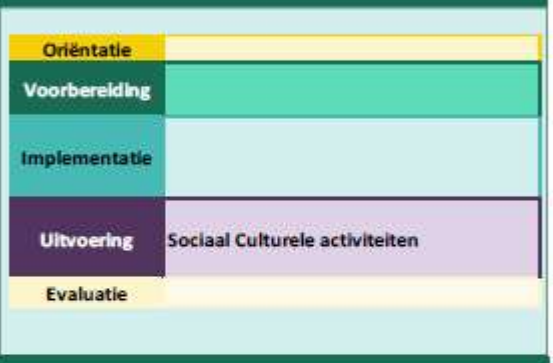
toegevoegd.

Doelstellingen

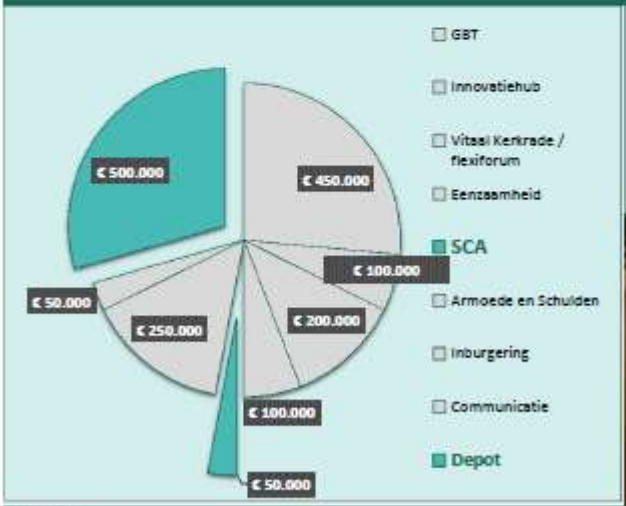
Programma	Doelstelling	Monitoring
SCA	Het **stimuleren** van deelname aan **sociaal culturele activiteiten** voor inwoners met een inkomen tot 110% van de bijstandsnorm en daarbij ook de deelname aan **gezondheids- en vitaliteitsbevorderende activiteiten** te stimuleren.	Periodieke managementinformatie

Status Programma's

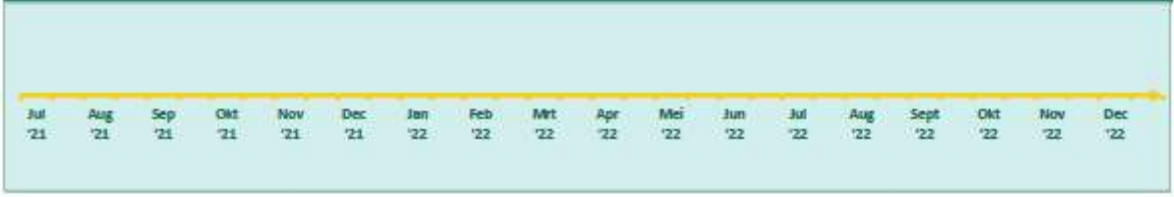
Financiën

Tijdslijn

HEALTHYLIFE

Beschrijving programma

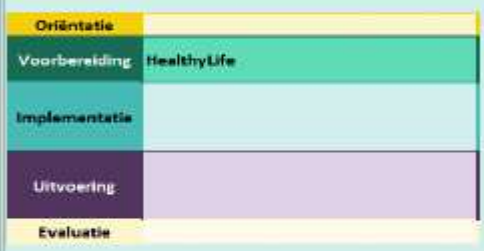
HealthyLife is een **gecombineerde leefstijlinterventie** (GLI) voor kwetsbare **volwassenen** vanaf 18 jaar met **overgewicht**, gebaseerd op de wetenschappelijk bewezen GLI Cool-interventie (Coaching op Leefstijl).

Doelstellingen

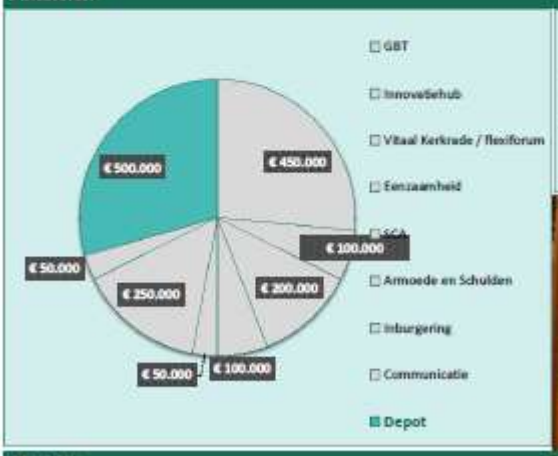
Programma	Doelstelling	Monitoring
HealtyLife	• **Bevorderen** van een **actieve leefstijl/bewegen** en gezond **voedingspatroon**. • **Terugdringen** van **overgewicht en obesitas**. • Bijdragen aan **kwaliteit van leven** en vergroten van **zelfredzaamheid** en **participatie**. 8. **Versterking** van **samenwerking** tussen **sociale domein** (gemeente) en **medische domein** (huisartsen) gericht op uitvoering en implementatie van de **gecombineerde leefstijlinterventie** Healthy Life.	Ecsplore

Status Programma's

Financiën

Tijdslijn

INNOVATIEHUB

Beschrijving programma

De Vie Innovatie Hub Parkstad **(VIHP)** vormt het **innovatieve kennis en expertise deel** van Vie - Leven in beweging. **Oplossingen** voor problemen in onze gezondheidszorg worden in de VIHP **geïdentificeerd en op innovatieve wijze met snelheid en daadkracht omgezet van theorie naar praktijk.** VIHP bundelt de krachten en zorgt samen met de Parkstad gemeenten, maatschappelijke partners, ondernemers én inwoners voor een aanpak in het**terugdringen** van **gezondheidsachterstanden** in Kerkrade en regio Parkstad.

Doelstellingen

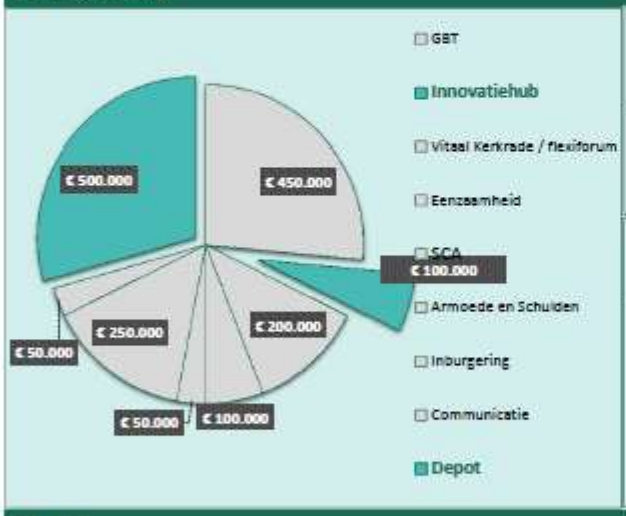
Programma	Doelstelling
Programma's	
Parkstad Excellence	• **Verbeteren** van de **executiekracht** van organisaties; • **Betere samenwerking** tussen **organisaties** onder andere door het op/uitbouwen van persoonlijke relaties; • **Kennis vergroten** over succesvolle **innovaties, interventies en oplossingen**; • **Samenwerkingen smeden** tussen **partners** die werkzaam zijn op het gebied van vitaliteit en gezondheid; • **Efficiënter** leren **samenwerken** •Doelstelling is in het eerste kwartaal van **2022** te **starten** met een groep van **25 deelnemers** en dat in **2 jaar** tijd **100 deelnemers** het **programma doorlopen**.
Producten	
GBT readiness scan	• **Toetreding** tot GBT voor scholen **vergemakkelijken**; • **Optimaliseren** van het **begeleidingsproces** GBT voor ambtenaren en kwartiermakers.
GBT Opschaling Limburg	• **Optimaal procesmanagement** en **kennisdeling** tussen kwartiermakers en ambtenaren op gebied van implementatie; • **Lokale en regionale communities** van gezonde basisscholen van de toekomst als ambassadeurs van het concept.
Positieve gezondheidsapp	Het doel van de positieve gezondheidsapp is een zeer **gebruiksvriendelijke app** te ontwikkelen die iedereen makkelijk kan invullen en die daarmee **meerwaarde** biedt ten opzichte van **reeds bestaande gezondheidsapps.** Daaruit vloeit voort dat meer mensen **inzicht** krijgen in de eigen **ervaren gezondheid** en de koppeling gelegd kan worden met **acties** die tot **verbeteringen** kunnen **leiden**.
Onze Regio in Beeld (ORIB)	Door het **delen van data** van verschillende organisaties komen we meer te weten over vitaliteit en gezondheid en kan aan de hand van data **objectief en data gedreven afgewogen** worden in hoeverre een **initiatief** tot **resultaat** leidt.
Naviegator	Een **overzicht** van **programma's, actoren** en **ontwikkelingen** in de regio in een **openbare web-omgeving** en dat steeds geüpdatet wordt op **actualiteit**. Met de informatie uit de Naviegator wordt tevens inzichtelijk welke andere partijen interventies uitvoeren op hetzelfde onderwerp en kunnen **koppelingen** gelegd worden om de kennis gezamenlijk in te zetten en zo meer **slagkracht** te genereren.
Services	
Fondsenwerving	**Werving** van **financiële middelen** voor bestaande en/of nieuwe programma's of producten op het gebied van vitaliteit en gezondheid.
LEEFFonds	Het **aanjagen** van **innovatie** op het gebied van vitaliteit en gezondheid door het **ondersteunen** van beginnende **ondernemers** of mensen die denken aan het opzetten van een dienst op product.
Community Events	Het **creëren** van een **hechtere verbinding** tussen **actoren** en **professionals** werkzaam op het gebied van vitaliteit en gezondheid.
Onderzoek FIT Programma (REHA)	Een **businessplan** op te stellen dat antwoord geeft op de vragen of en zo ja hoe en onder welke voorwaarden de door **Reha** ontwikkelde methode binnen Vie **duurzaam** (primair) in Kerkrade en de regio kan worden **ingezet**.

Status Programma's

Oriëntatie	
Onderzoek	Fondsenwerving Onderzoek FIT Programma (REHA)
Voorbereiding	NaVIEgator Community Events
Implementatie	Parkstad Excellence
Uitvoering	Positieve gezondheidsapp
Opgeleverd	GBT - Readynesscan GBT - Opschaling Limburg ORIB LEEFFonds

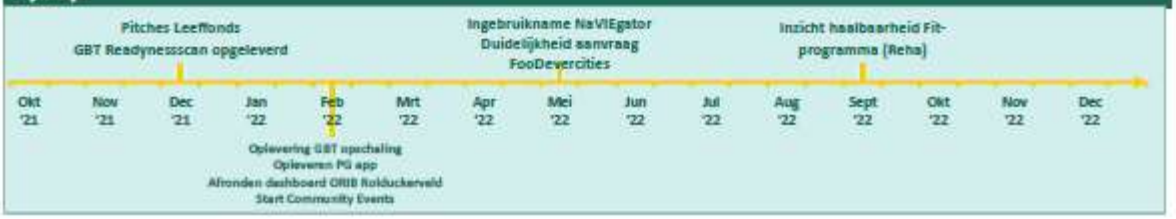
Financiën 2022

Tijdslijn

Deel B

Programma's tekstuele toelichting

Kansrijke Start

Nu niet zwanger

Doelgroep

Nu niet zwanger (NNZ) richt zich vrouwen en mannen in de vruchtbare leeftijd bij wie (vaak) sprake is van een combinatie van problemen. Denk hierbij aan ernstige psychische problematiek, verstandelijke beperking, verslaving, dakloosheid, schulden, loverboyproblematiek en illegaliteit. Vaak is er een gebrek aan zelfredzaamheid en zijn meerdere hulpverleners betrokken. Juist deze groep heeft behoefte aan extra ondersteuning bij de keuze voor anticonceptie als zij nog niet zwanger willen worden. Bijvoorbeeld omdat zij niet goed weten hoe ze zich tegen zwangerschap kunnen beschermen of omdat het regelen van anticonceptie gewoonweg niet lukt door de waan van de dag en andere problemen.

Algemene omschrijving

Het programma Nu Niet Zwanger ondersteunt kwetsbare vrouwen en mannen om zelf de regie te nemen over hun kinderwens, zodat vrouwen niet ongepland en tegen hun wens zwanger worden. NNZ-verpleegkundigen van de GGD bieden begeleiding op maat door het voeren van open en eerlijke gesprekken over de kinderwens, seksualiteit en anticonceptie. Kernelementen in de aanpak zijn:

1. Een proactieve, persoonlijke begeleiding op maat: NNZ sluit in de praktische uitvoering aan bij de dagelijkse leefwereld van cliënten. Bij hun vragen, emoties, behoeften, drempels en mogelijkheden;
2. Een intensieve samenwerking met ketenpartners in het sociaal-maatschappelijk werkveld zoals welzijnswerk en jeugdhulp voor onder andere signaleren, verwijzen en uitvoeren van het programma;
3. De samenwerking met medisch professionals zoals verloskundigen, gynaecologen en huisartsen voor advies, verwijzing en het plaatsen van anticonceptie.

Beoogd resultaat

Ieder kind verdient de best mogelijke start van zijn of haar leven en een optimale kans op een goede toekomst. De eerste 1.000 dagen zijn cruciaal voor een goede start. De gezondheid van een kind voor, tijdens en na de geboorte blijkt een belangrijke voorspeller te zijn van problemen – zowel fysiek als mentaal – op latere leeftijd. Voor de gezondheid en ontwikkeling van een kind zou het niet uit mogen maken waar zijn of haar wieg staat.
Het programma Nu Niet Zwanger beoogt het % ongeplande zwangerschappen onder jong volwassenen tot 25 jaar in Zuid-Limburg terug te brengen van 3,4% naar 2,5% (landelijk gemiddelde).

Monitoring

Jaarlijks (begin 2e kwartaal) vindt er een monitoring plaats. De GGD geeft o.a. zicht in het aantal verwijzingen uitgesplitst per regio (Parkstad, Westelijke Mijnstreek of Maastricht-Heuvelland) naar de NNZ-verpleegkundige, reden van verwijzing, het aantal bereikte cliënten en het percentage dat vrijwillig en gemotiveerd heeft gekozen voor anticonceptie. Cijfers over het % ongeplande zwangerschappen zijn afkomstig van het onderzoek ‘Seks onder je 25e’ door Rutgers en Soa Aids Nederland in samenwerking met GGD‘en, het RIVM en het CBS. In april 2021 is de meest recente monitoring via een factsheet gepubliceerd over het jaar 2020.

Betrokken partijen

- Programmabureau Trendbreuk;
- GGD Zuid Limburg/unit Seksuele Gezondheid;
- Provincie Limburg;
- Gynaecologen, verloskundigen en huisartsen in de regio;
- Diverse organisaties in Zuid-Limburg waar aandachtsfunctionarissen NNZ zijn getraind.

Regie

GGD Zuid Limburg, unit Seksuele Gezondheid, in afstemming met het Programmabureau Trendbreuk.

Status

VoorZorg

Doelgroep

VoorZorg richt zich op moeders en hun (eerstgeborene) kinderen (van -9 maanden tot twee jaar), waarbij sprake is van veel risicofactoren. Denk hierbij aan mishandeling en verwaarlozing, een laag opleidingsniveau, huiselijk geweld, middelen gebruik in de zwangerschap en beperkte affectieve en pedagogische vaardigheden.

Algemene omschrijving

Voorzorg bestaat uit een intensief schema van gemiddeld twee huisbezoeken van 1 à 1½ uur per maand door een speciaal opgeleide VoorZorg-verpleegkundige met ervaring in de Jeugdgezondheidszorg. De verpleegkundige ondersteunt de jonge vrouwen tijdens de zwangerschap en na de geboorte bij de verzorging en opvoeding van het kind. De huisbezoeken beginnen zo vroeg mogelijk in de zwangerschap (uiterlijk 28 weken zwangerschap) en lopen door totdat het kind twee jaar is. VoorZorg is een bewezen effectieve interventie die bijdraagt aan de preventie van kindermishandeling en ernstige ontwikkelingsproblemen bij jonge kinderen, verbetering van het zwangerschaps- en geboorteproces voor moeder en kind, verbetering van de gezondheid en ontwikkeling van het kind en verbetering van de persoonlijke ontwikkeling van de moeder en haar mogelijkheden voor opleiding en werk.

Beoogd resultaat

Ieder kind verdient de best mogelijke start van zijn of haar leven en een optimale kans op een goede toekomst. De eerste 1.000 dagen zijn cruciaal voor een goede start. De gezondheid van een kind voor, tijdens en na de geboorte blijkt een belangrijke voorspeller te zijn van problemen – zowel fysiek als mentaal – op latere leeftijd. Voor de gezondheid en ontwikkeling van een kind zou het niet uit mogen maken waar zijn of haar wieg staat. Het programma VoorZorg draagt bij aan kansengelijkheid doordat het positieve effecten heeft op hechting, borstvoeding en opvoeding, minder stress in de gezinnen en een daling van kindermishandeling. In 2018 kwam er bij Veilig Thuis Zuid-Limburg 298 meldingen binnen van kindermishandeling / conflictscheiding.

Monitoring

GGD brengt jaarlijks (1e kwartaal) het aantal VoorZorg trajecten in beeld. De GGD geeft o.a. zicht in het aantal voorzorgtrajecten uitgesplitst per regio (Parkstad, Westelijke Mijnstreek of Maastricht-Heuvelland), verschillende verwijzers en financiële baten per deelneemster. In samenspraak met JGZ en Veilig Thuis kan monitoring plaatsvinden op hechting, borstvoeding, opvoedingsproblematiek en het aantal meldingen van kindermishandeling / conflictscheiding. In maart 2021 is de meest recente monitoring via een factsheet gepubliceerd over het jaar 2020.

Betrokken partijen

- Programmabureau Trendbreuk;
- GGD Zuid Limburg/jeugdgezondheidszorg;
- Provincie Limburg.

Regie

GGD Zuid Limburg, unit Seksuele Gezondheid, in afstemming met het Programmabureau Trendbreuk.

Status

Oriëntatie | Voorbereiding | Implementatie | **Uitvoering** | Evaluatie

Stevig ouderschap

Doelgroep

Stevig Ouderschap richt zich op kinderen in de leeftijd van 6 weken tot 2,5 jaar en hun (aanstaande) ouders (mogelijk vanaf 16 weken zwangerschap) met onder andere een belastende voorgeschiedenis, persoonlijke problemen, onvoldoende ondersteunende context.

Algemene omschrijving

Stevig ouderschap is gericht op ondersteuning bij het opvoeden en bestaat uit zes huisbezoeken van een speciaal opgeleide jeugdverpleegkundige. Cliënten bepalen zelf waar ze over willen praten. Van vragen over opvoeding tot verhalen over hun jeugd of huidige situatie. De jeugdverpleegkundige luistert, geeft eventueel advies en zoekt samen met cliënten naar oplossingen. Stevig Ouderschap gaat uit van vier prenatale en zes tot tien postnatale huisbezoeken (tot de kinderleeftijd van twee jaar) door een daartoe speciaal opgeleide Stevig Ouderschap verpleegkundige. Stevig ouderschap is een bewezen effectieve interventie die leidt tot een afname van het risico op ernstige opvoedingsproblematiek, betere fysieke en psychosociale ontwikkeling van het kind, meer empathische interactie en minder fysieke strafmaatregelen door de ouders, vroegtijdige toeleiding naar minder zware zorg en ouders die beter toegerust zijn voor het ouderschap.

Beoogd resultaat

Ieder kind verdient de best mogelijke start van zijn of haar leven en een optimale kans op een goede toekomst. De eerste 1.000 dagen zijn cruciaal voor een goede start. De gezondheid van een kind voor, tijdens en na de geboorte blijkt een belangrijke voorspeller te zijn van problemen – zowel fysiek als mentaal – op latere leeftijd. Voor de gezondheid en ontwikkeling van een kind zou het niet uit mogen maken waar zijn of haar wieg staat. Het programma Stevig Ouderschap draagt bij aan het voorkómen van ernstige opvoedingsproblemen, waaronder kindermishandeling. In 2018 kwam er bij Veilig Thuis Zuid-Limburg 298 meldingen binnen van kindermishandeling / conflictscheiding.

Monitoring

De GGD brengt jaarlijks (1e kwartaal) het aantal Stevig Ouderschap trajecten . De GGD geeft o.a. zicht in het aantal trajecten Stevig Ouderschap uitgesplitst per regio (Parkstad, Westelijke Mijnstreek of Maastricht-Heuvelland) en verschillende verwijzers. In samenspraak met JGZ en Veilig Thuis kan monitoring plaatsvinden op opvoedingsproblematiek, lichamelijke en psychosociale ontwikkeling van het kind en het aantal meldingen van kindermishandeling / conflictscheiding. In februari 2021 is de meest recente monitoring via een factsheet gepubliceerd over het jaar 2020.

Betrokken partijen

- Programmabureau Trendbreuk;
- GGD Zuid Limburg/jeugdgezondheidszorg;
- Provincie Limburg.

Regie

GGD Zuid Limburg, unit Seksuele Gezondheid, in afstemming met het Programmabureau Trendbreuk.

Status

Oriëntatie | Voorbereiding | Implementatie | **Uitvoering** | Evaluatie

Knooppunt Kansrijke Start Kerkrade

Doelgroep

Het Knooppunt Kansrijke Start richt zich op de zwangere vrouwen en/of (jonge) gezinnen die na risicosignalering als potentieel kwetsbaar of kwetsbaar worden ingeschat. Deze kwetsbaarheid bestaat uit een combinatie van medische én sociale risico's. Denk bij sociale risico's aan schuldproblematiek, psychosociale problemen, middelengebruik, relationele problemen/huiselijk geweld en huisvestingsproblematiek.

Algemene omschrijving

Het Knooppunt Kansrijke Start zijn gericht op het realiseren van samenhangende zorg door integrale samenwerking tussen partners vanuit het medisch en sociaal domein in de prenatale en postnatale fase. Hierbij staat de eigen regie van het gezin centraal. In Zuid-Limburg is reeds goede ervaring opgedaan met de zogenaamde 'Knooppunten' in het onderwijs.
Het Knooppunt Kansrijke Start draagt bij aan het bevorderen eigen kracht, regie en ondersteuning van het gezin vanaf de zwangerschap (zwangere/gezin staat centraal). Deze ondersteuning gebeurt doordat professionals in een lokaal team de behoeften van het gezin zo vroeg mogelijk verkennen (wat is er nodig om de eigen kracht/regie te bevorderen) en door de mogelijkheden voor steun op maat samen met het gezin te bespreken en te organiseren. Het lokale Knooppunt Kansrijke Start bestaat op zijn minst uit de verloskundige, jeugdverpleegkundige, kraamzorg en wordt aangevuld met andere partners die een rol hebben in het organiseren van steun op maat. Voor de vorming van de Knooppunten Kansrijke Start wordt kennis gedeeld en ervaringen uitgewisseld tussen 3 van de 4 Zuid-Limburgse gemeenten waar de perinatale gezondheid het slechtst is: Kerkrade, Landgraaf en Vaals.
In deze knooppunt bijeenkomsten is een van de thema's om als lokaal team van professionals rondom een gezin dezelfde taal te gaan spreken, het streven is om Positieve Gezondheid te gaan gebruiken als gezamenlijke taal.

Beoogd resultaat

Ieder kind verdient de best mogelijke start van zijn of haar leven en een optimale kans op een goede toekomst. De eerste 1.000 dagen zijn cruciaal voor een goede start. De gezondheid van een kind voor, tijdens en na de geboorte blijkt een belangrijke voorspeller te zijn van problemen – zowel fysiek als mentaal – op latere leeftijd. Voor de gezondheid en ontwikkeling van een kind zou het niet uit mogen maken waar zijn of haar wieg staat.
De Knooppunten Kansrijke Start dragen bij aan het verkleinen van de kans op vroeggeboorte en laag geboortegewicht. Kerkrade kent scoort het slechts van heel Nederland op deze indicator (217,3 per 1.000 geboortes t.o.v. landelijk gemiddelde van 159,0 per 1.000 geboortes). Beoogd resultaat is om de score voor Kerkrade terug te brengen naar het landelijk gemiddelde (verlaging van ca. 25%).
Naast het knooppunt wordt ook gewerkt aan digitale zorgpaden, waarin het steunpallet inzichtelijk gemaakt wordt. Hierdoor kunnen zorgprofessionals snel schakelen om het gezin via een warme overdracht op de plek te krijgen waar ze de ondersteuning krijgen die ze nodig hebben.

Monitoring

De indicator vroeggeboorte en laag geboortegewicht is afkomstig van Perined en kan jaarlijks worden gemonitord via het dashboard Gezondheid op Waar Staat Je Gemeente. Dit is tevens een belangrijke indicator voor de fase Kansrijke Start in de monitoring en evaluatie van de aanpak Trendbreuk op zowel regionaal niveau als gemeentelijk niveau.
De kwartiermaker Kansrijke Start Zuid-Limburg en de projectleider Kansrijke Start monitoren de voortgang van de lokale coalities in Zuid-Limburg en Parkstad. De voortgang van het lokale knooppunt

Kerkrade wordt gemonitord door de kwartiermaker en projectleider in samenwerking met de beleidsmedewerker van de gemeente Kerkrade. De eerste monitoring van het knooppunt zal 3e kwartaal 2022 gepubliceerd worden. Vervolgens zal er een halfjaarlijkse monitoring plaatsvinden. Hier wordt o.a. op Kerkraads niveau inzicht gegeven worden in het aantal besproken casuïstiek, gezinssamenstelling, soort verwijzer, soort hulpvraag en ingezette actie. Gekeken wordt naar de breedte waarin ketenpartners uit het sociaal en medische domein vertegenwoordigd zijn, de mate en wijze waarin periodiek overleg plaatsvindt (informerend, mening vormend, besluitvormend), voortgang in processtappen van kennismaken naar inrichten naar uitvoeren. In de lokale coalities zijn door een onderzoeker vanuit een Zon-MW onderzoek interviews afgenomen en verbeterpunten vanuit deze interviews worden met de partners lokale coalitie verder opgepakt.

Betrokken partijen

- Programmabureau Trendbreuk;
- GGD Zuid Limburg/jeugdgezondheidszorg;
- Provincie Limburg;
- Gemeente Landgraaf en Vaals;
- Radar;
- Kinderopvang Parkstad;
- Verloskundigenpraktijk Puur;
- Geboortezorg Limburg (kraamzorg);
- HOZL;
- Xonar;
- Impuls;
- Moventis GGZ;
- Toegangsteam Jeugd gemeente Kerkrade;
- Gezondheidscentrum Terwinselen
- Bibliotheek Kerkrade

Regie

Het opzetten van het Knooppunt Kansrijke Start valt onder regie van de gemeente, waarbij de GGD / Programmabureau Trendbreuk ondersteunt.

Status

Onder leiding van de gemeente zijn de partners samengebracht. Na aanleiding van meerdere bijeenkomsten met stakeholders zijn samenwerkingsafspraken gemaakt en zal begin 1e kwartaal 2022 het knooppunt kansrijke start operationeel zijn. De digitale zorgpaden zullen in het 1e kwartaal 2022 ook live gaan.

Centering zwangerschap

Doelgroep

Als een verloskundigenpraktijk besluit te starten met Centering zwangerschap dan wordt deze vorm van zorg aangeboden aan alle zwangere vrouwen die zich aanmelden voor begeleiding bij de verloskundigenpraktijk. Centering zwangerschap richt zich daarmee op alle zwangere vrouwen.

Algemene omschrijving

Centering zwangerschap is een programma van Stichting Centering Nederland dat de medische controles en alle informatie rondom zwangerschap, de bevalling en de eerste babytijd combineert. Het is een andere manier van het verlenen van verloskundige zorg, namelijk aan een groep zwangere in plaats van de standaard individuele consulten. Acht tot twaalf vrouwen met dezelfde zwangerschapsduur ontmoeten elkaar en volgen tien groepssessies van twee uur (waarvan één na de geboorte). Elke groep wordt begeleid door twee vaste professionals: een verloskundige en een andere professional, bijvoorbeeld een kraamhulp of een jeugdverpleegkundige. Door de groepsaanpak krijgen zwangere gemiddeld 17 uur méér zorg dan in een individueel traject en kunnen er meer onderwerpen dieper worden besproken. Dit biedt meer interactietijd tussen de zorgverlener en de zwangere.
Centering zwangerschap is een bewezen effectieve interventie die de kans op vroeggeboorte en laag geboortegewicht verkleint. Deelnemers stoppen vaker met roken, krijgen een gezondere leefstijl en een betere mentale gezondheid. Ze leren dus om gezondere keuzes te maken, niet alleen voor zichzelf maar ook voor de baby. Ook blijkt dat de meeste vrouwen dit een hele fijne vorm van zorg vinden en meer vertrouwen hebben in hun zwangerschap, bevalling en rol als moeder. Zwangere vrouwen steunen elkaar en wisselen kennis en ervaringen uit. Hierdoor ontstaat een actieve rol en inbreng. Bovendien ontstaan er contacten en vriendschappen tussen de deelnemers onderling, waardoor zij ook na de zwangerschap steun bij elkaar vinden over de opvoeding en ontwikkeling van de kinderen.

Beoogd resultaat

Ieder kind verdient de best mogelijke start van zijn of haar leven en een optimale kans op een goede toekomst. De eerste 1.000 dagen zijn cruciaal voor een goede start. De gezondheid van een kind voor, tijdens en na de geboorte blijkt een belangrijke voorspeller te zijn van problemen – zowel fysiek als mentaal – op latere leeftijd. Voor de gezondheid en ontwikkeling van een kind zou het niet uit mogen maken waar zijn of haar wieg staat.
Het programma Centering zwangerschap draagt bij aan het verkleinen van de kans op vroeggeboorte en laag geboortegewicht. Kerkrade kent scoort het slechts van heel Nederland op deze indicator (217,3 per 1.000 geboortes t.o.v. landelijk gemiddelde van 159,0 per 1.000 geboortes). Beoogd resultaat is om de score voor Kerkrade terug te brengen naar het landelijk gemiddelde (verlaging van ca. 25%).

Monitoring

De indicator vroeggeboorte en laag geboortegewicht is afkomstig van Perined en kan jaarlijks worden gemonitord via het dashboard Gezondheid op Waar Staat Je Gemeente. Dit is tevens een belangrijke indicator voor de fase Kansrijke Start in de monitoring en evaluatie van de aanpak Trendbreuk op zowel regionaal niveau als gemeentelijk niveau. Op Kerkraads als op Zuid-Limburgs niveau wordt gemonitord hoeveel zwangeren deelnemen aan Centering Zwangerschap.

Betrokken partijen

- Programmabureau Trendbreuk;
- GGD Zuid Limburg/jeugdgezondheidszorg;
- Provincie Limburg;
- Geboortezorg Limburg
- Stadsregio Parkstad;
- Verloskundigenpraktijk Puur.

Regie

Kwartiermaker Kansrijke Start onder leiding van Programmabureau Trendbreuk. Dit in samenwerking met de ambtelijke projectleider Kansrijke Start onder leiding van de centrumgemeente Heerlen en aangestuurd door het Programmateam Kansrijke Start Parkstad. Van deze laatste maakt de gemeente Kerkrade t.b.v. lokale implementatie ook deel uit.

Status

Trendbreuk/Kansrijke Start Zuid-Limburg vervult een aanjaagrol om Centering zwangerschap op meerdere plekken te laten starten. Verloskundigenpraktijk Puur in Kerkrade heeft zich begin 2020 als eerste praktijk gemeld om te starten. De verplichte training is vanwege de coronacrisis herhaaldelijk uitgesteld. In juni van dit jaar is verloskundigepraktijk Puur samen met een andere praktijk uit Maastricht als eerste getraind. De eerste groepen centering zwangerschap zijn in september en oktober gestart.

Er is ook animo onder andere verloskundigenpraktijken. De gesprekken hierover lopen nog. Knelpunt is de bekostiging van de 2e begeleider. Vanuit de regio is een advies van het programmateam geaccordeerd dat er vanuit het werkbudget programmateam een budget wordt vrijgemaakt voor de duurzame bekostiging hiervan voor het jaar 2021 en 2022. Hierdoor zullen meer praktijken starten.

Proeftuin Geboortezorg Flex

Doelgroep

Met de proeftuin zorgen we dat gezinnen in een kwetsbare positie de uren kraamzorg die zij nodig hebben om zelfstandig en zelfredzaam het ouderschap aan te gaan, ook daadwerkelijk kunnen ontvangen. Indien nodig ontvangen zij nog een nog een extra steuntje in de rug na de wettelijke periode kraamzorg van 8 tot 10 dagen. Zo willen we in het prille begin van het leven maximale ondersteuning bieden aan deze gezinnen om hun zelfredzaamheid te vergroten en om hun kind(eren) een gezonde en veilige start van het leven te bieden.

Algemene omschrijving

Gezinnen die door de verloskundige gesignaleerd worden als (zeer) kwetsbaar, woonachtig zijn in Parkstad of Sittard-Geleen, verzekerd zijn bij CZ of VGZ en voornemens zijn kraamzorg te ontvangen/ kraamzorg ontvangen door Geboortezorg Limburg wordt deelname aan de proeftuin aangeboden. Gezinnen die niet kunnen of willen deelnemen aan de pilot, maar wel behoefte hebben aan soortgelijke steun, ontvangen steun uit het regulier beschikbare steunpallet in de regio. Geboortezorg Flex bestaat uit 2 pijlers

Pijler 1
De eerste pijler van de proeftuin betreft het laten vervallen van de eigen bijdrage voor 150 gezinnen die worden gesignaleerd als (zeer) kwetsbaar, op basis van de kwetsbaarheidsdefinitie. Hiermee is er geen financiële drempel meer voor de inzet van maximale kraamzorg in deze gezinnen. Met deze pijler realiseren we in de proeftuin binnen één jaar voor 150 gezinnen in een kwetsbare positie een goede basis vanuit kraamzorg in de eerste 8 tot 10 dagen aansluitend op de bevalling.

Pijler 2
Voor 100 gezinnen (waarvan er 50 doorstromen uit pijler 1), in een (zeer) kwetsbare positie wordt kraamzorg op maat aangeboden, die ingezet kan worden gedurende de eerste zes maanden na de geboorte. Het gaat hier om volgens de kwetsbaarheidsdefinitie, (zeer) kwetsbare gezinnen die (tijdelijk) niet zelfredzaam zijn en in deze cruciale levensfase een steuntje in de rug nodig hebben. Deze ondersteuning is ofwel complementair op het bestaande aanbod aan gezinsondersteuning binnen gemeenten maar kan ook afzonderlijk worden ingezet. Er kan ook sprake zijn van overbrugging totdat andere zorg voor het gezin beschikbaar is. Geboortezorg Flex kan aansluitend op de kraamperiode zijn, maar kan ook los van de kraamperiode worden verleend. Afhankelijk van wat het specifieke gezin nodig heeft wordt de inzet van de flexibele kraamzorg bepaald, er wordt uitgegaan van een gemiddelde inzet van 24 uur per gezin.

Beoogd resultaat

De verwachting is dat de inzet van pijler 1 o.a. leidt tot gezinnen die beter voorbereid en met meer zelfvertrouwen het ouderschap zelfstandig aangaan, minder stress en meer regie over eigen leven bij gezinnen en hoger gebruik van kraamzorg bij gezinnen waar dit nodig is.

De verwachting is dat de inzet van pijler 2 o.a. leidt tot gezinnen die beter voorbereid zijn op het ouderschap en meer open staan voor hulp, een veilige hechting tussen ouders en kind, meer veerkracht en eigen regie over eigen leven bij gezinnen en minder verwijzingen door JGZ binnen het 1^{e} levensjaar.

Monitoring

Om te weten of de proeftuin de gewenste effecten oplevert worden 2 deelstudies uitgevoerd, door een onderzoeker van de GGD Zuid Limburg. De monitoring en evaluatie sluit aan op het hoofddoel van

de proeftuin, namelijk het vergroten van de zelfredzaamheid van gezinnen. Het streven is om effecten van de proeftuin aan te tonen op de vier dimensies: betere ervaren kwaliteit van zorg, betere gezondheid van de populatie, afname kostenstijging per hoofd van de bevolking en grotere werktevredenheid onder betrokken zorgprofessionals.

Effecten van de proeftuin worden gemeten middels de afname van vragenlijsten bij (aanstaande) ouders in zowel de interventie als controlegroep binnen de proeftuin en professionals werkzaam binnen de proeftuin.

Betrokken partijen

- Programmabureau Trendbreuk;
- GGD Zuid Limburg/jeugdgezondheidszorg;
- Geboortezorg Limburg
- Verloskundig samenwerkingsverband Samen Zuyd en verloskundigen
- Gemeenten in Parkstad
- Gemeente Sittard-Geleen
- Zorgverzekeraar CZ
- Zorgverzekeraar VGZ

Regie

De projectgroep waar gemeente Kerkrade als vertegenwoordiging namens de Parkstadgemeenten zitting in heeft zal de voortgang gedurende de uitvoering van de proeftuin bewaken.

Status

Per 1 november is deze proeftuin gestart.

Gezonde jeugd

Basis- en middelbare school

Gezonde basisschool van de toekomst (GBT)

Doelgroep

Kinderen in de leeftijd van 4 t/m 12 jaar.

Algemene omschrijving

Met de GBT worden de ontwikkelkansen en de gezondheid van kinderen bevorderd en gezondheidsachterstanden weggewerkt. Dit gebeurt enerzijds door het aanbieden van Gezonde Voeding door middel van een gezonde lunch en anderzijds door een uitgebreid kwalitatief goed beweegaanbod. Met de verlengde schooldag in combinatie met de aanpak talentontwikkeling werken kinderen daarnaast aan het verkennen en investeren in de eigen talenten.

De Gezonde Basisschool van de Toekomst kent een directe verbinding met haar omgeving. De school vormt een sociaal maatschappelijke hotspot in de buurt. Buurtbewoners en vooral ouders van de kinderen kunnen een actieve rol spelen op school en verenigingen worden betrokken bij het vormgeven van het aanbod. Waar mogelijk worden op termijn lokale en regionale tuinders en telers betrokken bij het leveren van de producten voor de lunch.

De Gezonde Basisschool van de Toekomst vormt samen met de kinderopvang, de tussenschoolse en naschoolse opvang een logisch geheel. Medewerkers van de kinderopvanglocaties zijn steeds beter toegerust om een belangrijke sociale en pedagogische aanvulling te vormen op het onderwijs-leerproces. Daarnaast kunnen zij bijvoorbeeld op momenten zoals de tussenschoolse opvang, de leiding nemen en zorgen voor een gericht aanbod. Pedagogisch medewerkers en onderwijsassistenten vervullen een belangrijke rol vervullen bij de begeleiding van leerlingen.

In Kerkrade wordt gestart met de implementatie van GBT op De Steltloper in het Rolduckerveld en De Schatkist in Bleijerheide-Nulland.

Beoogd resultaat

In algemene zin is de doelstelling van de Gezonde Basisschool van de Toekomst het ontwikkelen van een gezonde leefstijl en het vergroten van (onderwijs)kansen bij leerlingen in het basisonderwijs zodat zij opgroeien tot gezonde volwassenen/een gezonde generatie waarmee de negatieve trend op het gebied van de gezondheid in de regio wordt gekeerd. Daarnaast krijgt de sociaal emotionele ontwikkeling van leerlingen op de GBT een positieve impuls.
Meer specifiek geldt voor dit project dat de doelstelling is het concept “Gezonde Basisschool van de Toekomst” op twee basisscholen, namelijk De Schatkist en De Steltloper, te implementeren. Op dit moment streven we naar een start in week 10 2022.

Monitoring

De GBT is reeds een bewezen effectieve interventie. Vierjarig wetenschappelijk onderzoek heeft dit aangetoond. De resultaten van dit onderzoek zijn gepresenteerd in 2020. Gebleken is dat de kinderen op de GBT-scholen betere voedingspatronen, een gezondere BMI en een betere buikomvang ontwikkelen. Dit draagt op termijn bij aan minder hart- en vaatziekte, diabetes en de totale ziektelast in de regio. Bij de controlescholen (niet-GBT) waren in dezelfde periode de parameters verslechterd. Overerving van ongezond gedrag zet zich aldus daar voort.
De GBT heeft echter niet alleen effect op de fysieke conditie van kinderen. Het onderzoek laat namelijk ook zien dat ook het algemene welbevinden van leerlingen op een GBT verbetert. Kinderen

ontwikkelen zich hier sociaal emotioneel sterker. Dit draagt enerzijds bij aan het vergroten van de leerprestaties op school, alsook anderzijds aan de kansen (in talentvorming) van kinderen.
Daarmee zijn de effecten van de GBT aldus op voorhand al helder.

In dit project vindt daarom vooral monitoring plaats op procesniveau. Dit betekent dat de voortgang van het implementatieproces op De Schatkist en De Steltloper nauw wordt gevolgd en waar nodig wordt aangejaagd. Dit is ook nodig gezien het feit dat de scholen vanwege de pandemie veel tijd en aandacht moeten besteden aan het primaire proces.
Het monitoren van de voortgang is een dynamisch proces welk op elk moment bijgesteld kan worden.

Betrokken partijen

- Stichting implementatie gezonde basisscholen;
- Movare/school;
- Gemeente Kerkrade;
- Kinder Opvang Parkstad;
- GGD-Zuid Limburg;
- Regionaal Partnership Fontys;
- Regio Parkstad;
- Provincie Limburg;
- (lokale) ondernemers

Daarnaast vinden er gesprekken plaats met mogelijke partners die een bijdrage kunnen leveren bij de naschoolse activiteiten in het kader van de verlengde schooldag zoals VaZom – Bibliotheek – Muziekschool – Oranje Vereniging Kerkrade – Continium etc. en partners rondom de school in de wijk (bv Sportverenigingen – Muziekverenigingen – Scouting –Speeltuinen etc.)

Regie

Stichting implementatie gezonde basisscholen

Status

Zoals in een eerdere rapportage gemeld, heeft het traject op de beide scholen als gevolg van de Covid19-pandemie en de bijbehorende maatregelen vertraging opgelopen. Dit geldt overigens voor alle nieuwe GBT-scholen in de regio, niet alleen voor de twee Kerkraadse scholen.
Helaas zorgt de pandemie ook nu nog voor belemmeringen en (mogelijke) vertragingen. In het hele land en zeker ook op De Schatkist en De Steltloper zijn op dit moment veel besmettingen onder leerlingen en leerkrachten en zit een aanzienlijk deel thuis in quarantaine. Daardoor ligt de prioriteit van de scholen nu vooral bij het primaire proces. Daarnaast zijn er ook nu weer beperkingen in het contact met ouders.
Uiteraard blijven we streven naar voortgang in het implementatieproces, maar tegelijkertijd zijn we ook gebonden aan de beperkingen van de huidige realiteit. Deze leiden ertoe dat eerdere planningen moeten worden bijgesteld om de scholen nu niet te overvragen en ouders goed betrokken te houden.
De beide scholen streven nu naar een gezamenlijke start na de carnavalsvakantie. Het is echter mogelijk dat ontwikkelingen in de pandemie gaan leiden tot nieuwe bijstellingen in de planning.

Ouderbijdrage
De kosten voor de GBT worden deels gefinancierd vanuit VIE, maar ook deels vanuit de Regio Deal. Vanwege de coronapandemie is de Regio Deal een jaar verlengd. Looptijd is nu tot en met schooljaar 2023/2024. Omdat alle nieuwe GBT-scholen vertraging hebben opgelopen in de implementatie, kan

niet, zoals gepland, voor de volledige 3 interventiejaren aanspraak worden gemaakt op middelen uit de Regio Deal. Op dit moment wordt bekeken wat de gevolgen hiervan zijn op de begroting en in het bijzonder voor de ouderbijdrage. De afspraak was namelijk dat nieuwe GBT-scholen het eerste jaar geen (extra) ouderbijdrage hoeven te betalen.

De wens bestaat om zoveel mogelijk leerlingen te laten participeren in de GBT. We willen immers gelijke kansen creëren voor kinderen. Ouders die de ouderbijdrage niet (volledig) kunnen betalen, kunnen daarom gebruik maken van financiële regelingen. Hiervoor vindt op dit moment overleg plaats met o.a. Stichting Leergeld.

De Schatkist

Hoewel de vele wisselingen in de schoolleiding het proces niet vergemakkelijken, heeft De Schatkist na de zomervakantie forse stappen gezet in het implementatieproces. Dit met ondersteuning van de provinciaal kwartiermaker, de GGD, Kinder Opvang Parkstad en de gemeente. Zo hebben er o.a. sessies plaatsgevonden met het team van leerkrachten. In deze sessies is gezamenlijk gewerkt aan de verdere vormgeving van de GBT op De Schatkist (lestijden, dagindeling etc.). Leerkrachten hebben in deze sessies ook de gelegenheid gehad om al hun vragen te stellen, wat het draagvlak voor de GBT binnen het team heeft verbeterd.

Een belangrijk onderdeel van het traject is de communicatie richting de ouders en de MR. Zeker in het geval van De Schatkist, omdat deze school nu een continue rooster kent en er dus relatief veel verandert (zie eerdere rapportage). Ook op dit onderdeel zijn de afgelopen periode belangrijke stappen gezet. Tijdens de week van de omgekeerde oudergesprekken (2e week van november) zijn leden van de projectgroep (school, kwartiermaker, GGD, KOP, gemeente) aanwezig geweest op de school om het gesprek aan te gaan met ouders. Met een groot deel van de ouders hebben in deze week persoonlijke gesprekken plaatsgevonden. Er is informatie verstrekt over het concept, maar er was ook ruimte voor vragen en zorgen van ouders. De reacties van ouders waren in deze gesprekken overwegend positief.
De planning was om deze persoonlijke gesprekken op te volgen met een algemene ouderavond. Deze moest echter geannuleerd worden vanwege de actuele situatie m.b.t. de pandemie. Ouders krijgen nu de gelegenheid om nog resterende vragen en zorgen te delen en bespreekbaar te maken. De planning is vervolgens om voor de kerst een ouderpeiling uit te zetten om daarmee het draagvlak onder ouders te toetsen. Het streven is om dan na de carnavalsvakantie te starten als GBT.

Naast de ouders is ook de MR een belangrijke partij. Op basis van de ouderpeiling moet de MR namelijk een besluit nemen over de aanpassing van de lestijden. Om deze reden is recent wederom overleg geweest met de MR over de GBT. De indruk is dat de MR positief staat in deze ontwikkeling. Wel heeft de MR aangegeven het van groot belang te vinden dat ouders inderdaad een jaar de tijd krijgen om het concept te ervaren, voordat er een ouderbijdrage wordt gevraagd.

De Steltloper

Zoals in een eerdere rapportage vermeld, is De Steltloper na de zomervakantie gestart als beweegschool. In de tussenschoolse pauze worden nu pedagogisch medewerkers van Kinder Opvang Parkstad ingezet om de kinderen te laten bewegen. Zij worden hierbij ondersteund door Fontys-studenten vanuit het Regionaal Partnership Fontys. De combinatiefunctionaris van The Move Factory zorgt voor planning en aansturing van de tussenschoolse activiteiten.
Het proces rondom de beweegschool wordt voortdurend gemonitord en waar nodig bijgesteld. De ervaringen tot nu toe zijn overwegend positief. Het proces loopt redelijk goed, zeker gezien het feit dat de beweegschool pas een aantal weken loopt. Wel is zichtbaar dat de pedagogisch medewerkers nog moeten groeien in hun nieuwe rol. Zij worden hierin ondersteund door een bijscholingstraject,

aangeboden door The Move Factory. Deze heeft echter vanwege coronamaatregelen nog niet kunnen plaatsvinden. Er wordt nu gezocht naar een oplossing hiervoor.

De Steltloper heeft de afgelopen periode fors ingezet op het verkrijgen van draagvlak bij ouders. In de week van de jaarlijkse startgesprekken met ouders (de week van 20 september) zijn leden van de projectgroep (school, kwartiermaker, GGD, KOP, gemeente) aanwezig geweest op school om met ouders in gesprek te gaan. Met het merendeel van de ouders hebben persoonlijke gesprekken plaatsgevonden. In deze gesprekken waren ouders overwegend positief over de GBT.
Vervolgens heeft er op 11 oktober jl. een algemene ouderavond over de GBT plaatsgevonden. Voor deze ouderavond was ook de MR uitgenodigd. De opkomst voor deze avond was goed en ook hier waren de reacties overwegend positief.

Om het uiteindelijke draagvlak voor de GBT onder ouders te toetsen, is ouders onlangs via een enquête gevraagd of zij kunnen instemmen met de invoering van de GBT. De respons op deze enquête was redelijk goed. Deze enquête heeft laten zien dat maar liefst 90% van de ouders instemt met de GBT. Dit is een zeer goed resultaat en hoger dan op andere scholen die dit traject reeds hebben doorlopen. Om het draagvlak nog verder te vergroten, zijn de ouders die niet hebben ingestemd uitgenodigd voor een gesprek (mits zij hiertoe bereid waren). In veel gevallen hebben deze gesprekken ertoe geleid dat deze ouders nu ook positief staan ten aanzien van de ontwikkelingen.

Met het uitvoeren van de ouderpeiling is De Steltloper nu gereed om de MR om toestemming te vragen voor de noodzakelijke lestijdaanpassing. Zoals eerder aangegeven is het streven vervolgens om na de carnavalsvakantie ook de lunch in te passen en daarmee als volwaardige GBT te starten.

Aanbesteding lunch
De gezonde lunch is een belangrijk onderdeel van de GBT. Zoals in de voorgaande rapportage vermeld, heeft een eerdere aanbesteding niet tot een gunning geleid. De afgelopen periode heeft een verdere verkenning plaatsgevonden van de mogelijkheden in de markt. Op basis van deze verkenningen zal er binnenkort een nieuwe aanbesteding in de markt worden gezet. De verwachtingen ten aanzien hiervan zijn positief.
Om de periode tot gunning te overbruggen zijn er voor de scholen waar de GBT al is gestart en voor de scholen die de komende periode gaan starten, afspraken gemaakt met lokale supermarkten.

Netwerkaanpak voor kinderen met (risico op) overgewicht & obesitas

Doelgroep

Kinderen met (risico op) overgewicht & obesitas.

Algemene omschrijving

Sporten en bewegen in zijn algemeenheid is essentieel voor kinderen. In combinatie met de gezonde basisschool en samen met verenigingen en waar aan de orde met ondersteuning van het Jeugd Sport Fonds wordt hier in brede zin op ingezet. Toch is bewegen niet voor ieder kind even vanzelfsprekend en makkelijk. Ongeveer 1 op de 7 Nederlandse kinderen in Nederland is te zwaar. Ook in Limburg zijn er te veel kinderen met overgewicht en obesitas. Zowel gemeenten, de GGD in beiden regio's als de Provincie Limburg zetten daarom in op het verbeteren van de gezondheid van onze jeugd door middel van verschillende preventiegerichte gezondheidsprogramma's zoals onder andere Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG) en de Gezonde Basisschool van de Toekomst.
Toch zien we dat we in Limburg nog een uitdaging hebben als het gaat om het ondersteunen van kinderen (en het gezin) met overgewicht en obesitas. Om die reden hebben de regio's Noord-, Midden- en Zuid-Limburg een samenwerking opgestart om samen deze gemeenschappelijke opgave aan te gaan als één Limburgse alliantie.

Cool 2B Fit Kerkrade/Partnership Fontys Sporthogeschool

De afgelopen 2 jaar is in de gemeente Kerkrade het Cool 2B Fit programma ontwikkeld voor kinderen met overgewicht. Hierbij was sprake van een multidisciplinaire aanpak met o.a. een diëtist, psycholoog, kinderfysiotherapeut en sportinstructeur, onder aansturing van een projectleider. Studenten van Fontys Sporthogeschool die binnen het partnership stage liepen in de gemeente Kerkrade werden ingezet als beweegbuddy van de kinderen tijdens de sportles.

De bewezen effectieve interventie Cool 2B Fit is de afgelopen jaren gerealiseerd in samenwerking met ZonMw. De subsidie vanuit de Sportimpuls van ZonMw heeft de gemeente Kerkrade de mogelijkheid geboden om een lokale ketenaanpak op te starten. De subsidie uit de Sportimpuls is per 1 december 2020 gestopt.

Eén van de doelstellingen binnen het programma Cool 2B Fit was ervoor zorgen dat de ketenaanpak werd geborgd in de regio. Dit is gelukt met de zogenaamde 'Limburgse Netwerkaanpak voor kinderen met overgewicht & obesitas' die naadloos aansluit bij de doorontwikkeling en borging van het Cool 2B Fit programma in Kerkrade en de regio.

Het borgen van een gedegen aanpak omtrent leefstijl en het zorgen voor een duurzame gedragsverandering vraagt een lange adem. Om écht een gezonde leefomgeving voor onze jeugd te creëren, is het noodzakelijk dat zowel publieke als private partners in zowel het sociaal domein als zorgdomein met elkaar (gaan) samenwerken. Daarnaast is een gezonde(re) leefstijl aanleren een belangrijke onderdeel van gezond opgroeien. Dat begint met de opvoeding thuis. Ouders zijn dus, net als professionals, cruciale partners. De netwerkaanpak richt zich op een doelgroep met een zeer specifieke behoefte. Dit vraagt dan ook om een specifieke signalering.

Signalering gebeurt door de volgende professionals:

1. Jeugdverpleegkundige(n) en jeugdartsen van de Jeugdgezondheidszorg;

2. Zorgdomein: Professionals uit de eerste- en tweedelijnszorg; huisarts/kinderarts/jeugdarts/ tandarts, POH jeugd- en somatiek, fysio-, oefen- en ergotherapeuten, diëtisten, centrale zorgverlener en kinderleefstijlcoach enz.;
3. Sociaal domein: gemeentelijke toegang, professionals uit het onderwijs, wijkprofessionals, maatschappelijk werk, jeugdhulpverlening, schuldhulpverlening etc.;
4. Ouders/verzorgers uit de wijk.

Een sluitende netwerkaanpak bevat dus preventie en zorg vanuit zowel sociaal- als zorgdomein, met een brede blik op de volledige problematiek van het kind of het gezin. Twee verschillende werelden, met twee verschillende financieringsstromingen en ieder hun eigen taal. En tegelijkertijd met hetzelfde doel: zorg en ondersteuning bieden dichtbij de mensen en zo veel mogelijk te voorkomen dat (meer) zorg nodig is. En daarmee streven beide partijen het doel na om de stijgende zorgkosten in te perken. Er is een optimale verbinding met andere Trendbreuk-aanpakken en overige relevante initiatieven in de regio zoals o.a. De Gezonde Basisschool van de Toekomst en de aanpak Kansrijke Start.

Beoogd resultaat

Een netwerkaanpak uitvoeren in de provincie Limburg voor een periode van 3 jaar waarin maximaal 800 kinderen met medische indicatie en 500 kinderen zonder medische indicatie ondersteund worden met passende hulp om het overgewicht terug te brengen, weerbaarder te worden en eigen regie te pakken over hun eigen gezondheid.
Binnen Kerkrade is het doelstelling om in 3 jaar 130 kinderen met een licht GGR (Gewichtsgerelateerd GezondheidsRisico) en 60 kinderen die een matig, zwaar of extreem GGR te gaan includeren.

Monitoring

Monitoring van het project wordt op regionaal niveau vormgegeven én uitgevoerd. Partners hierin zijn de GGD Limburg-Noord, de GGD Zuid-Limburg, Stichting Your Coach Next Door en MUMC+. Een promovendus van MUMC+ zal onderzoek uitvoeren naar de effectiviteit en de implementatie van de Limburgse netwerkaanpak. Wat betreft de effectiviteit van de aanpak zal gekeken worden naar uitkomsten op het niveau van de deelnemer, bv. gewicht (BMI z-score), kwaliteit van leven. Als het gaat om de implementatie zal onder andere onderzoek gedaan worden naar de doorverwijzingen binnen de netwerkaanpak, de begeleiding door de centrale zorgverleners en kinderleefstijlcoach.

Betrokken partijen

- GGD Noord Limburg & GGD Zuid Limburg;
- Gemeenten Heerlen, Kerkrade, Maastricht, Roermond, Sittard-Geleen en Venlo;
- Kind Naar Gezonder Gewicht;
- MUMC+ (inclusief Limburgs Consortium kinderartsen);
- Programmabureau Trendbreuk;
- Stichting Your Coach Next Door;
- Zorgverzekeraars CZ & VGZ.

Regie

Stuurgroep Trendbreuk Zuid-Limburg & stuurgroep Noord-Midden Limburg.

Status

Inmiddels zijn de voorbereidingen voor de start van de Limburgse Netwerkaanpak in vergaand stadium. Op maandag 14 januari stond de formele kick-off van de aanpak gepland maar die is vanwege de coronasituatie verplaatst naar maart. Tijdens deze kick-off bijeenkomst zal er provinciaal aandacht gegeven worden aan de Limburgse netwerkaanpak (persmoment) en zal de naam van de Limburgse netwerkaanpak worden gepresenteerd waarmee de Limburgse Netwerkaanpak in uitvoering zal gaan. De aanpak heeft namelijk behoefte aan een duidelijke pakkende naam.

In de afgelopen voorbereidingsperiode is de provinciale programmacoördinator voor de Limburgse Netwerkaanpak actief geweest met het vormgeven van de noodzakelijke randvoorwaarden voor de Limburgse netwerkaanpak, zoals de aanstelling van de centrale zorgverleners bij de jeugdgezondheidszorg, het vormgeven van de inhoud van de beleidsinnovatieregel met zorgverzekeraars CZ en VGZ[1], het betrekken van de zorggroepen (in gemeente Kerkrade is dat Huisartsengroep Oostelijk Zuid-Limburg) en de aanstelling van lokale projectleiders.

Besloten is voor de gemeenten Heerlen en Kerkrade een gezamenlijke projectleider aan te stellen, die het project gaat coördineren voor deze twee gemeenten. Voor deze functie heeft inmiddels een werving plaatsgevonden en is er een projectleider aangesteld. Zij is onlangs begonnen met het in kaart brengen van het netwerk in de gemeente Kerkrade. Dit gebeurt in samenwerking met de betreffende beleidsmedewerker en de JOGG-regisseur van gemeente Kerkrade[2] en met de centrale zorgverleners. Voor gemeente Heerlen en Kerkrade zijn inmiddels twee centrale zorgverleners geworven. De centrale zorgverlener is een belangrijk onderdeel van de netwerkaanpak. Zij stelt met kind en gezin het plan van aanpak op en bespreekt welke professionele hulp nodig is om de persoonlijke doelen op het gebied van gezondheid in de breedste zin van het woord te behalen. De centrale zorgverlener is daarmee de spil in het web en verwijst kind en gezin door naar andere professionals. Deze monitort de voortgang met kind en gezin en besluit in gezamenlijkheid wanneer kind en gezin in staat zijn om zelfstandig de veranderingen voort te zetten. De twee centrale zorgverleners zijn jeugdverpleegkundigen en werkzaam binnen de jeugdgezondheidszorg van de GGD Zuid-Limburg.

Het signaleren van de doelgroep voor de netwerkaanpak vindt plaats tijdens de reguliere contactmomenten van de jeugdgezondheidszorg, maar kan ook gedaan worden door andere professionals in het netwerk. Hierbij kan gedacht worden aan professionals uit het zorgdomein (huisarts, praktijkondersteuner jeugd, kinderarts, kinderfysiotherapeut), maar ook professionals uit het sociaal domein kunnen kinderen signaleren en toeleiden naar de netwerkaanpak. Momenteel wordt er gewerkt aan communicatiematerialen voor deze netwerkpartners en een algemeen digitaal aanmeldpunt. Via het aanmeldpunt kan een netwerkpartner – met toestemming van de ouders en het kind - een kind verwijzen naar de centrale zorgverlener.

[1] De vergoeding van de Limburgse netwerkaanpak voor kinderen met overgewicht en obesitas door de zorgverzekeraar vindt plaats vanuit een toegekende NZA-beleidsinnovatieregel 'Leefstijlinterventie Jeugd'.
[2] JOGG (Jongeren Op Gezond Gewicht) en de Limburgse netwerkaanpak voor kinderen met overgewicht en obesitas zijn met elkaar verbonden. Waar JOGG zich richt op preventie van overgewicht bij de jeugd, richt de netwerkaanpak zich op de behandeling van overgewicht bij de jeugd.

Talentontwikkeling: ‘Leren locatie Holz’

Doelgroep

Leerlingen van het vmbo Holz in Kerkrade

Algemene omschrijving

De locatie vmbo Holz van het Beroepscollege Parkstad Limburg (BcPL) is een onderwijslocatie waar voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (VMBO) basis, kader, gemengde en theoretische leerweg worden aangeboden. Eind 2019 is er door SVO|PL in samenwerking met de gemeente Kerkrade een plan van aanpak opgesteld om vier jaar versterkt in te zetten op Talentontwikkeling en Zorg op maat.
Door (professionele) zorg op maat (schoolmaatschappelijk werk, groepstraining Superklas en spreekuur Bureau Halt) te leveren op school voor een kleine groep leerlingen met een complexe zorgbehoefte en daarmee deze zorg dus voor een groot deel weg te halen bij de docenten, kunnen zij meer aandacht geven aan de overige leerlingen waarmee ook voor de totale groep de kans op schooluitval en slechte keuzes die leiden tot nog meer kansenongelijkheid afneemt. Via het programma ‘praktijkleren vmbo Holz’ worden jongeren toegerust voor de arbeidsmarkt en wordt een bijdrage geleverd aan het terugdringen van armoede bij inwoners door het verhogen van de arbeidsparticipatie. Voor leerlingen betekent dit dat zij in een contextrijke omgeving leren (en toetsen maken). Voor docenten betekent dit dat zij opgeleid worden zodat zij vanuit hun reguliere rol ook die van leerwerkplekmakelaar en loopbaanbegeleider op zich kunnen nemen. Partijen ontvangen vanuit de Regio Deal Parkstad een subsidie.

Beoogd resultaat

- Gerichtere toeleiding van jongeren naar school/werk. Alle leerlingen van BcPL Holz weten in het examenjaar welke opleiding ze willen volgen en waarom deze bij hun past. Ze hebben een gedegen traject doorlopen en hun ouders zijn hier intensief bij betrokken;
- Vergroten van het toekomstperspectief van kwetsbare jongeren. Alle leerlingen in het examenjaar hebben een vervolgopleiding gekozen of worden toegeleid naar werk. De vervolgopleiding is gekozen nadat leerlingen een realistisch onderbouwd beeld hebben van hun gewenste beroep;
- Vergroten van de rol van bedrijven in de arbeidsmarktoriëntatie van kwetsbare jongeren. Bedrijven nemen deel aan het gezamenlijke traject om leerlingen gedegen te laten oriënteren en leren in de praktijk en toe te leiden naar een vervolgopleiding of werk;
- Opzetten van een systeem van duale opleiding /oriëntatie met gezamenlijke verantwoordelijkheid van school en bedrijf voor kwetsbare jongeren middels een duurzame structuur voor samenwerking waarbij bedrijven en school samen leerlingen opleiden en voorbereiden op vervolgonderwijs of werk.

Monitoring

Monitoring vindt plaats via periodieke afstemming tussen partijen en voortgangsrapportages

Betrokken partijen

- SVOPL/BcPL Holz
- Gemeente
- Zorg en welzijnspartners
- Stichting Beroepsonderwijs en bedrijfsleven
- Samenwerkende Bedrijventerreinen Kerkrade

Regie

BcPL Holz en gemeente

Status

Pleintje.app – Het buitenspelen van de toekomst - Pilot

Doelgroep / programmalijn
Jongeren 8-14 jaar

Algemene omschrijving
Kinderen spelen steeds minder buiten, hierdoor bewegen ze minder en worden minder sociale verbindingen gelegd tussen kinderen. De Pleintje-app speelt hierop in met een vernieuwd (buiten-) spelaanbod. Kinderen maken hun eigen unieke Avatar, kiezen hun favoriete Pleintje, maken een spel aan en nodigen vrienden uit om te ontmoeten, spelen, bewegen en te chillen. Door veel buiten te spelen verzamelen ze punten, kunnen ze uitdagingen voltooien en winnen ze medailles om hun avatar te upgraden. Door telkens nieuwe spellen toe te voegen blijft Pleintje de kinderen uitdagen om buiten te spelen. Binnen Pleintje staat hiervoor breed motorisch ontwikkeling voorop. Binnen Pleintje staat plezier en meedoen voorop en Pleintje is expliciet niet gericht op prestatie.
Binnen Pleintje bestaat eveneens de mogelijkheid voor b.v. Verenigingen om kinderen op te roepen voor Workshops, Open Dagen, Challenges etc. Zo probeert Pleintje de ongebonden sporter te verbinden met de verenigingen.

Beoogd resultaat
Pleintje wordt in het nieuwe schooljaar 2021/2022 geïntroduceerd en moet tegen het einde van het schooljaar door 30% van de in Kerkrade naar school gaande kinderen van 8-14 jaar, die in het bezit zijn van een mobiele telefoon, geïnstalleerd en gebruikt worden.

Monitoring
Pleintje ondersteunt gemeenten met het verkrijgen van inzicht in het buitenspelen. Met een login voor het interactieve Pleintje-dashboard kunnen we als gemeente efficiënt het sport- en beweegbeleid vormgeven en aanpassen. Het dashboard biedt (live) inzicht in het beweeggedrag van de jeugd, zoals: aantal gebruikers, aantal beweeguren, verhouding j/m, gemiddelde leeftijd, gebonden/ongebonden sporters, meest gespeelde activiteiten, analyses van speellocaties en meer

Betrokken partijen
- Onderwijspartners
- Kindpartners
- Verenigingen
- Roda J.C. Midden in de Maatschappij
- VIE Innovatiehub

Regie
Vie Innovatiehub & gemeente Kerkrade

Status
Pleintje is een pilot voor 1 jaar. Pleintje is in oktober 2021 tijdens de herfstvakantie gelanceerd met een Pleintje week welke eindigde met een Kick-Off event met het Change The Game-spel. In het voorjaar van 2022 zal er wederom een moment gekozen worden om de Pleintje.app weer te boosten richting het buitenspeelseizoen.

Shufflesports (Pilot)

Doelgroep/Programmalijn

VMBO jongeren (jongeren tussen 12 en 17 jaar).

Algemene omschrijving

Van de vmbo'ers beweegt 44 procent voldoende terwijl dat percentage onder havo/vwo'ers 58 procent is, blijkt uit cijfers van de *Gezonde Generatie Trendmonitor*. Daarin geeft slechts 25 procent van de vmbo'ers aan te worden aangemoedigd door hun omgeving om genoeg te bewegen en te sporten. Met het unieke, nieuwe concept ShuffleSports willen scholen, sportbonden, gemeenten en NOC*NSF inactieve vmbo-jongeren in beweging krijgen. Trampoline-fitness, obstacle-voetbal of dansend judoën: door twee sporten met elkaar te combineren wordt tegemoet gekomen aan de sportbehoefte van deze doelgroep, die afwisseling en samen sporten belangrijker vindt dan de allerbeste willen zijn.

Beoogd resultaat

Als jongeren nu gaan sporten, is de kans groter dat ze dat op latere leeftijd blijven doen. Door een specifieke doelgroep te kiezen, namelijk eerste- en tweedeklassers, kan de meeste impact worden gemaakt. De pilot is geslaagd als 16% van de bereikte eerste- en tweede klassers van VMBO Holz zich aanmeldt voor Shufflesports, de helft van de aanwezigen (nog) niet sportend is en 50% vervolgens nog een keer mee doet.

Monitoring

Het ShuffleSports aanbod (een na-schools aanbod) is iedere maand anders. Het aanbod wordt maandelijks gevalideerd waarbij o.a. het aantal deelnemers wordt gemeten. Ook wordt o.a. gevraagd om een mening te geven over de activiteit, de groep, de locatie en de intentie om nogmaals deel te nemen. Op deze manier krijgen we een beeld of jongeren vaker dan 1 keer meedoen. Pilot 1 in Almere was gericht op de wenselijk en uitvoerbaarheid van het concept. Pilot 2 in Almere was gericht op activatie en retentie. Deze ervaringen worden allemaal meegenomen in de Kerkraadse pilot, waarbij het uiteindelijke doel is om te komen tot een duurzame oplossing voor blijvend enthousiaste jongeren. Bij gebleken geschiktheid en populariteit zullen we in overleg met betrokken partijen proberen zo snel mogelijk op te schalen, mede om de nieuwe sportactiviteit duurzaam te borgen.

Betrokken partijen

- NOC*NSF
- Onderwijsinstellingen (Vakleerkrachten VMBO) – We starten bij VMBO Holz
- Sportverenigingen (later stadium)
- Commerciële aanbieders
- Gemeente Kerkrade

Regie

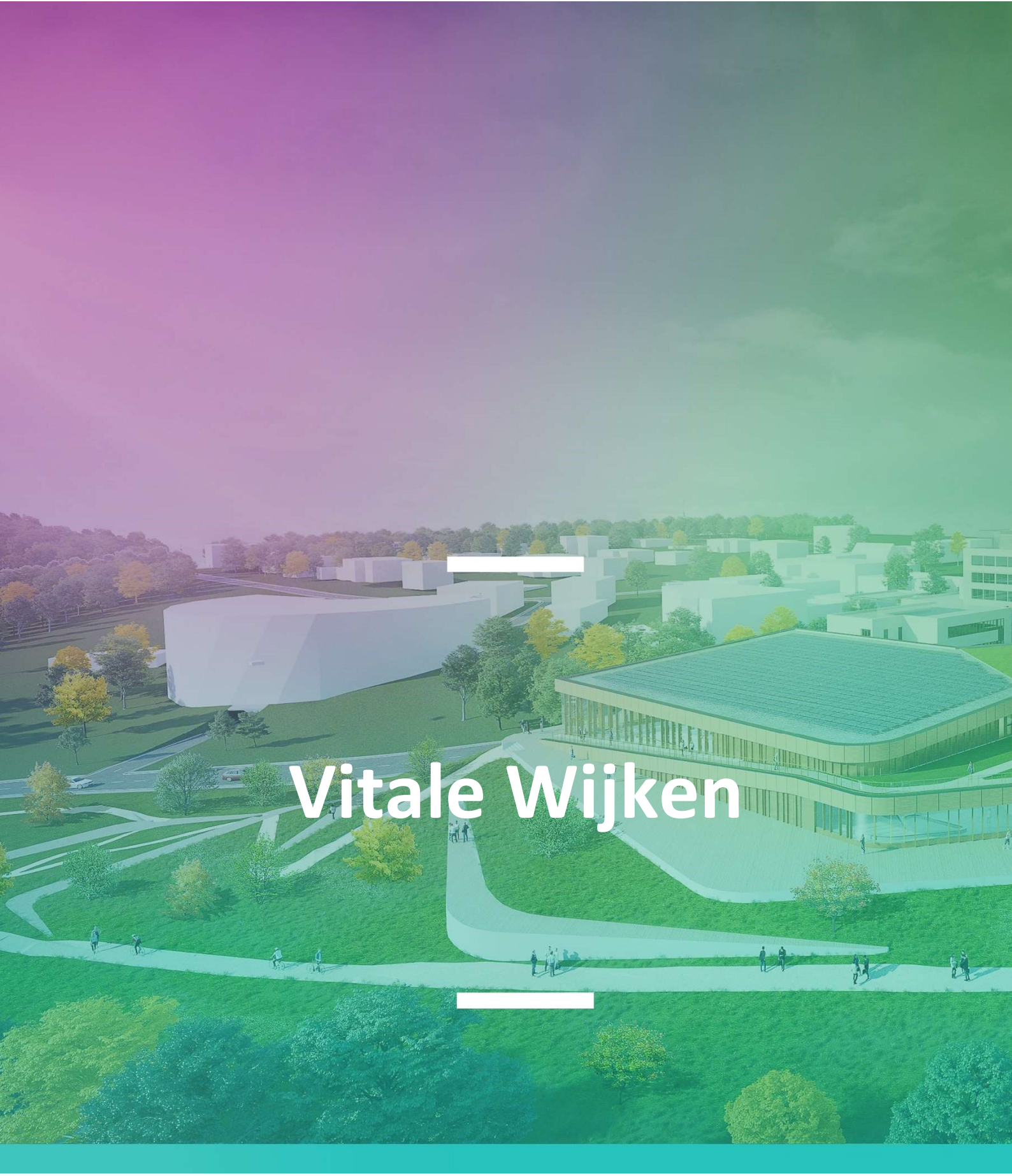
Gemeente Kerkrade in overeenstemming met NOC*NSF.

Status

Op 21 september 2021 heeft een presentatie plaatsgevonden door NOC*NSF aan o.a. LO-docenten BCPL, buurtsportcoaches, Huis van de Sport etc. Op 3 november is ShuffleSports gepresenteerd in de JARK (Jongeren Advies Raad Kerkrade), waar een communicatievraagstuk is neergelegd. Op 4 november heeft de Startbijeenkomst plaatsgevonden en is het projectteam gevormd. Op 17-11 november is de 1e bijeenkomst van het projectteam geweest. Het projectteam (NOC*NSF/Gemeente Kerkrade/ BCPL Holz/The Move Factory) komt 1 x per week bij elkaar. In overleg met NOC*NSF is besloten om dit kalenderjaar in de reguliere gymlessen aandacht te geven aan de introductie van

ShuffleSports en daadwerkelijk in het nieuwe kalenderjaar (februari 2022) te starten met de eerste ShuffleSports-cyclus (4 weken lang, 2 x per week op woensdag en vrijdag). Dit kon ook praktisch niet eerder, aangezien er een nieuwe medewerker moest worden aangetrokken door The Move Factory per 1-1-2022 en deze medewerker eerst nog ingewerkt moest worden (o.a. door werkbezoek aan Almere) alvorens met Shuffle Sports aan de slag te gaan.

Vitale Wijken

Sociaal programma Rolduckerveld

Regio Deal

Parkstad Limburg is één regio in Nederland aan wie door het Rijk een bedrag is toegekend voor een Regio Deal. Met de deal hebben Rijk, Provincie Limburg en de regio afgesproken gezamenlijk de schouders te zetten onder de aanpak van de regionale opgave in Parkstad. Er wordt met de deal een impuls gegeven aan de aanpak die de regio de afgelopen jaren heeft ingezet. In de Regio Deal staat een integrale transformatie van het centrum en de buurten van de regio Parkstad centraal. Hierbij wordt naast de fysieke aanpak van de woningvoorraad en winkelvoorzieningen ook de verduurzamingsopgave en de aanpak van de sociaal-economische problematiek meegenomen. Bovendien wordt aandacht besteed aan de kansen die grensoverschrijdende samenwerking biedt voor dit gebied.

Het hoofddoel van de Regio Deal is tweeledig

- Parkstad Limburg structureel op het gemiddelde niveau in Limburg[3] te krijgen waar het gaat om de belangrijkste kerncijfers voor brede welvaart zoals leefbaarheid, opleiding, inkomen en arbeidsparticipatie, woonkwaliteit en groenvoorzieningen, leegstand, vastgoedwaarde en investeringsbereidheid private partijen. Het bereiken van de structureel beoogde effecten vereisen een langdurige inspanning.
- Vorenstaande realiseren door een actieve samenwerking van alle betrokken partijen en daarmee te komen tot een regio die de regionale opgaven effectief op eigen kracht aanpakt. Dat gebeurt aan de hand van een breed gedragen en motiverend wenkend perspectief (‘stip op de horizon’).

De buurt Rolduckerveld is 1 van de ontwikkelgebieden binnen de Regio Deal, waarbij een integrale aanpak noodzakelijk is om de sociaal-fysieke leefbaarheid en sociaaleconomische structuur te verbeteren. In de bijlage ‘Vitaliteit en gezondheid in cijfers’ is informatie te vinden waaruit deze noodzaak blijkt.

Beoogd resultaat

Het doel is om via een integrale aanpak de diverse problemen naar het gemiddelde Zuid-Limburgse niveau terug te dringen. Het is de ambitie om de vicieuze cirkel van de intergenerationele kansarmoede en sociaaleconomische achterstanden te doorbreken.

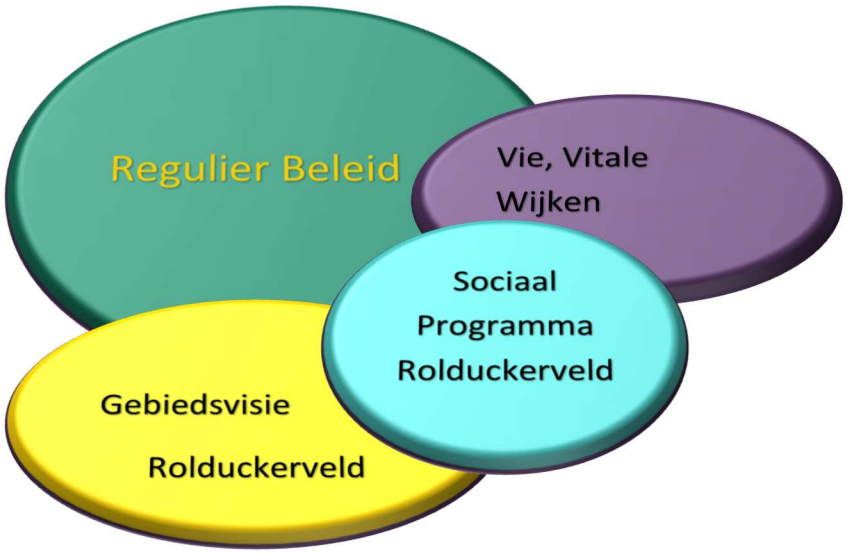
Sociaal programma

In Rolduckerveld wordt de komende jaren vanuit het Vie gedachtegoed gewerkt aan een gezonde en vitale stad. Dit wordt gedaan vanuit het zogenaamde ‘sociaal programma Rolduckerveld’ waarin verder wordt gebouwd op de eerdere ontwikkelingen en de ingeslagen route vanuit de stadsdeelvisie Kerkrade-Oost I (2012) en de gebiedsvisie Rolduckerveld (2019).
Door zaken met elkaar te verbinden en de focus te verleggen naar dit gebied, wordt de komende jaren verder geïnvesteerd om een trendbreuk te realiseren.

[3] Omdat er de komende jaren veel initiatieven op (Zuid-) Limburgs niveau worden ondernomen, is het reëel om aan te nemen dat de percentages op Limburgse schaal zullen stijgen en dat derhalve de stijging van de percentages in Parkstad meer dan proportioneel zullen moeten zijn, wil de relatieve achterstand worden ingelopen.

Zo wordt vanuit het sociaal programma integraal ingezet op interventies gericht op en in samenhang met, gezondheid, sociaal beleid, armoede en schuldhulpverlening, onderwijs en participatie. Deze interventies worden gecombineerd met de fysieke herinrichting van het gebied. Dit momentum zorgt ervoor dat we nadrukkelijk 'achter de voordeur' komen en hierdoor kunnen we ook vanuit meerdere invalshoeken aanpak en oplossingen combineren. De corporaties hebben een belangrijke signalerende rol en vormen één van de vindplaatsen van de inzet van de beschreven programmalijnen en hebben daarnaast een bijdrage in de langjarige aanpak in deze buurt die de komende jaren vorm moet krijgen. Ook partners die niet persé van nature met elkaar samenwerken, bijv. woningcorporaties en onderwijs-arbeidsmarkt-partijen gaan we met elkaar verbinden. De hele fysieke herstructurering leidt ook tot tijdelijke leegstand en mogelijke toename van leefbaarheidsproblemen. Door extra inzet van de corporaties Wonen Zuid en Heemwonen op leegstandsbeheer, wordt erop ingezet om (tijdelijke) verslechtering te voorkomen. Met duurzame investering worden duurzame relaties gelegd voor duurzame resultaten die tot de gewenste verbeteringen moeten leiden.

Gezien de eigen dynamiek van de ontwikkelingen in Rolduckerveld is het Sociaal Programma Rolduckerveld opgesteld waarover de commissie separaat geïnformeerd zal worden. Een programma dat dus elementen bevat uit het regulier beleid Burger, onderdeel uitmaakt van de programmalijn 'vitale wijken' in het uitvoeringsprogramma Vie en wordt uitgevoerd in samenhang met de 'fysieke' gebiedsvisie Rolduckerveld. Schematisch ziet een en ander er als volgt uit:

VoorzieningenWijzer

Doelgroep

Gezinnen/mensen met een inkomen tot modaal niveau.

Algemene omschrijving

De VoorzieningenWijzer is een aanpak die mensen met inkomens tot modaal niveau helpt bij het kiezen en aanvragen van beschikbare voorzieningen. Het gaat hierbij om voorzieningen die aanzienlijke financiële en andere voordelen opleveren en de risico's van sociale exclusie, huurachterstanden, gedwongen huisuitzettingen, ondermijning, armoede en problematische schulden verminderen. Het effect van deze aanpak is een verhoging van de kwaliteit van leven en een belangrijke besparing op maatschappelijke kosten die voortvloeien uit armoede- en schuldenproblematiek. Bij een pilot in Midden Limburg heeft de inzet van de VoorzieningenWijzer gemiddeld een structureel voordeel van €450 tot €650 per huishouden per jaar opgeleverd.
De VoorzieningenWijzer is een instrument dat vanuit de sociale aanpak kan helpen om de doelen uit het fysieke domein te realiseren (en vice versa). Bij herstructureringsprojecten komen consulenten Voorzieningenwijzer achter-de-voordeur bij huurders en kan de VoorzieningenWijzer gebiedsgericht ingezet worden om ervoor te zorgen dat de huurders binnen een herstructureringsproject geholpen worden met de aanvraag van voorzieningen.

De Voorzieningenwijzer is voortgekomen uit de Regionale Prestatieafspraken (2019-2024) en is een officieel project van de Regio Deal voor de ontwikkelgebieden waaronder Rolduckerveld. Door de koppeling met de Regio Deal, wordt de VoorzieningenWijzer op een soortgelijke wijze ook aangeboden aan bewoners van goedkope particuliere woningen. Daarnaast kan het instrument ook gebruikt worden door gemeenten en corporaties in hun dagelijkse werkzaamheden, bijvoorbeeld op het moment dat huurcontracten worden gesloten of bij reguliere contactmomenten van medewerkers van sociaal domein met de doelgroep.

De VoorzieningenWijzer bestaat uit de volgende onderdelen:

- **Toeslagen**; beoordeeld wordt of deelnemers gebruik maken van relevante toeslagen. Zo niet, dan worden de ontbrekende toeslagen direct aangevraagd.
- **Inkomstenbelasting**; voor deelnemers die geen aangifte inkomstenbelasting doen, wordt onderzocht of aangifte kan leiden tot een teruggave. Voor hulp bij het doen van aangifte wordt doorverwezen (indien gewenst via een warme overdracht) naar de maatschappelijke partner die deze ondersteuning al biedt. Bijvoorbeeld welzijnswerk of een formulierenbrigade.
- **Gemeentelijke minimaregelingen**; beoordeeld wordt of deelnemers in aanmerking komen voor één of meerdere gemeentelijke regelingen voor mensen met een laag inkomen. Voor hulp bij het aanvragen van deze regelingen worden deelnemers ook hierbij naar de maatschappelijke partner doorverwezen die deze ondersteuning al biedt. Bijvoorbeeld welzijnswerk of een formulierenbrigade. De gemeente bepaalt zelf welke regelingen in de VoorzieningenWijzer worden opgenomen.
- **Energie**; er wordt advies gegeven over de best passende energieleverancier. Hierbij wordt verder gekeken dan enkel de goedkoopste leverancier. Zo wordt bijvoorbeeld rekening gehouden met het betaalgedrag van de deelnemer. Er zijn namelijk leveranciers waarbij de bonus vervalt als een deelnemer één keer niet tijdig betaald, deze leveranciers worden dan uit het advies gefilterd. Als overstappen gunstig is, wordt de overstap naar een nieuwe leverancier geregeld.
- **Zorgverzekering**; er wordt nog geen advies gegeven over de best passende zorgverzekering. Voor advies en eventuele overstap wordt doorverwezen naar de maatschappelijke partner die deze ondersteuning al biedt. Bijvoorbeeld welzijnswerk.

Beoogd resultaat

Het doel van de voorzieningenWijzer is het op gang helpen van mensen die niet in staat zijn de bestaande voorzieningen op eigen kracht aan te boren. Daarbij zijn er concreet de volgende doelen gesteld:

- Minimaal 1000 kwetsbare huishoudens binnen de ophanden zijnde ontwikkelgebieden in de Regio deal bereiken in 3 jaar tijd.
- Structurele verbetering van het besteedbaar inkomen bij deze huishoudens van € 450,- tot € 650,- per jaar (over 10 jaar tijd een multiplier van 10).
- Aanvullend overige (kwetsbare) huishoudens binnen Parkstad, buiten de gebiedsontwikkelingen.
- Het terugdringen van betaalbaarheidsrisico's.
- Meer inzet van inkomensondersteunende maatregelen en toeslagen als huurtoeslagen en zorgtoeslagen en gemeentelijke regelingen.
- Indirect reductie van het aantal kinderen dat opgroeit in armoede door een betere inzet van bestaande instrumenten zoals kindregelingen, kindpakketten en toeslagen.

Monitoring

Monitoring vindt plaats in structurele afstemmingsoverleggen met de projectleider en uitvoerende consulenten waarbij de werkwijze wordt geëvalueerd en indien nodig bijgesteld. De leverancier van de VoorzieningenWijzer zorgt voor managementrapportages die ook halfjaarlijks besproken worden.

Betrokken partijen

- Gemeente Kerkrade;
- Woningcorporatie Heem Wonen;
- Wonen Zuid en Wonen Limburg;
- Impuls.

Zorgweb organiseert de inrichting van het systeem, de opleidingen en de implementatie en doet dit in overleg met de contactpersonen van de gemeenten en van de corporaties.

Regie

Het implementeren en uitvoeren van de VoorzieningenWijzer valt onder regie van de gemeente, waarbij Zorgweb ondersteunt.

Status

Community Building/ABCD-aanpak

Doelgroep / programmalijn

- Alle actoren, zowel privaat als publiek, actief op gebied van gezondheid en vitaliteit
- Ontstijgt programmalijnen

Algemene omschrijving

Community Building ontstijgt de programmalijnen en gaat over het actief beheren en verbinden van inwoners, de verschillende initiatieven maar ook organisaties die actief zijn op gebied van gezondheid en vitaliteit in Kerkrade, Parkstad en Zuid-Limburg. Naast het opzetten of ondersteunen van bewonersnetwerken gaat community Building ook over het effectief samenwerken tussen partners in wijken met als doel de afzonderlijke krachten te bundelen tot een hechte samenwerking waarbij het belang van de inwoner centraal staat maar gaat community building ook over samenwerking met bijvoorbeeld Public Services Lab en Brightlands Smart Services Campus. Community Building betekent het op de hoogte zijn van lopende initiatieven en events, en uitdagingen, kansen voor buurt/wijk, de regio en vice versa. Pas als de verschillende actoren goed van elkaar weten wat er speelt en welke projecten in voorbereiding of uitvoer zijn, kan men het meest optimaal gebruik maken van elkaar. Voor VIE houdt dit in dat er linken gelegd kunnen worden met de uitdagingen in Kerkrade en reeds succesvolle of sterke initiatieven die effectief en snel meerwaarde kunnen leveren hieromtrent.

Beoogd resultaat

- Een hechte community/samenwerking op de diverse niveaus van wijk/gemeente/ Stadsregio/Zuid Limburg op het gebied van gezondheid en vitaliteit;
- Toegenomen kennis, expertise én netwerk van medewerkers van de gemeente Kerkrade en hun partners;
- Samenwerkingen sneller kunnen vormen om lokale problemen op te lossen;
- Goed overzicht en kennis van netwerk en initiatieven, vastgelegd in o.a. de Landkaart en contactbeheer.

Monitoring

Monitoring vindt plaats aan de hand van de mate waarin partijen deelnemen aan activiteiten binnen de community.

Betrokken partijen

- Contacten met de community managers en medewerkers van collega organisaties/partners in Kerkrade, Stadsregio en Zuid Limburg;

Regie

- Innovatiehub dan wel Kernteam Vie afhankelijk van samenwerkingsvorm

Status

Community Building kan op vele manieren plaats vinden. Voor Rolduckerveld wordt vanaf januari gestart met een onderzoek onder burgers en stakeholders naar draagvlak van de zogenaamde ABCD aanpak. ABCD (‘Asset Based Community Development’) is een beproefde benadering om de betrokkenheid van inwoners bij hun leefomgeving te vergroten. In tegenstelling tot ‘traditionele’ aanpakken, richt ABCD zich niet op tekortkomingen en gebreken van een wijk of buurt, maar juist op de aanwezige kwaliteiten en capaciteiten (‘assets’). ABCD heeft als doel om van ‘binnenuit de wijk’ te

werken aan een economisch, cultureel en sociaal leefbare buurt, vooral door sociale relaties tot stand te brengen en onvermoede capaciteiten van bewoners, organisaties en instellingen te mobiliseren binnen de lokale gemeenschap.

Burgerparticipatie, Pilot Kerkrade Noord

Doelgroep

De gemeenschap in zijn algemeenheid waarbij denken vanuit de gemeenschap centraal staat.

Algemene omschrijving

Er worden kansen gezien om de gemeenschap gezonder te maken door een beweging op te starten juist vanuit de gemeenschap. Daartoe wordt er momenteel een methodiek ontwikkeld, toegepast op Kerkrade-Noord, die verschillende haakjes (behoeften) in de gemeenschap 'zoekt' waaraan programma's passend binnen Vie opgehangen kunnen worden. In deze methodiek worden de ambities van Vie dus afgestemd op de behoeften van de gemeenschap en ontstaat er draagvlak en eigenaarschap binnen deze gemeenschap.

De 'haakjes' (behoeften) worden opgehaald door een raadpleging en verdiepingsgesprekken waarbij de volgende stappen worden doorlopen:

1. In beeld brengen wat de gemeenschap belangrijk vindt, wie de gemeenschap is en wat de gemeenschap verbindt.
2. Ontwerpen van gemeenschapsvisie.
3. Matchen gemeenschapsvisie en visie Vie.
4. Kapstok voor projecten.
5. Strategisch organiseren van projecten richting uitvoering (programmalijnen).
6. Stimuleren gemeenschap ter ondersteuning bij uitvoering projecten (Innovatiehub).

Met de interne en externe raadpleging in Kerkrade Noord is een groot aantal mensen gesproken en geraadpleegd. Inmiddels zijn de kaders in beeld gebracht en worden stappen gezet om belanghebbende partijen verder met elkaar in verbinding te brengen. Uit de meer dan 300 mensen die vrijwillig hebben meegedacht, hebben 70 mensen aangeven in vervolgtrajecten mee te willen helpen. Een concreet voorbeeld van wat de gemeenschap belangrijk vindt is de waarde die wordt toegeschreven aan de natuur en de wens van de gemeenschap om samen meer te bewegen. Hier kunnen vervolgens samen met de stakeholders uit de wijk en hun achterban programmalijnen op worden ontworpen die daarmee dus echt van de gemeenschap zijn en door hen worden gedragen.

Beoogd resultaat

Het gedachtegoed van Vie implementeren in de gemeenschap vanuit:

- Gemeenschapsdenken;
- Snelle verbinding met de gemeenschap;
- Initiatief vanuit de gemeenschap laten ontstaan (participatie van onderop);
- Draagvlak, en eigenaarschap, bij de gemeenschap.

Betrokken partijen

- Toponderzoek;
- SSSHIFT Customer Experience;
- Gemeente Kerkrade.

Regie

Toponderzoek en SSSHIFT Customer Experience

Status

Vanuit de pilot heeft zich een groep betrokken bewoners geformeerd die voornemens zijn een (actieve) wijkactiviteit te organiseren.

Vitaal ouder worden

Eenzaamheid

Doelgroep

Van jong tot oud (13 jaar en ouder..).

Algemene omschrijving

Het programma eenzaamheid beoogt te komen tot een duurzame en systematische manier om eenzaamheid aan te pakken. Het programma is in een constante ontwikkeling en bestaat uit een aantal deelprojecten die enerzijds doelgroep- en anderzijds buurt- of wijkgericht kunnen zijn. Dit sluit aan bij de wijkgerichte aanpak van 'Vie-Leven in beweging'.
Eenzaamheid kan alleen in gezamenlijkheid worden aangepakt. Dit maakt dat de aanpak van eenzaamheid niet alleen een zaak van de gemeente is. Voor de invulling van de deelprogramma's wordt gebruik gemaakt van de kennis en deskundigheid van de kennisbank van het landelijk programma 'Eén tegen eenzaamheid' dat zich oorspronkelijk richtte op ouderen (de leeftijdsgroep van 75 jaar en ouder), maar nu ook steeds meer aandacht laat uitgaan naar andere leeftijdscategorieën.
Omdat eenzaamheid een probleem is van alle leeftijden wordt daarnaast ingezet op bewezen interventies en wordt de kennis en deskundigheid van een kennisinstituut zoals Movisie betrokken (*Movisie / Wat werkt bij de aanpak van eenzaamheid; februari 2020*). Voor elk deelprogramma zal een programmabeschrijving met daarin monitoring en beoogde resultaten worden opgesteld.

Beoogd resultaat

In 2016 gaf gemiddeld 42,9 % van de bevolking van 18 jaar en ouder in Nederland aan eenzaam te zijn In 2020 was dit gemiddelde gestegen naar 46,6%. Per gemeente varieert het percentage van 27 tot 58%. Eenzaamheid is vastgesteld met de eenzaamheidsschaal van De Jong-Gierveld.
Voor Kerkrade was in 2016 het percentage 55,7 % en is dit in 2020 gedaald naar een percentage van 54,3 %. Voor de GGD regio Zuid Limburg geldt in 2020 49,8% en op Limburgs niveau een percentage van 47,8% (bron: Gezondheidsmonitor-Volwassenen-en-Ouderen-van-GGD-CBS—RIVM 2020).
Het programma eenzaamheid kent geen start- en einddatum en kenmerkt zich door steeds veranderende sub programma's. Desalniettemin streven we ernaar om de goede beweging die in de periode 2016-2020 is gemaakt, wellicht op basis van de al eerder ingezette interventies door te zetten en daarmee in 2030 aangehaakt te zijn op het dan geldend Zuid Limburgs niveau, ervan uitgaande dat het percentage dan op het niveau van 2020 (47,8%) of lager ligt. [4]

Monitoring

Het programma (en een deel van de sub programma's) zullen worden gemonitord middels de Gezondheidsmonitor van de GGD die 4 jaarlijks wordt afgenomen onder jeugdigen van 13-16 jaar (in het tweede en vierde jaar van het voortgezet onderwijs) en onder volwassenen in de groep van 19 jaar en ouder (verschijnt in 2020;2024;- e.v.). Gezien het de wens is om binnen het VIE project zo veel mogelijk tijdig bij te sturen, wordt er naast de GGD monitor tevens gebruik gemaakt van de cijfers van het twee jaarlijks Burgeronderzoek (verschijnt in 2019;2021, en verder).

Betrokken partijen

[4] Voor Kerkrade betekent dit in absolute cijfers (bron: Etil, progneff 2019 update)
- 2020 ; totaal aantal inwoners 45.749
  aantal inwoners 18 jaar en ouder: 38.895; aantal inwoners met eenzaamheid:21.120 (54,3%)
- 2030; geprognosticeerd aantal inwoners: 42.345
  aantal inwoners 18 jaar en ouder: 36.544; aantal inwoners met eenzaamheid:< 17.468 (<47,8%)

Het programma is een gezamenlijk product van de Kerkraadse coalitie tegen eenzaamheid: 'Kerkrade: samen tegen eenzaamheid'. De coalitie is gevormd in oktober 2020 en bestaat uit ruim dertig partijen. Deze zijn uiteenlopend van aard, zoals gemeente, zorgpartijen, welzijnswerk, woningstichtingen, bedrijfsleven, kunst en cultuur, huisartsen, Stichting de Positieve Stad en vertegenwoordiging van inwoners. Door het ministerie van VWS wordt vanuit het programma 'Eén tegen eenzaamheid' ondersteuning geboden bij het ontwikkelen van het Kerkraadse programma. Daarnaast is ook de GGD betrokken net als de omliggende gemeenten die deel uitmaken van de Zuid Limburgse coalitie.

Regie

De gemeente voert de regie op het continu in ontwikkeling zijnde programma eenzaamheid.

Status

De ontwikkeling van het programma eenzaamheid bevindt zich in de implementatiefase. Er is een kerngroep geformeerd vanuit de groep van 34 deelnemende partijen die door het jaar heen als afvaardiging van de gehele coalitie doorlopend acties uitzet.

In januari 2021 heeft een digitale bijeenkomst plaatsgehad waarin de coalitiepartijen eerste stapjes hebben gezet om elkaar beter te leren kennen. De corona perikelen heeft dit vertraagd. Derhalve is hieraan nadere invulling gegeven tijdens de Week tegen Eenzaamheid 2021 (30 september-7 oktober) door middel van een speeddatebijeenkomst en wordt dit verder doorontwikkeld in een vervolgbijeenkomst. Door elkaar beter te kennen en daarmee weten te vinden worden 'losse' projecten van coalitiepartijen tot een samenhangend programma voor alle leeftijden gebracht.

BoodschappenPlusBus

Doelgroep

55+

Algemene omschrijving

De BoodschappenPlusBus is een initiatief dat uit van oorsprong uit de koker van het Ouderenfonds komt maar ook met busjes van Kerkraadse partners uit de zorg- en welzijnswereld kan worden ingezet. Het is een aanvulling op de succesvolle boodschappenbus die reeds in Kerkrade actief is. Naast het praktische aspect van samen boodschappen doen, krijgt ook het sociaal aspect vorm omdat er ontmoeting plaats vindt, niet alleen voor de ouderen die boodschappen doen maar ook voor de vrijwilligers die de bus besturen en de ouderen ondersteunen tijdens het boodschappen doen. Naast het boodschappen doen ontwikkelt Impuls een 'activiteiten programma' om de bus ook in te zetten voor laagdrempelige sociale activiteiten, tegen lage kosten voor deelnemers.

Beoogd resultaat

Ontmoeting stimuleren door samen boodschappen te doen en gezamenlijk sociale activiteiten te ondernemen.
In 2019 maakten gemiddeld 20 personen structureel gebruik van de boodschappenbus. Het streven was om het aantal vaste deelnemers aan samen boodschappen doen te verdubbelen naar 40. Door de corona crisis is dit aantal stevig gezakt en is dus een bijstelling aan de orde. Het aantal vaste deelnemers is namelijk in 2021 gezakt naar ongeveer 10. Het streven is nu om per derde kwartaal van 2022 het aantal vaste deelnemers weer terug te brengen naar 20.
Daarnaast is het streven om in het derde kwartaal van 2022 een groep van 25 ouderen te hebben gevormd die deelneemt aan sociale activiteiten met de boodschappenplusbus en dit per 2023 te verdubbelen naar 50 deelnemers.

Voor de corona potentiële deelnemers worden mensen bedoeld die zich wel al hadden aangemeld, maar nog niet daadwerkelijk gebruik wilden maken van gezamenlijk boodschappen doen.

Monitoring

Het aantal deelnemers en activiteiten wordt geregistreerd door Impuls.
Deze gegevens worden half jaarlijks teruggekoppeld en besproken met de gemeente.

Betrokken partijen

- Gemeente Kerkrade
- Impuls

Regie

Impuls is verantwoordelijk voor het beheer en de uitvoering van alle activiteiten.

Status

Door corona kan de bus nog niet worden ingezet zoals eigenlijk was bedoeld. De verwachting was dat vanaf de zomer van 2021 meer activiteiten met de bus zouden kunnen worden ingezet. Het programma lag klaar, maar helaas is opstart door de nieuwe coronamaatregelen nog steeds niet mogelijk gebleken. De bus wordt inmiddels weer ingezet als middel om samen boodschappen te doen (zij het in beperkte mate), maar de 'plus', zijnde het sociaal programma, staat nog in de wachtkamer.

Een communicatie campagne om beschikbaarheid en activiteiten van Boodschappenplusbus te promoten is hiertoe in ontwikkeling.

Gelukkig ouder worden in Kerkrade

Doelgroep

Divers – alle leeftijden; (jonge)mantelzorgers, inwoners met dementie en/of eenzaamheid.

Algemene omschrijving

De groep thuiswonende ouderen neemt toe. Bij deze groep ouder wordende mensen is een veelvoorkomend ziektebeeld dementie. Voor de ziekte dementie is nog geen behandeling beschikbaar. Mensen met deze ziekte wonen steeds langer thuis en zijn mede afhankelijk van de zorg van hun naasten, de mantelzorgers. Deze zorg vraagt veel aandacht. Eén op de acht mantelzorgers die zorgt voor iemand met dementie voelt zich overbelast. Daardoor kunnen sociale contacten verwateren. Eenzaamheid komt twee keer zo vaak voor onder mantelzorgers van mensen met dementie als onder mensen uit de als onder mensen uit de algemene Nederlandse bevolking. Voor de dementerende zelf is het een uitdaging om steeds de brug te slaan naar het gewone dagelijkse leven.
'Gelukkig ouder worden in Kerkrade' is een programma in ontwikkeling van de gemeente Kerkrade Meander en Impuls waarin eenzaamheid, dementie & overbelasting van de mantelzorg worden aangepakt. Het programma wil een bijdrage leveren aan het welbevinden van de inwoners door een bijdrage te leveren aan het zo goed mogelijk een eigen leven leiden van de dementerenden door ondersteuning te bieden en zo lang mogelijk de eigen regie over het leven te voeren vanuit eigen kracht en verantwoordelijkheid en zo het gezondheidsgevoel te verbeteren. Afgeleid resultaat is dat ook de mantelzorgers door deze aanpak ontlast worden waarmee ook hun welbevinden stijgt.
Het denkraam van de Sociale Benadering Dementie helpt de behoeften, wensen en mogelijkheden van mensen met dementie en hun naasten beter te zien en begrijpen, en om in het verlengde daarvan de juiste ondersteuning te bieden. Bij dementie is het de kunst om de brug te slaan naar het gewone dagelijkse leven. Naast de brug naar het gewone leven leggen zijn er ook maatschappelijke baten aan deze benadering verbonden, namelijk het positief beïnvloeden van arbeidsmarktproblematiek en verlagen van druk op professionals.

Beoogd resultaat

De operationele start is op 1 januari 2022. Over een periode van twee jaar is het streven hulp te bieden aan 80 personen passend binnen de doelgroepen dementie, overbelaste mantelzorger en eenzaamheid.

Monitoring

De monitoring van deze nieuwe aanpak maakt nadrukkelijk onderdeel uit van het programma en wordt op dit moment uitgewerkt. Daarvoor is de hulp ingeschakeld van de VIE Innovatie-HuB en de Academische Werkplaats voor Ouderen Limburg.

Betrokken partijen

- Gemeente Kerkrade
- Meander
- Impuls

Regie

- Meander

Status

Gelukkig ouder worden in Kerkrade zit in de implementatiefase; de Buurtschakels (nieuwe naam voor de 2 Welzijnscoaches) zijn gestart per 1 december met de verkenning van de buurt en zijn vanaf 1 januari 2022 operationeel in de buurt.

Hulp bij het huishouden

Doelgroep
Nadruk op 55+.

Algemene omschrijving
In de periode 2017-2019 is in Kerkrade het project ‘eenzaamheid.. een serieus probleem’ uitgevoerd, met de focus op 65+. De nadruk lag hierbij op opzetten van het Meldpunt Eenzaamheid en het trainen van vrijwilligers en medewerkers hulp bij huishouden (HbH) van Meander in signaalherkenning, gesprekstechniek en toeleiding naar voorzieningen in de buurt/ wijk. Deze werkwijze is nu verankerd in de dienstverlening van Meander waarmee de medewerkers HbH ogen en oren in de wijk zijn voor eenzaamheid (en ook andere problematiek). Ook het Meldpunt Eenzaamheid is een vast ankerpunt in de dienstverlening van het welzijnswerk, net als het inzetten van vrijwilligers voor ondersteuning van mensen waar eenzaamheid speelt.
Naast Meander zijn in Kerkrade nog drie aanbieders HbH aan de slag (Tzorg, Ambulante Thuiszorg en Buurtdiensten) die gezamenlijk ongeveer 150 inwoners voorzien van hulp bij het huishouden. Dit gebeurt momenteel met een dertigtal medewerkers in totaal. Ook deze medewerkers hebben een belangrijke brugfunctie in het signaleren en bespreken van eenzaamheid en op grond daarvan toe leiden naar voorzieningen in de buurt/wijk. Deze aanbieders blijken allen bewust van hun taak hierin en gaan meewerken aan deze taak. In het programma ‘eenzaamheid.. een serieus probleem’ is de training en intervisie verzorgd door welzijnsinstelling Impuls die dit ook voor de HBH medewerkers van de 3 genoemde aanbieders zal gaan invullen.

Beoogd resultaat
In het tweede kwartaal van 2022 moeten alle (circa 30) HbH- medewerkers die werkzaam zijn bij Tzorg, Ambulante Thuiszorg en Buurtdiensten getraind zijn zodat zij in staat zijn hun taak als ogen en oren in de wijk te vervullen.

Monitoring
Evaluatie gesprek in tweede kwartaal 2022 met de aanbieders en Impuls

Betrokken partijen
- Gemeente Kerkrade
- Ambulante Thuiszorg
- TZorg
- Buurtdiensten
- Impuls

Regie
- Impuls

Status
Afronding van deze training was beoogd voor oktober 2021. Door corona zijn er capaciteitsproblemen ontstaan bij de aanbieders waardoor de trainingen verschoven zijn naar 2022.

Oriëntatie | Voorbereiding | Implementatie | **Uitvoering** | Evaluatie

Kaffieklatsj

Doelgroep

Buurt-, wijkbewoners (nadruk op 40+)

Algemene omschrijving

Kaffieklatsj is een initiatief waarbij in bijeenkomsten met koffie/thee in de wijkpunten signalen / behoefte worden opgehaald die in de buurten/wijken spelen en waarbij financiële middelen ter beschikking worden gesteld voor kleinschalige activiteiten. Deze middelen zijn bedoeld voor buurtkamers/huiskamerprojecten waarmee deze gedurende het jaar attenties kunnen aanschaffen voor bijzondere gebeurtenissen in het wooncomplex (een bloemetje bij ziekte, een kaartje bij verjaardag of jubileum enzovoorts).

Beoogd resultaat

Minimaal 1 bijeenkomst in elke wijk vóór maart 2022. Een bijeenkomst is geslaagd bij een opkomst van minimaal 20 personen per bijeenkomst en tevens als hieruit een buurtinitiatief ontstaat voor de organisatie van een kleinschalige activiteit in de buurt of in een wooncomplex.

Monitoring

Er vindt registratie plaats van het aantal deelnemers en het al dan niet ontstaan van buurtinitiatieven. Daarnaast worden de signalen vanuit de gemeenschap geregistreerd en verder in de organisatie geleid waarna er ook een follow-up plaatsvindt.

In het tweede kwartaal van 2022 wordt in bijeenkomsten het net opgehaald of de financiële bijdrage het effect gesorteerd heeft waarvoor het bedoeld was. Daarna zal bekeken worden of dit initiatief nog breder uitgerold kan worden.

Betrokken partijen

- Gemeente Kerkrade
- Seniorenraad
- Adviesraad Maatschappelijke Ondersteuning
- Impuls
- Woningstichtingen
- MeanderWonen

Regie

Gemeente Kerkrade

Status

Er hebben 4 Kaffieklatsjbijeenkomsten plaatsgehad in oktober 2021 verdeeld over de drie wijken. Bedoeling is om nog een 5e bijeenkomst op een nader te bepalen tijdstip te organiseren in het centrum mits corona dit toelaat. Daarnaast is een bijeenkomst georganiseerd voor Kerkraadse buurtkamers/huiskamerprojecten waarin de mogelijkheid van een jaarlijkse financiële bijdrage voor speciale aangelegenheden in en om de ontmoetingsplekken uit de doeken is gedaan. Dit concept wordt nu verder uitgewerkt.

Oriëntatie | Voorbereiding | Implementatie | **Uitvoering** | Evaluatie

Online training ‘meer contact’

Doelgroep

De training is bedoeld voor Kerkradenaren van 18 jaar en ouder die hun sociaal leven willen opfleuren en die daar zelf hun best voor willen doen. Nodig is dat de deelnemer meer mensen wil leren kennen, geïnteresseerd is in persoonlijke ontwikkeling en een computer, laptop of telefoon heeft waarop e-mail kan worden ontvangen.

Algemene omschrijving

Meer Contact is bedoeld als een aanvulling op en een versterking van het bestaande aanbod van de welzijnsorganisaties. ‘Meer contact’ is een online training met de bedoeling dat iemand zich makkelijker gaat voelen in nieuwe sociale situaties en meer contact krijgt. Dit vanuit de insteek dat iemand dan zélf in actie moet komen. Het is uiteindelijk alleen de persoon zelf die de situatie kan veranderen. Bij de online training wordt deze persoon begeleid door de lokale welzijnsorganisatie. De training is dan ook uitsluitend verkrijgbaar via welzijnsorganisaties. Insteek is dat de deelnemer gedurende twee maanden elke dag een e-mail ontvangt. De training is door de vele voorbeelden praktijkgericht en leuk om te doen. De deelnemer begint thuis in de eigen veilige omgeving en gaat vervolgens steeds vaker buiten de deur praktijkopdrachten doen. Veel van die opdrachten zijn gericht op het leggen van contact in de eigen buurt, denk aan het praatje met de buren of met mensen in de straat. De mails en opdrachten kosten nooit meer dan tien minuten per dag en zijn luchtig van opzet. Door de persoonlijke insteek blijven deelnemers gemotiveerd. De deelnemer leert wat hij zélf kan doen om meer en leukere contacten te krijgen. Insteek is dat deelname gratis is.

De werkwijze is aangemeld voor de Database voor effectieve interventies van Movisie en is als tweede geëindigd bij de Zorg en Welzijn Award 2021.

Beoogd resultaat

De interventie is gestart in oktober 2021 (Week tegen Eenzaamheid 2021) . Beoogd wordt dat in 1,5 jaar 50 personen de online-training (begeleid) hebben gevolgd.

Monitoring

Het aantal deelnemers wordt geregistreerd. Ieder kwartaal vindt een terugkoppeling plaats van het aantal deelnemers. Aan het einde van de training (na 60 dagen) vindt er een evaluatiegesprek plaats met de individuele deelnemer. Aan de hand daarvan kan samen met de deelnemer worden bepaald of een instroom kan plaatsvinden naar het reguliere welzijnsaanbod dan wel dat er nog specifieke ondersteuning nodig is.
Aan de hand van de ervaringen en resultaten hiervan de Kerkraadse succesfactor bepaald en in onderling overleg besloten over de voortzetting van dit project.

Er vindt vanaf het vierde kwartaal 2021 structureel overleg plaats tussen de gemeente en Impuls.

Betrokken partijen

- Gemeente Kerkrade
- Impuls

Regie

- Impuls

Status

De interventie is gestart in oktober 2021 (Week tegen Eenzaamheid 2021). Er is een doorlopende communicatiecampagne.

Aanpak eenzaamheid Jongeren

Doelgroep
13-24 jaar

Algemene omschrijving
In samenspraak met de Jongeren adviesraad Kerkrade (JARK) zullen de behoeften en voorstellen m.b.t. de aanpak van eenzaamheid opgehaald worden bij jongeren. De eerste gedachten gaan daarbij uit naar het stimuleren van sociale en coping vaardigheden waarbij school en jeugd- en jongerenwerk zullen worden betrokken.

Beoogd resultaat
In eerste instantie het opstellen van een eenzaamheidsaanpak sámen met de jongeren die daarmee aansluit bij hun behoeften en belevingswereld. Beoogd is dit plan in het derde kwartaal van 2022 af te ronden en van hieruit inzicht te krijgen in de te ondernemen acties.

Monitoring
Nog niet van toepassing

Betrokken partijen
- Gemeente Kerkrade
- Jongeren Adviesraad Kerkrade (JARK)

Regie
- Gemeente Kerkrade

Status
Corona heeft ertoe geleid dat de installatie van JARK een aantal malen is uitgesteld en ook vervolgbijeenkomsten aanvankelijk slechts digitaal konden plaats vinden. In de tussentijd is er een presentatie verzorgd aan de gehele JARK en is vervolgens met een werkgroepje uit de JARK een vervolgafspraak geweest waarin samen 3 vragen zijn bepaald die nu worden uitgewerkt door dit werkgroepje.

Kerkrade Samen tegen Eenzaamheid

Doelgroep
Alle leeftijden

Algemene omschrijving
De aanpak van eenzaamheid vraagt om een bundeling van krachten. In oktober 2020 is de Kerkraadse coalitie Samen tegen Eenzaamheid tussen 32 partijen gesloten. In de tussentijd is de coalitie gegroeid tot 34 partijen. Deze partijen denken en helpen mee in de aanpak van eenzaamheid. Dit doen ze door steeds de verbinding te zoeken met andere leden van de coalitie op het gebied van kennisdeling, afstemming en doorverwijzing, maar zetten ze zich ook in om eenzaamheid steeds op de agenda te houden en het aanbod daarop af te stemmen. Deze coalitie wil haar activiteiten breder uitzetten.
Het doel van dit samenwerkingsverband is om gezamenlijk een bijdrage te leveren aan het bespreekbaar maken, voorkómen en verminderen van eenzaamheid in Kerkrade. Hiertoe wordt een gezamenlijk actieplan opgesteld. En wordt gewerkt aan het breder uitzetten van de activiteiten van de coalitie.

Beoogd resultaat
Het is de bedoeling minimaal 3 keer per jaar gezamenlijke activiteiten uit te zetten vanuit de coalitie. Daarbij ligt de focus op speciale momenten in het jaar zoals feestdagen, zomerperiode en de landelijke Week tegen Eenzaamheid. In 2022 vindt de Week tegen Eenzaamheid plaats van 29 september tot en met 6 oktober. Daarbij sluiten we aan op de actiemomenten van Eén tegen Eenzaamheid, het nationale programma.

Monitoring
Monitoring vindt plaats door het registreren van de activiteiten die plaatsvinden gedurende het gehele jaar. Daarnaast worden de afspraken die binnen de kerngroep en de brede coalitie worden gemaakt vastgelegd in een verslag.

Betrokken partijen
- Gemeente Kerkrade
- Coalitiepartijen

Regie
- Gemeente Kerkrade

Status
Er is een kerngroep geformeerd vanuit de groep van 34 deelnemende partijen die door het jaar heen als afvaardiging van de gehele coalitie doorlopend acties uitzet.

In januari 2021 heeft een digitale bijeenkomst plaatsgehad waarin de coalitiepartijen eerste stapjes hebben gezet om elkaar beter te leren kennen. De corona perikelen heeft dit vertraagd. Derhalve is hieraan nadere invulling gegeven tijdens de Week tegen Eenzaamheid 2021 (30 september-7 oktober) door middel van een speeddatebijeenkomst en wordt dit verder doorontwikkeld in een vervolgbijeenkomst. Door elkaar beter te kennen en daarmee weten te vinden worden 'losse' projecten van coalitiepartijen tot een samenhangend programma voor alle leeftijden gebracht.

Ontmoetingsbus Leger des Heils

Doelgroep

Alle leeftijden

Algemene omschrijving

Eenzaamheid is een probleem van alle leeftijden en kan veel gevolgen hebben. Om de aanpak eenzaamheid op alle leeftijden te kunnen richten is het streven een breed palet aan interventies in te zetten die aansluiten op leeftijd, achtergrond en interesse van potentiële deelnemers. Het Leger des Heils (LDH) heeft goede ervaringen met de zogenaamde ontmoetingsbus. Vanuit het programma 'Geloven in de buurt' dat is gestart in 2020, werkt het LDH aan het versterken van de aanwezigheid in wijken en buurten en probeert daarmee bij te dragen aan een samenleving waarin aandacht voor elkaar is. Met de bus trekt men buurten/wijken in om mensen min of meer naar buiten te halen en met elkaar in contact te brengen. Het grootste bereik ligt in eerste instantie bij mensen in de leeftijdsgroep van 50-70 jaar. Daarnaast leent de bus zich voor activiteiten met jongeren en kan het daarmee een echte generatiebus zijn.
Het vergroten van het bereik van mensen die eenzaam zijn en moeite hebben dit kenbaar te maken en/of hulp te zoeken. Vanuit de gedachte als generatiebus aan de slag te zijn, wordt beoogd om de afstand van de eigen voordeur naar (bestaande) buurtsteunpunten zo kort mogelijk te maken. Het Leger des Heils zal naast verbindingen tussen mensen met de bus ook verbindingen kunnen leggen met activiteiten van het welzijnswerk en Kerkraadse verenigingen zodat elkaars bereik vergroot kan worden en zal ook voorportaal zijn van bestaande buurtsteunpunten.

Beoogd resultaat

Het streven is dat de bus in het tweede kwartaal van 2022 de weg op kan om de Kerkraadse buurten te bezoeken.

Monitoring

De wijze van monitoren moet nog afgestemd worden met Leger des Heils. Insteek is om in eerste instantie aan het LDH te verzoeken om te registeren hoeveel mensen in elke buurt tijdens elke 'stop' worden gesproken.

Betrokken partijen

- Leger des Heils
- Gemeente Kerkrade
- Impuls

Regie

Leger des Heils

Status

De bus is aangeschaft door het Leger des Heils en wordt momenteel verbouwd en klaargemaakt om de weg op te kunnen gaan. In de aanloop daar naartoe vindt er afstemming plaats tussen Leger des Heils, gemeente en Impuls gezamenlijk om tot een passende route en planning te komen. De activiteiten van het Leger des Heils moeten goed afgestemd worden op de voorzieningen die reeds in de buurten aanwezig zijn. Daarbij is ook belangrijk dat partijen van elkaars bestaan en handelen voldoende op de hoogte zijn.

Er zal ook nadrukkelijk aandacht zijn voor een passende communicatiecampagne zodat dit initiatief bij zowel inwoners als ook professionals onder de aandacht wordt gebracht. De look van de bus, zowel van binnen als van buiten, is van groot belang. Daarvoor wordt Mijn Marketing ingeschakeld.

Welzijn op recept

Doelgroep

Welzijn op recept richt zich op volwassenen en ouderen met psychosociale problemen die de huisartspraktijk/gezondheidscentrum bezoeken. De meest voorkomende psychosociale problemen kunnen ingedeeld worden naar de volgende categorieën:

1. Psychische klachten: somber voelen, angstig gevoel/veel piekeren, stress/overspannen, slaapproblemen, overige psychische klachten;
2. Vastlopen in het leven, problemen op het werk, relatieproblemen, meemaken van een ingrijpende gebeurtenis;
3. Problemen met chronische lichamelijke ziekte;
4. Chronische psychische klachten (al behandeld en nu stabiel);
5. Probleem met ziekte van ouders/familie, partner, kind (mantelzorgen);
6. Eenzaamheid, dreiging sociaal isolement, beperkt netwerk;
7. Ongezonde leefstijl (roken, te weinig bewegen, overgewicht);
8. Geen binding hebben met de eigen wijk, c.q. niet veilig voelen.

Algemene omschrijving

De bewezen interventie 'Welzijn op Recept' is een programma dat mensen ondersteunt die klachten hebben waar op dat moment geen medische of psychologische interventie voor nodig is. Het gaat om vage klachten van o.a. somberheid, moeheid of eenzaamheid. De huisarts of een andere zorgverlener verwijst personen met dergelijke klachten naar een 'welzijnscoach' die op zoek gaat naar een 'welzijnsarrangement'. Een welzijnsarrangement is een combinatie van verschillende voorliggende voorzieningen/ activiteiten. Er zijn verschillende soorten activiteiten die in de omgeving beschikbaar zijn. Denk hierbij aan koken, tuinieren, zingen, sporten of dansen. De welzijnscoach bespreekt met de deelnemers welke activiteiten zij graag willen gaan doen waarbij beoogd wordt inwoners uit hun sociaal isolement te halen en het welbevinden te vergroten.

Beoogd resultaat

Welzijn op Recept kan een bijdrage leveren aan de volgende onderdelen:

- Verbeteren van de kwaliteit van leven en welbevinden van de inwoners met psychosociale problemen.
- Verbinding tussen huisartsenpraktijken en welzijnswerk verbeteren (korte lijnen).
- Verlaging van het zorggebruik.

Resultaat

- Verwijzingen naar Welzijn op Recept i.p.v. het leveren van maatwerkvoorzieningen.
- Tenminste 100 cliënten krijgen een verwijzing naar een voor hen geschikte welzijnsinterventie.
- Bij 60 cliënten wordt er een voor- en nameting gedaan om het welbevinden en zorggebruik te meten.

Monitoring

Welbevinden

Vragenlijst over welbevinden bij het begin van het traject invullen (T0) en aan het einde van het traject (T1). De resultaten worden met elkaar vergeleken.

Vanwege het ontbreken van een goed gevalideerde vragenlijst is er geen 0- en 1-meting uitgevoerd.

Aantal verwijzingen

Bijhouden hoeveel welzijnsrecepten zijn uitgeschreven

Huisartsenbezoeken, verlaging zorggebruik:
Dit kan gemeten worden door het aantal contacten met de huisartspraktijk te vergelijken met een jaar daarvoor.

Betrokken partijen

Aan de pilot werken de volgende partijen mee:

- Gemeente Kerkrade (domein Burger);
- Welzijnsorganisatie Impuls;
- Gezondheidscentrum Terwinselen;
- Medisch Centrum Kerkrade West;
- Medisch Centrum Kruisstraat;
- Landelijk Kennisnetwerk Welzijn op Recept.

Bij een regiobijeenkomst Welzijn op Recept in januari 2020 waren verder de volgende partijen vertegenwoordigd: Adviesraad MO, Seniorenraad, GGD Zuid- Limburg, Provincie Limburg (vanuit het programma Positieve Gezondheid) en de Huisartsen Oostelijk Zuid-Limburg (HOZL).

Regie

De gemeente voert middels een interne projectleider de regie. De uitvoering ligt bij het Welzijnswerk en de huisartsenpraktijken.

Status

De pilot is in november 2020 gestart voor de duur van een jaar en is uitgerold over de wijken West en Oost. Door middel van een subsidie van ZonMw is een implementatiecoach aangesteld voor de duur van een halfjaar om te ondersteunen bij de samenwerking tussen welzijnswerk, huisartsenpraktijken en de gemeente en daarnaast te helpen bij het evalueren. Als gevolg van de coronamaatregelen waren en minder welzijnsactiviteiten en daardoor ook minder verwijzingen mogelijk naar Welzijn op Recept. Vanaf juni zijn de activiteiten (en verwijzingen) weer hervat. De voorbereiding op de evaluatie is reeds gestart. Bij een positieve evaluatie volgt een uitrol naar andere huisartsenpraktijken.
De pilotfase van Welzijn op Recept is inmiddels afgerond. Het Landelijk Kennisnetwerk heeft een evaluatie opgeleverd. Hieronder een korte samenvatting met de belangrijkste resultaten.

Samenvatting evaluatie

Het Welzijn op Recept project in Kerkrade is goed van start gegaan. Ondanks de corona periode zijn er toch meer dan 30 welzijnsrecepten (totaal 37) uitgeschreven. Hoewel dit een lager aantal was dan de projectgroep als ambitie had opgenomen in het projectplan, is dit voor een startend Welzijn op Recept project toch een mooi aantal welzijnsrecepten. Het lagere aantal had te maken met dat deelnemers, als gevolg van de COVID-19 maatregelen, niet meer naar activiteiten doorverwezen konden worden.

Ondanks dat Welzijn op Recept op deelnemers-niveau leek vast te lopen is de samenwerking rondom Welzijn op Recept wel in deze periode verder vormgegeven en bleef men (online) bij elkaar komen in de intervisiebijeenkomsten. Geïnterviewden geven aan dat men elkaar door deze lerende manier van werken beter heeft leren kennen, inzicht heeft gekregen in elkaars werkwijze, de doelgroep en het proces van Welzijn op Recept. Verder was het draagvlak voor Welzijn op Recept breed gedragen in zowel zorg, welzijn, als gemeente. Bij het weer opengaan van de activiteiten kon hierdoor snel een doorstart worden gemaakt.

Door voldoende tijd te nemen voorafgaand aan het traject is er voldoende draagvlak gecreëerd, is er een gezamenlijke visie ontwikkeld en zijn processtappen afgesproken. De rol van de projectleider vanuit de gemeente, met ondersteuning vanuit het Landelijk kennisnetwerk Welzijn op Recept, was hierin cruciaal.

Binnen de eerstelijnszorg werd gedurende het traject steeds duidelijker wat de doelgroep van Welzijn op Recept is en dat het hier gaat om vroegsignalering. In het begin werd regelmatig nog zwaardere psychische problematiek doorgestuurd. Na de eerste verwijzingen vanuit zorg, stopte dit in de coronaperiode en kwam hierna weer op gang. Het vertrouwen en geloof bij zorgverleners in Welzijn op Recept is aanwezig en zal in de toekomst weer zorgen voor een gestage stroom aan verwijzingen. Dit vertrouwen zal in de toekomst ondersteunt moeten worden door data en (succes)verhalen.

De welzijnscoaches hebben een team gevormd van drie professionals die samen naar de verwijzingen kijken. Voor hen betekent Welzijn op Recept het samenbrengen van taken en disciplines en de profilering hiervan richting zorg. De gesprekken door de welzijnscoach worden als prettig ervaren door de deelnemers en leiden tot meer inzicht in het probleem en een keuze voor een activiteit. Op dit moment is er nog geen inzicht in de opbrengst van deelname na 3 maanden.

Deelnemers geven aan dat Welzijn op Recept waardevol voor hen is geweest, zowel de gesprekken met de welzijnscoach als dat men aangeeft hierdoor minder te roken, meer te bewegen en weer in contact gekomen te zijn met anderen. Samen iets leuks doen met anderen zorgt voor afleiding van zorgen en iets doen voor anderen geeft zingeving en betekenis.

Het sluiten van activiteiten ten tijde van corona heeft ervoor gezorgd dat verwijzingen nog nauwelijks plaatsvonden. Wie verantwoordelijk was voor het eventueel openen van activiteiten of organiseren van ander aanbod bleef voor partners onduidelijk. Kerkrade staat hierbij niet alleen en dit past ook helemaal bij het landelijk beeld waarbij in veel gemeenten er onduidelijkheid was over welke rol en verantwoordelijkheid de gemeente en het welzijnswerk had bij het ontwikkelen van (nieuw) corona proof aanbod.

Het lerend werken met elkaar heeft gezorgd voor duidelijk processtappen en het leren kennen van elkaar. De samenwerking is goed op gang gekomen. Naast het intervisieoverleg is een POHwelzijnscoach overleg gestart. Deze twee overleggen zullen beter op elkaar afgestemd moeten worden. Financiering van welzijn en activiteiten is nog onduidelijk. De vraag is of Welzijn op Recept moet verdiepen of verbreden.

De evaluatie en het vervolg is besproken met de projectgroepleden. Alle deelnemende partijen willen de aanpak graag continueren. Momenteel worden de mogelijkheden rondom het structureel borgen van Welzijn op Recept binnen de welzijnsorganisatie verder verkend. Dit betekent dat Welzijn op Recept geen afzonderlijk Vie-programma meer is.

Arbeidsfit maken: Vitaal Kerkrade!

Doelgroep

Cliënten die in de doelgroepen tijdelijk arbeidsongeschikt, duurzaam arbeidsongeschikt en maatschappelijke participatie zijn ingedeeld volgens de diagnose CompetenSys. Cliënten met een grote afstand tot de arbeidsmarkt: Onderste 3 treden van de participatieladder.

Totaal 150 deelnemers, met focus op deelnemers uit Rolduckerveld.
De deelnemers zullen met name geworven worden vanuit het heronderzoek dat momenteel uitgevoerd wordt door het team Bestandsbeheer.

Algemene omschrijving

Vitaal Kerkrade! is gericht op het (arbeids)fit maken van de doelgroep in de participatiewet. Het programma voorziet in een gericht aantal activiteiten om inwoners 'in beweging' te krijgen. Dit varieert van het uitvoeren van bewegings- en sportactiviteiten, het stimuleren van sociale contacten, (praktijk)lessen over gezonde voeding maar ook indien nodig inzet van en samenwerking met professionals op het gebied van persoonlijke omstandigheden. De activiteiten worden in hoofdzaak vormgegeven door studenten van Fontys Hogeschool, waarbij zij zowel intern alsook vanuit de onderwijsinstellingen ondersteund en begeleid worden. De activiteiten vinden plaats in en vanuit het Flexiforum, maar kunnen ook gebiedsgericht/-gebonden worden georganiseerd vanuit de Wijkcentra/-voorzieningen.

Beoogd resultaat

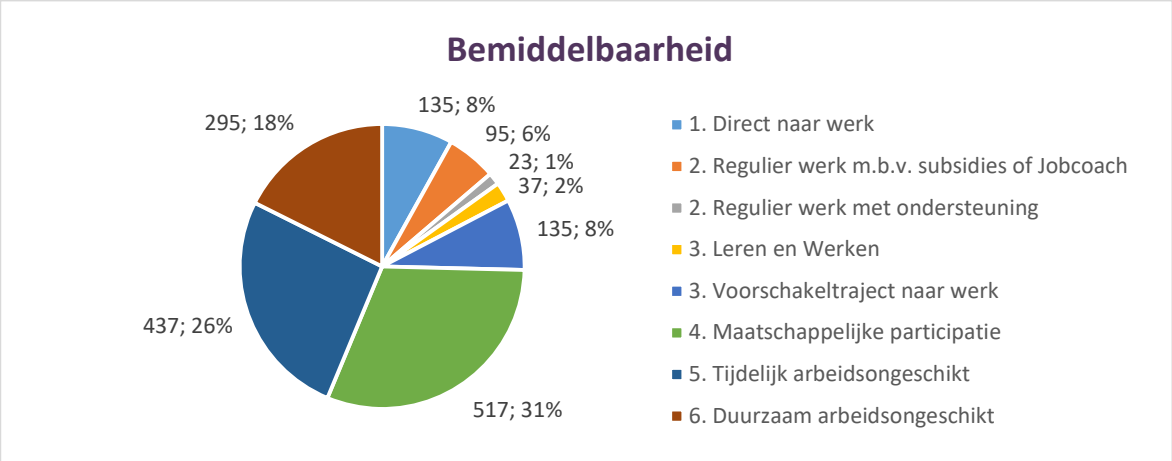
Het project Vitaal Kerkrade! heeft als hoofddoel het vergroten van het aantal mensen dat participeert conform de Participatiewet (maar ook: de Wet maatschappelijke ondersteuning). Participatie is hierbij ruim neergezet en betekent in dit geval de deelname aan activiteiten die bijdragen aan de maatschappij als geheel. Aan dit doel zijn de volgende activiteiten te verbinden:

1. Het organiseren van meer geschikte participatieplekken voor de doelgroep, die passen bij hun ontwikkeling, hun eigen mogelijkheden en hun eigen woonomgeving.
2. Het bereiken van een betere doorstroom van participatie, via re-integratie naar de reguliere arbeidsmarkt.
3. Het realiseren van preventie voor problemen op meerdere gebieden binnen het sociaal domein die een relatie hebben met participatie.
4. Het verbeteren van de afstemming tussen welzijns- en zorgorganisaties en de eigen inspanningen van de gemeente op het terrein van participatie en daarmee een gerichtere benadering van de doelgroep.
5. Het creëren van nieuwe verbindingen tussen bewoners, instellingen en gemeente met als doel de eerdere doelen naar de toekomst toe te borgen binnen bestaande budgetten en er meer gebruik wordt gemaakt van de eigen kracht van bewoners en de samenleving. Hierbij zal dus een nadrukkelijke verbinding met de aanpak 'Samen Leven' dienen te worden gerealiseerd.

Concreet wordt beoogd om de komende jaren doelgroepen met een grote tot zeer grote afstand tot de arbeidsmarkt (die dus niet 'arbeidsfit' zijn), met behulp en inzet van het programma weer 'fit' te maken (d.w.z. weer deel te nemen aan / te participeren in activiteiten en waar mogelijk ook weer aan het werk te krijgen).
Dit zal dienen plaats te vinden met deels groepsgerichte en deels individueel gerichte activiteiten. Dit zijn niet enkel (bewegings)activiteiten, maar ook activiteiten bijvoorbeeld i.h.k.v. een gezonde

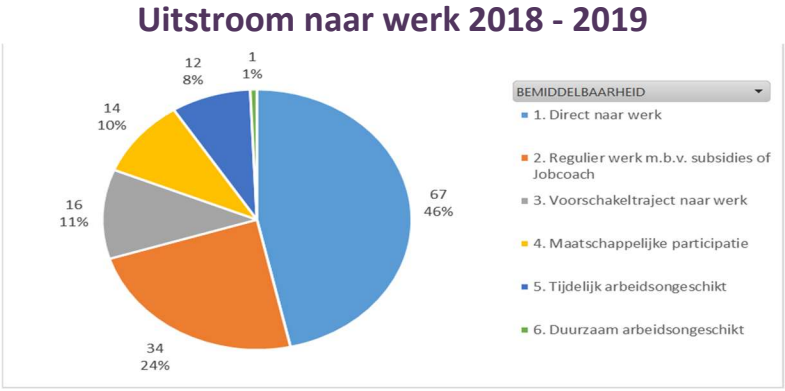
levensstijl, deelname aan kookworkshops e.d. Vanuit het programma 'Vitaal Kerkrade!' kunnen deelnemers doorstromen naar vrijwilligerstrajecten en/of trajecten gericht op uitstroom naar werk.

Op dit moment kent de gemeente Kerkrade een grote groep cliënten met een grote tot zeer grote afstand (cat. 4 t/m 6). Het programma is ook specifiek hierop gericht.

Doel is om van deze groep (met name inwoners met een indicatie tijdelijk/duurzaam arbeidsongeschikt) de komende 2 jaar in ieder geval **150 personen** – via het programma Vitaal Kerkrade! – letterlijk in 'beweging te brengen' en stappen te laten zetten richting meer Participatie (en mogelijk naar werk). Deze ontwikkeling van cliënten zal niet alleen plaatsvinden door en vanuit het programma zelf. Vitaal Kerkrade! maakt deel uit van een keten van (reguliere) maatregelen gericht op het ontwikkelen van cliënten Participatiewet. Met Vitaal Kerkrade! wordt wel specifiek ingezoomd op de doelgroep waarvoor vanuit het bestaande beleid 'Kansrijk voor Kansarm' nog geen gerichte aanpak bestaat op ontwikkeling en participatie.

Uit onderstaand overzicht blijkt dat ook in deze doelgroep cliënten ontwikkelperspectief hebben en – mits intensief begeleid – mogelijkheden op uitstroom naar werk te ontwikkelen.

Met het programma wordt beoogd dit aandeel substantieel te verhogen. Hierbij geldt wel dat de plaatsingsmogelijkheden – gelet op de actuele mondiale situatie – veel uitdagingen kennen.

Programma

Vitaal Kerkrade! focust zich op 4 hoofdonderdelen: Vitaliteit, bewegen, voeding en participatie. Elk hoofdonderdeel heeft diverse subdoelen welke in het projectplan worden benoemd en omschreven. Door de intensieve begeleiding wordt er tevens zicht verkregen op de mogelijke belemmeringen en problematieken van de cliënt en wordt er ondersteuning geboden bij het aanpakken van deze obstakels. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het inschakelen van de juiste hulpverlening, indien mogelijk het (door-)ontwikkelen van werknemersvaardigheden, laagdrempelige participatie en het leggen van de link met andere projecten binnen Vie- Leven in Beweging (bijvoorbeeld Welzijn op recept). Verder wordt nadrukkelijk de verbinding gelegd tussen Vitaal Kerkrade! en Inburgering, zodat in de toekomst ook inburgeraars (delen van) het programma kunnen volgen, al dan niet aangepast aan de behoeftes en omstandigheden van deze doelgroep. Het is een intensief programma van 12 weken x 2 bijeenkomsten met 15 deelnemers per groep. Het programma is een combinatie tussen groepsbijeenkomsten en individuele gesprekken. De begeleiding en organisatie gebeurt door een leefstijlcoach, re-integratieconsulent, combinatiefunctionaris en studenten van Fontys Sport-hogeschool.

Monitoring

Alle cliënten Participatiewet zijn 'in beeld' gebracht met het programma Competensys. Hierbij is tevens voor elke cliënt de arbeidsfitheid/ participatieladder bepaald. Gedurende de deelname aan het programma vindt regelmatige herbeoordeling hiervan plaats. Er is een monitor ontwikkeld die in de eerste pilot groep getest zal worden. Deze monitor meet 2 elementen: enerzijds de verbetering binnen de 4 componenten van het programma, anderzijds het vervolgtraject. Daarnaast wordt aangesloten bij de algemene monitoring die momenteel vanuit Vie in ontwikkeling is.

Betrokken partijen

- Gemeente: Re-integratieconsulenten en combinatiefunctionarissen;
- Vistacollege: studenten/stagiaires met hun begeleiders;
- Fontys Hogelscholen: studenten/stagiaires met hun begeleiders.

Regie

Het programma Vitaal Kerkrade! wordt uitgevoerd door en vanuit het gemeentelijke Re-integratieteam in samenwerking met de beleidsmedewerker Flexiforum, een combinatie functionaris en (stagiaires en begeleiders van) Fontys Hogescholen. De gemeente voert regie op het programma.

Status

In eerste instantie was de start uitvoering programma voorzien in het 1e kwartaal 2021, maar door de maatregelen verband houdende met Covid-19 is deze start uitgesteld naar september 2021 Deelnemers worden met name geworven binnen het Heronderzoek dat in januari j.l. is gestart. Inmiddels zijn hieruit al een aantal deelnemers naar voren gekomen, waarmee intake gesprekken gevoerd zijn. Dit heeft erin geresulteerd dat de eerste groep van 15 deelnemers al compleet is. Deze groep heeft op 20 juli een kick-off dag, met een laagdrempelige activiteit en een gezonde lunch gehad. Het programma is gestart op 6 september.

Momenteel worden een aantal nieuwe initiatieven onderzocht om het programma verder te verrijken of uit te breiden. Zo lopen er gesprekken met Medisana, wordt bekeken of samengewerkt kan worden met Guido Dieteren en wordt onderzocht of er een kookstudio gemaakt kan worden in het Flexiforum.

Inburgering

Doelgroep

Statushouders die een inburgeringstraject volgen en een uitkering Participatiewet ontvangen. De grootte van de doelgroep is afhankelijk van de taakstelling vanuit het Rijk en de gezinssamenstelling van de statushouders die we vanuit het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) krijgen.

Algemene omschrijving

Vanaf de koppeling van mensen vanuit het COA aan onze gemeente worden statushouders actief begeleid op verschillende leefgebieden gedurende het inburgeringstraject. Voor het onderdeel Vie binnen het totaalpakket inburgering, richten we ons op algehele vitaliteit, beweging, voeding en gezondheidsvaardigheden en financiën, waarbij wordt toegewerkt naar participatie, het liefst in de vorm van betaalde arbeid. Hiervoor haken we deels aan op het programma 'Vitaal Kerkrade!' voor de activiteiten betreffende beweging en voeding en passen dit aan op inburgeraars met inachtneming van culturele en religieuze verschillen. In aansluiting op beweging krijgen inburgeraars fietsles. Dit past binnen de cultuur van Nederland, bevorderd de mobiliteit en is ook nog eens gezond.
Tevens wordt aandacht besteedt aan mentale gezondheid en wordt men begeleid in het maken van een financieel gezonde start. Dit alles wordt uitgevoerd in cohesie met het taalonderwijs dat de statushouders vanuit het inburgeringstraject dienen te volgen. De activiteiten vinden plaats in en vanuit het Flexiforum, maar kunnen ook worden georganiseerd vanuit de Wijkcentra/-voorzieningen. Na de evaluatie van de 1e reguliere groep van 'Vitaal Kerkrade!', zal van start gegaan worden met het programma voor inburgeraars.

Beoogd resultaat

Het hoofddoel is het zo snel en volwaardig mogelijk inburgeren en integreren van statushouders in onze samenleving, het liefst via betaald werk. Dit binnen de wettelijke inburgeringsperiode van 3 jaar. Waar de instroom in de Participatiewet naar verwachting steeds meer mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt en steeds complexere problematiek zal bevatten, biedt de groep inburgeraars veel kansen. Het is dan ook van belang om goed in te zetten op het vitaal maken en houden van de statushouders die we binnen onze gemeente verwelkomen.

Naast de doelen van het project 'Vitaal Kerkrade!' heeft het programma omtrent inburgering natuurlijk ook als doel om middels een grotere mate van participatie de taalvaardigheid van statushouders te vergroten. Participatie is hierbij ruim neergezet en betekent in dit geval de deelname aan activiteiten die bijdragen aan de maatschappij als geheel.

We gaan ons op alle inburgeraars met een uitkering Participatiewet richten. Hiermee hopen we zo veel mogelijk gezinnen positief te beïnvloeden op het gebied van vitaliteit. Afhankelijk van de taakstelling en gezinssamenstelling kan het aantal deelnemers per jaar verschillen. De taakstelling krijgen we per half kalenderjaar toegewezen. Hiermee kunnen we per half jaar, samen met onze partners, de instroom van deelnemers en het aantal groepen cq. de groepsgrootte inschatten.
Doel is om inburgeraars organisch richting meer participatie en waar mogelijk naar werk te bewegen.

De inburgering vanuit het Vie gedachtegoed sluit aan bij het Beleidsplan Inburgering en sluit daarbij aan op de Wet inburgering 2021, welke op 1 januari 2022 in werking zal treden.

Monitoring

Alle inburgeraars die een uitkering Participatiewet ontvangen zijn in beeld gebracht met het programma CompetenSYS. Hierbij is tevens voor elke cliënt de arbeidsfitheid/participatieladder bepaald. Gedurende de deelname aan het programma vindt regelmatige herbeoordeling plaats. Daarnaast vindt regelmatig overleg plaats met de aanbieder(s) van de taalarrangementen over de voortgang binnen het taalonderwijs en met Impuls over de voortgang van de begeleiding die zij bieden. Naast monitoring middels CompetenSYS zal ook de gezondheidsbeleving van de inburgeraars gevolgd worden. Dit zal tijdens de gesprekken met de inburgeraars gebeuren, met behulp van het spinnenweb van positieve gezondheid.

Gezien het gegeven dat het proces inburgering een volledig nieuw proces is vanaf 2022 en er derhalve geen adequate vergelijking gemaakt kan worden op basis van oude gegevens, zal de monitoring gaandeweg verder ontwikkeld worden.

Betrokken partijen

Vanuit de gemeente zijn de re-integratieconsulenten inburgering, alsmede de combinatiefunctionarissen en vitaliteitscoach. Daarnaast zijn Impuls en Fontys Hogeschool betrokken voor begeleiding van de statushouders en worden de aanbieder(s) van de taalarrangementen betrokken voor afstemming van het onderwijs met het programma.

Regie

De regie op het programma ligt bij de gemeente, meer specifiek bij de re-integratieconsulenten inburgering, die samenwerken met de coördinator combinatiefuncties, Impuls, Fontys Hogescholen en de aanbieder(s) van de taalarrangementen.

Status

Empowermenttrainingen ~~vrouwen~~

Doelgroep

Inwoners die in de bijstand zitten.

Algemene omschrijving

Met het programma 'in je kracht' werken deelnemers aan het vergroten van zelfvertrouwen en het vergroten van kansen. Inwoners uit de bijstand worden doorverwezen door consulenten Werk en Inkomen. Met een speciaal daarvoor ontwikkeld programma door Stichting Lezen en Schrijven werken deelnemers aan het vergroten van hun zelfvertrouwen, worden zij zich bewust van hun mogelijkheden en ambities en verkennen zij samen met anderen hun mogelijkheden. Met ondersteuning zetten zij de eerste stappen op weg naar een opleiding of werk. Het programma 'in je kracht' bestaat uit 11 bijeenkomsten.

Het programma 'Jouw leven en werk' is een vervolgprogramma voor deelnemers die aangeven nog verdere ondersteuning nodig te hebben bij het doorstromen naar studie of (vrijwilligers)werk. Het programma bestaat uit 9 bijeenkomsten en is eveneens ontwikkeld door Stichting Lezen en Schrijven. We verwachten dat ongeveer de helft van de deelnemers 'In je kracht' behoefte heeft aan het vervolgtraject 'Jouw leven en werk'. Voor oud-deelnemers en voor deelnemers die tussen beiden programma's inzitten, wordt er periodiek een 'empowerment-café' georganiseerd.

Beoogd resultaat

In 2021 startten 60 vrouwen uit de bijstand met de empowermenttrainingen. Dankzij de trainingen worden de deelnemers bewust van hun toekomstmogelijkheden, vergroten ze hun zelfvertrouwen, ontwikkelen ze basisvaardigheden en zetten ze eerste stappen in het verwezenlijken van hun ambities richting werk of opleiding.
In 2022 starten 40 nieuwe deelnemers, waaronder ook één groep met 10 mannen. Ook is er een vervolgprogramma voor 40 deelnemers om hen verder te helpen met het verwezenlijken van ambities op het gebied van werk of opleiding.
Het doel is dat 70% van de deelnemers stijgt op de participatieladder.

Monitoring

Om de voortgang te meten wordt de monitor sociale inclusie ingezet. Deze monitor is ontwikkeld door de universiteiten van Maastricht en Brussel en wordt ingezet bij volwasseneducatie. Bij deelnemers wordt een nulmeting en een eindmeting afgenomen. In februari 2022 worden de resultaten van de eerste groepen zichtbaar. De uitvoerende organisaties evalueren verder of de doelen bereikt worden, wat de succesfactoren zijn, wat de belemmerende factoren zijn, de tevredenheid van deelnemers en of er onderdelen aangepast moeten worden. Halverwege 2022 volgt een tussenevaluatie en eind 2022 volgt de eindevaluatie.

Betrokken partijen

- Gemeente Kerkrade;
- Bibliotheek Kerkrade;
- Impuls;
- VISTA college.

Regie

Het project kent een stuurgroep, bestaande uit de directies van de drie organisaties, Bibliotheek Kerkrade e.o., Impuls en VISTA college. De bibliotheek is regiehouder en penvoerder.

Status

Oorspronkelijk zou de pilot lopen van januari 2021 t/m december 2021. Als gevolg van de coronamaatregelen loopt de pilot (circa 60 deelnemers verspreid over 6 groepen) van juni 2021 t/m maart 2022. De uitvoerders hebben voor 2022 een subsidie gekregen voor 40 nieuwe deelnemers en een vervolgtraject voor 40 deelnemers. De organisaties ontvangen subsidie op basis van de regionale subsidieregeling volwassenonderwijs. In 2021 was de gemeentelijke cofinanciering vanuit het programma VIE. In 2022 komt de cofinanciering vanuit het reguliere budget re-integratie.

Armoede en schulden

Preventie en vroeg-signalering

Doelgroep

Alle inwoners van Kerkrade met vragen over geldzaken en inwoners met (dreigende) schuldenproblematiek die nog niet de stap naar de beschikbare hulpverlening hebben kunnen zetten.

Algemene omschrijving

a. Geldwijzerwinkel – gestart augustus 2021

De gemeente heeft met partners een laagdrempelig loket ingericht waar inwoners terecht kunnen met vragen over geldzaken als bijvoorbeeld; Wat zijn de financiële gevolgen van verlies van werk of echtscheiding? Van welke toeslagen en gemeentelijke regelingen kan ik gebruikmaken? En wat als ik rekeningen niet meer kan betalen?
Inwoners worden neutraal, onafhankelijk en zonder commercieel belang geadviseerd. Medewerkers hebben ieder een eigen expertise en staan met raad en daad voor inwoners klaar. Uiteraard wordt de privacy gewaarborgd. De geldwijzerwinkel fungeert tevens als knooppunt voor de betrokken organisaties voor de afstemming van werkzaamheden, ervaringsuitwisseling, en organiseren van eigen dienstverlening. Vanuit de Geldwijzerwinkel worden regelmatig activiteiten georganiseerd. Hierbij valt te denken aan cursussen over rondkomen, de gevolgen van 'life events' of de Week van het geld.

b. Team vroeg er op af – gestart per 1 januari 2021

Met partijen zijn afspraken gemaakt over het doorgeven van signalen over (dreigende) schuldenproblematiek. De signalen worden opgepakt door het team 'vroeg er op af'. Het team verricht o.a. huisbezoeken en stimuleert inwoners de benodigde (schuld)hulpverlening te benutten. Afhankelijk van de problematiek die wordt aangetroffen, kan bijvoorbeeld hulp bij thuisadministratie, aanvragen inkomensondersteuning, betalingsregeling, schuldhulpverlening of andere hulpverlening worden aangeboden.

Beoogd resultaat

Een laagdrempelig informatiepunt voor burgers voor vragen over geld, voorzieningen en schulden. Tevens knooppunt voor maatschappelijke organisaties werkzaam op het gebied van armoede en schulden. Het bewust leren omgaan met geld door het geven van groepsgerichte cursussen aan burgers en specifieke doelgroepen in het bijzonder.

Door vroegtijdige interventie inwoners met (dreigende) schuldenproblematiek activeren en stimuleren de benodigde hulpverlening te benutten. Daarmee escalatie van schulden voorkomen en zelfredzaamheid vergroten/herstellen.

Monitoring

De monitoring geschiedt door een structureel overleg binnen de stuurgroep Armoede en Schulden met de projectleider. Via de jaarlijkse voortgangsrapportages vindt terugkoppeling plaats naar de raadscommissie Burgers en Samenleving. De financiële verantwoording geschiedt via de periodieke managementinformatie aan de raadscommissie Burgers en Samenleving en via de reguliere Planning- en Controlcyclus.

Betrokken partijen

- Kredietbank Limburg
- Welzijnsstichting Impuls
- Stichting Schuldhulpmaatjes
- Bibliotheek Kerkrade
- Adviesorganen gemeente Kerkrade
- Samenwerkingspartners Armoede en Schulden.

Regie

De realisatie van de Geldwijzerwinkel valt onder regie van de gemeente waarbij de samenwerking wordt vormgegeven met de maatschappelijke partners Armoede en Schulden.
Het team 'Vroeg er op af' valt onder regie van de gemeente waarbij Kredietbank Limburg, Welzijnsstichting Impuls, Stichting Schuldhulpmaatjes Parkstad en de maatschappelijke partners samenwerken in en met het team.

Status

In augustus-oktober 2021 is een brede evaluatie uitgevoerd naar de resultaten die zijn beschreven in het beleidsplan Armoede en Schulden 2020-2023 en het Uitvoeringsplan Armoede en Schulden 2021-2023. Deze evaluatie is in de raadscyclus van december 2021 aan de gemeenteraad ter besluitvorming voorgelegd. Specifiek ten aanzien van de pijler Preventie en Vroegsignalering zijn de navolgende resultaten behaald.

Ten aanzien van de Geldwijzerwinkel.
Deze is geopend in augustus 2021. Doel is om per jaar tussen de 150 en 200 inwoners te kunnen adviseren en waar nodig te helpen bij vragen over geldzaken. Tot en met november 2021 bedroeg het aantal inwoners dat daadwerkelijk door en vanuit de Geldwijzerwinkel is geholpen 53. Op dit moment is de winkel 4 dagdelen geopend a 2 uur per dagdeel. Op 1 januari 2022 zal het aantal uren worden verdubbeld en in het voorjaar 2022 zal een avondopenstelling worden ingevoerd. De bezetting van de winkel zal in deze periode eveneens worden opgehoogd.
Tegelijkertijd wordt vanuit de winkel de informatiecampagne verder vormgegeven. Dit door middel van de website waarmee mensen niet allen informatie kunnen krijgen over de winkel zelf, maar ook gericht toegang krijgen tot hulpmiddelen die via (landelijke) partners worden aangeboden. Vanaf november 2021 is via de website bijvoorbeeld ook de 'Wijzer in Geldzaken'tool van het Nibud te benaderen. Hiermee hebben inwoners toegang tot onder andere rekenhulpen en online tools die zijn ontwikkeld door het Nibud.
De Geldwijzerwinkel maakt voor het informeren en adviseren van de inwoners ook gebruik van het door het Nibud ontwikkelde materialen.
In samenwerking met de Bibliotheek Kerkrade is een activiteitenprogramma ontwikkeld om door middel van workshops, informatiebijeenkomsten en aansluiting bij bestaande activiteiten, inwoners, maar ook specifieke doelgroepen, te informeren en adviseren over geldzaken. Vanaf oktober 2021 zijn de eerste workshops gestart in het voortgezet onderwijs in Kerkrade. De verdere uitrol heeft – mede door Corona – vertraging gehad en is nu vanaf begin 2022 gepland.

Ten aanzien van het Team 'Vroeg er op af'
Dit team is per 1 januari van start gegaan en bestaand uit medewerkers van de gemeente zelf, maar ook van de Kredietbank Limburg, Impuls en Schuldhulpmaatjes. Doelstelling was om per jaar 150 a 200 inwoners met een betalingsachterstand te bereiken en hulp te kunnen bieden om de betalingsachterstanden op te lossen. De gemeente Kerkrade is vanaf 2020 aangesloten bij het Landelijk convenant vroegsignalering en op basis hiervan kunnen – eveneens bij dit convenant aangesloten

partijen (energieleveranciers, zorgverzekeraars en woningverhuurders/corporaties). Tot en met november 2021 bedraagt het aantal meldingen ruim 2.000. Alle ontvangen signalen worden opgevolgd met een melding naar de betrokken inwoners variërend van een SMS/Whatsappbericht, email, een brief, danwel telefonisch of door een huisbezoek bij grote/meervoudige achterstanden. Bij ongeveer 50 meldingen worden mensen persoonlijk benaderd per telefoon of een huisbezoek.

Redzaamheid versterken

Doelgroep

Jongeren met vragen over geldzaken. Inwoners die behoefte hebben aan ondersteuning bij het op orde krijgen/houden van geldzaken.

Algemene omschrijving

De Kwikstart app wordt ingezet in om jongeren financieel redzamer te maken. Met Geldplannen van het Nibud voor volwassenen brengen inwoners zelf hun geldzaken op orde. De links naar de geldplannen worden geplaatst op de websites van alle samenwerkingspartners. In het Taalcafé helpen taalcoaches en vrijwilligers met het begrijpen en spreken van de Nederlandse taal. Mensen kunnen er ook terecht voor hulp bij het lezen en schrijven van brieven of invullen van formulieren.
De Vriendenkring is een initiatief van Impuls. Iedereen in Kerkrade die op zoek is naar mensen met wie het klikt en met wie hij of zij iets leuks kan doen, kan zich aansluiten. Een Vriendenkring bestaat uit een groepje van 3 tot 6 mensen, dat regelmatig bij elkaar komt bij één van de deelnemers thuis. Eén van de activiteiten is koken met een klein budget.

Beoogd resultaat

Door gebruik van tools de eigen redzaamheid op sociaal en financieel vlak bevorderen.

Monitoring

De monitoring geschiedt door een structureel overleg binnen de stuurgroep Armoede en Schulden met de projectleider. Via de jaarlijkse voortgangsrapportages vindt terugkoppeling plaats naar de raadscommissie Burgers en Samenleving. De financiële verantwoording geschiedt via de periodieke managementinformatie aan de raadscommissie Burgers en Samenleving en via de reguliere Planning- en Controlcyclus.

Betrokken partijen

- Nibud
- Welzijnsstichting Impuls
- Bibliotheek Kerkrade

Regie

De uitvoering van de activiteiten vindt plaats onder regie van de gemeente en samenwerkende partners.

Status

Ten aanzien van de tools

Inwoners kunnen met de link ‘Wijzer in geldzaken’ die onderdeel uitmaakt van de website van de Geldwijzerwinkel, gebruik maken van reken- en regelhulpen op het gebied van geldzaken. Via het activiteitenprogramma dat in samenwerking met de Bibliotheek en andere partners wordt uitgevoerd, maken ook onderwerpen op het gebied van geldzaken nu deel uit van de activiteiten in het taalcafe. Wel hebben de huidige coronamaatregelen tot gevolg dat de activiteiten (althans in fysieke zin) maar beperkt doorgang kunnen hebben. Op dit moment wordt de ontwikkeling van een meer virtueel programma nog nader onderzocht en uitgewerkt. Op verzoek van de gemeente Kerkrade ontwikkeld de Kredietbank Limburg op dit moment nog de voor de monitoring noodzakelijke registratiesystemen. De implementatie hiervan is voorzien in het eerste kwartaal van 2022.

Inkomensondersteuning

Doelgroep
Inwoners van Kerkrade met een Laag inkomen.

Algemene omschrijving
Ten behoeve van het nog toegankelijker maken van de regeling worden de aanvraagprocedures en -methoden herijkt en vereenvoudigd.

Beoogd resultaat
Bereik inkomensondersteunende regelingen verhogen.

Monitoring
De monitoring vindt plaats aan de hand van de periodieke managementinformatie verstrekt aan de raadscommissie Burgers en Samenleving. De financiële verantwoording geschiedt via de periodieke managementinformatie aan de raadscommissie Burgers en Samenleving en via de reguliere Planning- en Controlcyclus.

Betrokken partijen
- Gemeente Kerkrade
- Samenwerkende maatschappelijke partners Armoede en Schulden.

Regie
De uitvoering vindt plaats onder regie van de gemeente Kerkrade.

Status
Ten aanzien van de aanvraagprocedures

In juli 2021 heeft de gemeenteraad de gewijzigde minimaregeling Sociaal Culturele Activiteiten vastgesteld. In dit kader en naar aanleiding hiervan heeft medio 2021 een onderzoek plaatsgevonden naar andere methodieken voor het verstrekken van bijdragen aan minima (d.m.v. een Vouchersysteem of aansluiting bij en uitvoering van de toekenningen door het volwassenenfonds . Dit onderzoek is ook opgenomen in de in 2021 uitgevoerde evaluatie Aanpak Armoede en Schulden. Op basis van dit onderzoek is besloten de huidige werkwijze (uitvoering door de gemeente en verstrekking van bijdrage) in stand te houden. Wel vindt op dit moment nog onderzoek plaats naar de mogelijkheden om ook de regeling SCA in de toekomst op digitale wijze te kunnen aanvragen en toekennen. Dit onderzoek maakt deel uit van de verdere uitwerking van de werkwijze uitvoering Participatiewet in brede zin.

Schuldhulpverlening

Doelgroep

Inwoners met schuldenproblematiek.

Algemene omschrijving

Schuldregeling bestaat in twee vormen:

1. Bij een schuldsanering ontvangt de inwoner een saneringskrediet. De schuldeisers krijgen meteen het bedrag uitgekeerd waar ze mee akkoord zijn gegaan en de schuldenaar betaalt het krediet in 3 jaar terug. Het bedrag dat de schuldeisers ontvangen ligt hiermee dus vast.
2. Bij een schuldbemiddeling worden maandelijks alle inkomsten boven het Vrije Te Laten Bedrag gereserveerd. Elk jaar krijgen de schuldeisers een bedrag uit de reservering uitgekeerd. De uiteindelijke omvang van de uitkering, kan fluctueren vanwege wijzigingen in dit inkomen. Het bedrag dat de schuldeisers uiteindelijk ontvangen, staat dus niet vast.

Schuldregelingen zullen vaker worden getroffen met een saneringskrediet. Hierbij is de schuldenaar in één keer van al zijn schuldeisers af en heeft hij nog maar één schuldeiser. Dat neemt direct heel veel stress weg. En als de schuldenaar (meer) gaat werken, merkt hij dat direct in zijn portemonnee. Voor de schuldeiser is een saneringskrediet prettig, omdat hij direct de boeken kan sluiten. Snelle duidelijkheid en eenmalige uitbetaling heeft voor menig schuldeiser de voorkeur boven drie jaar wachten voor misschien een paar euro's meer. Het bespaart enorme administratieve lasten die gemoeid zijn met het verwerken van mutaties gedurende de driejarige aflosperiode. Schuldbemiddeling is alleen zinvol als er zicht is op een substantiële inkomensverbetering in de komende drie jaar.
In het Uitvoeringsplan 2021-2023 ''Armoede en Schulden, Samen Aanpakken!'', is de ambitie opgenomen in binnen vier weken nadat het eerste gesprek heeft plaatsgehad, een beschikking af te geven. Daar waar door omstandigheden het niet mogelijk is de beschikking tijdig af te geven, kan de termijn met maximaal vier weken worden verlengd. Deze aanpak, in combinatie met de eveneens in het uitvoeringsplan opgenomen doelstelling om binnen twee weken na melding in gesprek te treden met de hulpvrager (in plaats van de wettelijke termijn van vier weken), past binnen het streven om schuldenaren snel te helpen.

a. Het eerste gesprek vindt plaats binnen 2 weken na melding (tegenover vier weken wettelijk);
b. Binnen vier weken na het eerste gesprek wordt een beschikking afgegeven (tegenover acht weken wettelijk).

Beoogd resultaat

Door het verstrekken van een saneringskrediet heeft de schuldenaar te maken met één schuldeisers. Dit geeft rust en overzicht. Schuldenaren worden snel geholpen.

Monitoring

De monitoring geschiedt door een structureel overleg binnen de stuurgroep Armoede en Schulden met de projectleider. Via de jaarlijkse voortgangsrapportages vindt terugkoppeling plaats naar de raadscommissie Burgers en Samenleving. De financiële verantwoording geschiedt via de periodieke managementinformatie aan de raadscommissie Burgers en Samenleving en via de reguliere Planning- en Controlcyclus.

Betrokken partijen

- Kredietbank Limburg.

Regie

De uitvoering vindt plaats door de Kredietbank Limburg onder regie van de bij de gemeenschappelijke regeling aangesloten gemeenten.

Status

Ten aanzien van de inzet van het saneringskrediet.

De Kredietbank Limburg zet vanaf 2019 structureel saneringskredieten in. Het aandeel saneringskredieten binnen het totaal aantal schuldregelingen door de Kredietbank is gestegen van 9% in 2018 naar 60% in 2020.

Ten aanzien van de versnelling van het proces van schuldhulpverlening

In maart 2021 heeft de gemeenteraad de 'Verordening beslistermijn schuldhulpverlening vastgesteld'. In deze verordening zijn de termijnen vastgelegd zoals ook opgenomen als doelstelling in het uitvoeringsplan Armoede en Schulden.

Uit de evaluatie Armoede en Schulden zijn de navolgende gemiddelden gerealiseerd.

- Doorlooptijd eerste gesprek na aanmelding: 5 werkdagen
- Doorlooptijd afgifte beschikking schuldhulpverlening: 4 weken

Naast deze resultaten, zijn uit de evaluatie ook de volgende cijfers gebleken:

	Doelstelling	Realisatie 2020
-	Gemiddelde stabilisatiefase: 4 maanden	2,5 maanden
-	Groter percentage toekenningen	Geen afwijzingen t/m september 2021
-	Hoger slagingspercentage schuldregelingen	Stabiel (73%)
-	Lager uitvalpercentage in 2023	lichte toename (2020: 38,3% 2021: 38,5%)

Aanpak kinderarmoede

Doelgroep
Jongere inwoners van Kerkrade.

Algemene omschrijving
Door het oprichten van een JongerenAdviesRaad Kerkrade (JARK), wordt jongerenparticipatie en het ontvangen van signalen en advies gestimuleerd. Waar het primaire onderwerp bij de start van Speaking Minds armoede en schulden betrof, is het de intentie om JARK breder in te zetten en de jongeren tevens te laten meedenken over andere onderwerpen die van belang zijn voor henzelf en/of de gemeente, zoals de Jonge Mantelzorger en VIE. Daarnaast is het doel het bereik van specifiek de op kinderen gerichte ondersteuningsregelingen, de zogenaamde 'Kindregelingen' of 'kindpakket' te verhogen.

Beoogd resultaat
Stimuleren van jongerenparticipatie bij de onderwerpen die voor jongeren zelf en de gemeente van belang zijn.
In 2021 maken 70% van de kinderen van werkende minima en 100% van de kinderen in een bijstandssituatie gebruik van het kindpakket.

Monitoring
Monitoring vindt plaats in structurele afstemmingsoverleggen met de projectleiders en de betrokken partijen. De financiële verantwoording geschiedt via de periodieke managementinformatie aan de raadscommissie Burgers en Samenleving en via de reguliere Planning- en Controlcyclus.

Betrokken partijen
- Voortgezet onderwijs VMBO-HOLZ
- Maatschappelijke partners Armoede en Schulden.

Regie
De uitvoering vindt plaats onder regie van de gemeente Kerkrade.

Status

Ten aanzien van de JongerenAdviesRaad Kerkrade (JARK)
De JARK is in november 2020 ingesteld en bestaat uit een tiental jongeren in de leeftijd van 12 tot 26 jaar. De JARK werkt nauw samen met de overige in Kerkrade werkzame adviesraden en sluit ook aan bij de Adviesraad Maatschappelijke Ontwikkeling. Een vanuit de JARK afgevaardigde vertegenwoordiging is ook betrokken bij de verdere uitwerking en ontwikkeling van het activiteitenprogramma preventie en vroegsignalering voor de doelgroep jongeren.

Ten aanzien van het gebruik van het kindpakket.
Het bereik van de maatschappelijke participatieregelingen voor kinderen tot 18 jaar is in Kerkrade in 2020: 82% (landelijk: 60%). De huidige systeeminrichting wordt op dit moment nog aangepast om ook de gewenste uitsplitsing te kunnen maken. Het bereik is in 2020 toegenomen ten opzichte van 2019.

	2019	2020	Verschil
Leergeld	2.878	3.353	17%
Jeugdfonds Sport	536	440	-18%
Jeugdfonds Cultuur	134	101	-25%
Bijdrage kinderen SCA	209	185	-11%

Bron: evaluatie armoede en schuldenaanpak 2021

De daling bij jeugdfonds sport en cultuur is mede het gevolg van de beperkingen die voortvloeien uit de coronamaatregelen.

Sociaal Culturele Activiteiten

Doelgroep
Inwoners van Kerkrade met een Laag inkomen.

Algemene omschrijving
Naast de bestaande toekenningsgronden binnen de regeling Sociaal Culturele Activiteiten Kerkrade zijn aan de bestaande verordening een tweetal nieuwe bekostigingsgrondslagen tbv. expliciet:

a. gezondheids- en vitaliteitsbevorderende activiteiten en;
b. Bibliotheeklidmaatschap;

toegevoegd.
De verordening SCA 2021 is in de raadsvergadering van 7 juli 2021 vastgesteld en is met terugwerkende kracht tot 1 januari 2021 in werking getreden. Ten behoeve van het nog toegankelijker maken van de regeling worden de aanvraagprocedures en -methoden herijkt en vereenvoudigd.

Beoogd resultaat
Gezondheid en vitaliteit zijn randvoorwoorden voor een gezonde levensstijl. Door deze te stimuleren wordt een positief effect verwacht bij burgers.

Monitoring
De monitoring vindt plaats aan de hand van de periodieke managementinformatie verstrekt aan de raadscommissie Burgers en Samenleving en de jaarlijkse voortgangsrapportage in de Raadscommissie Burgers en Samenleving

Betrokken partijen
Gemeente Kerkrade, Samenwerkende maatschappelijke partners Armoede en Schulden.

Regie
De uitvoering vindt plaats onder regie van de gemeente Kerkrade.

Status
In juli 2021 heeft de gemeenteraad de gewijzigde minimaregeling Sociaal Culturele Activiteiten vastgesteld. In dit kader en naar aanleiding hiervan heeft medio 2021 een onderzoek plaatsgevonden naar andere methodieken voor het verstrekken van bijdragen aan minima (d.m.v. een Vouchersysteem of aansluiting bij en uitvoering van de toekenningen door het volwassenenfonds . Dit onderzoek is ook opgenomen in de in 2021 uitgevoerde evaluatie Aanpak Armoede en Schulden. Op basis van dit onderzoek is besloten de huidige werkwijze (uitvoering door de gemeente en verstrekking van bijdrage) in stand te houden. Wel vindt op dit moment nog onderzoek plaats naar de mogelijkheden om ook de regeling SCA in de toekomst op digitale wijze te kunnen aanvragen en toekennen. Dit onderzoek maakt deel uit van de verdere uitwerking van de werkwijze uitvoering Participatiewet in brede zin.

Healthy Life

Doelgroep

Kwetsbare volwassenen van 18+ jaar met een combinatie van:

- Overgewicht (BMI 25-30) en een (matig) verhoogd risico op hartproblemen (CVRM);
- Overgewicht (BMI 25-30) en suikerziekte (Diabetes Mellitus type 2);
- Obesitas (BMI 30+).

Algemene omschrijving

De gemeente Kerkrade heeft de afgelopen periode onderzocht op het mogelijk is het programma HEalthy Life te implementeren. HealthyLife is een gecombineerde leefstijlinterventie (GLI) voor kwetsbare volwassenen vanaf 18 jaar met overgewicht, gebaseerd op de wetenschappelijk bewezen GLI Cool-interventie (Coaching op Leefstijl). De deelnemer wordt gedurende 24 maanden zowel individueel als in een groep begeleid en ondersteund door een leefstijlcoach (op voeding en gedrag) én een beweegcoach. Dit laatste tijdens een beweegprogramma op maat gedurende 14 weken met als doel dat deelnemers na 14 weken doorstromen naar bestaand sport- en beweegaanbod in de regio. Deze geïntegreerde aanpak heeft meer effect dan een aanpak gericht op één van deze twee onderwerpen. In deze aanpak staan bewegen, gedrag, voeding, slaap, stress, ontspanning en Positieve Gezondheid centraal.

HealthyLife is onderdeel van een multidisciplinaire ketenaanpak voor overgewicht en obesitas bij volwassenen. Hierbij worden het sociaal domein (Gemeente Kerkrade) en het medisch domein (Huisartsen OZ-Limburg) nog steviger met elkaar verbonden, waarbij ook aandacht is voor achterliggende sociale- en gezondheidsproblemen die verbonden kunnen zijn met overgewicht of obesitas, zoals armoede, schulden, laag opgeleiden, lage taalvaardigheid, eenzaamheid, beperkt sociaal netwerk etc. Dit maakt dat deze integrale aanpak ook geschikt is voor kwetsbare inwoners.

Beoogd resultaat

Versterking van VIE door middel van:

A. Beoogde resultaten bij kwetsbare volwassenen van 18+ met overgewicht/obesitas:
   - Bevorderen van een actieve leefstijl/bewegen en gezond voedingspatroon.
   - Terugdringen van overgewicht en obesitas.
   - Bijdragen aan kwaliteit van leven en vergroten van zelfredzaamheid en participatie.
B. Versterking van samenwerking tussen sociale domein (gemeente) en medische domein (huisartsen) gericht op uitvoering en implementatie van de gecombineerde leefstijlinterventie Healthy Life.

Monitoring

De samenwerking en monitoring zal door Gemeente Kerkrade, HOZL en Ecsplore nader geconcretiseerd worden in een plan. Ecsplore coördineert de monitoring.

Tijdens uitvoering van HealthyLife in Sittard-Geleen zijn de volgende gegevens in kaart gebracht:
Indicatoren (onder voorbehoud, nadere afspraken maken):

- Algemene proces/structuurindicatoren: aantal gestart, aantal doorverwijzingen vanuit VIPlife (huisartsenregistratiesysteem), aantal gestopt, aantal trajecten en deelnemers leefstijlcoaching, aantal trajecten en deelnemers beweegcoaching, aantal doorgestroomd naar regulier beweegaanbod na 14 weken en na 6 maanden.

- Fysieke gezondheid/resultaatindicatoren: gewicht, BMI, uithoudingsvermogen, lenigheid en knijpkracht.
- Ervaren gezondheid adhv de 6 dimensies van Positieve Gezondheid: lichaamsfuncties, mentaal welbevinden, zingeving, kwaliteit van leven, meedoen en dagelijks functioneren.
- Samenwerking: aantal doorverwijzingen vanuit VIPlife (huisartsenregistratiesysteem), aantal doorverwijzingen per Huisartsenpraktijk in Kerkrade.

Betrokken partijen

Ontwikkeling en implementatie van HealthyLife in Kerkrade door:

- Ecsplore, onderdeel van MIK-PIW Groep (Zuid-Limburgse Welzijnsinstellingen)
- HOZL (Huisartsen Oostelijk Zuid Limburg)
- Gemeente Kerkrade

Ook betrokken op de achtergrond:

- Provincie Limburg
- Preventiecoalitie
- CZ Actief in Gezondheid (Zorgverzekeraar)

Huidige stand van zaken

Samen met partners Ecspore en HOZL zijn -mogelijkheden verkend om HealthyLife zonder subsidie te realiseren.

Een voorwaarde voor deelname van HOZL is participatie van meerdere grote(re) gemeenten in OZL. Inmiddels hebben Ecsplore en HOZL andere gemeenten benaderd voor deelname aan HealthyLife. Heerlen is bezig met besluitvorming over HealthyLife, Brunssum en Beekdaelen willen ook meedoen. Dit zijn, samen met Kerkrade, voldoende gemeenten om HealthyLife in onze regio voort te zetten.

In het 1e kwartaal 2022 wordt de uitvoering van HealthyLife voorbereid, waarna de eerste groep(en) deelnemers in april 2022 kunnen starten.

Innovatiehub programma's producten services

Parkstad Excellence

Doelgroep

De meest innovatieve betrokken talenten uit de gemeentelijke en niet gemeentelijke organisaties die in die sectoren werken waar problemen op het gebied van vitaliteit en gezondheid spelen.

Algemene omschrijving

Parkstad Excellence is een trainingsprogramma voor innovatieve betrokken talenten die in de sectoren werken waar problemen op het gebied van vitaliteit en gezondheid spelen. In het programma staan herkenbare problemen of uitdagingen op het gebied van gezondheid die onze bewoners raken en hoe daar in de uitvoering vorm aan wordt gegeven, centraal. Het streven is verschillende edities van een trainingsprogramma aan te bieden waardoor talent wordt gedeeld, vergroot en versterkt. Elke editie zal voorafgegaan worden door een scan van bestaande problemen bij organisaties die als input dienen voor het programma dat geboden gaat worden gedurende de training. Op deze manier gaan deelnemers dan aan de slag met het oplossen van concrete cases uit de eigen praktijk en wordt er direct gewerkt aan kennisbevordering door analyse van de eigen uitdagingen. Doordat dit organisatie overstijgend gebeurt, wordt bijgedragen aan community building.

Beoogd resultaat

- Verbeteren van de executiekracht van organisaties;
- Betere samenwerking tussen organisaties onder andere door het op/uitbouwen van persoonlijke relaties;
- Kennis vergroten over succesvolle innovaties, interventies en oplossingen;
- Samenwerkingen smeden tussen partners die werkzaam zijn op het gebied van vitaliteit en gezondheid;
- Efficiënter leren samenwerken.

Betrokken partijen

- Nader te bepalen onderwijsinstelling;
- Gemeenten;
- Maatschappelijke organisaties.

Regie

Innovatiehub Vie.

Monitoring

Doelstelling is in het eerste kwartaal van 2022 te starten met een groep van 25 deelnemers en dat in 2 jaar tijd 100 deelnemers het programma doorlopen.

Status

Het programma wordt momenteel doorontwikkeld en kent vanwege corona een beoogde start in het 2e kwartaal van 2022. Het conceptprogramma is opgesteld en wordt verder ingekleurd. In het 1e kwartaal zal het conceptprogramma worden voorgelegd aan een aantal bestuurders om mede input te geven aan de inhoud en enthousiasme te creëren om samen meerjarig dit programma vorm te geven en hun medewerker af te vaardigen.

Oriëntatie | Voorbereiding | **Implementatie** | Uitvoering | Evaluatie

Gezonde Basisschool van de Toekomst (GBT) readiness scan

Doelgroep

- Scholen die aan de slag willen als gezonde basisschool van de toekomst;
- Ambtenaren die basisscholen hierin begeleiden;
- Limburgse Kwartiermakers Gezonde Basisschool van de Toekomst.

Algemene omschrijving

Het is zeer belangrijk te investeren in gezonde basisscholen van de toekomst (GBT). Bij de jeugd wordt immers de basis gelegd voor een gezond en vitaal leven. Ter begeleiding van het opschalen van het aantal GBT-scholen ontwikkelt de Innovatiehub in samenwerking met de kwartiermakers GBT een tweetal tools. Veel scholen die GBT school willen worden, voeren namelijk al onderdelen van het GBT gedachtegoed uit. In zulke situaties start men dus niet vanaf nul met GBT. Om er snel achter te komen hoe ver men al is in relatie tot het wetenschappelijk gevalideerde GBT model, wordt een readiness scan ontwikkeld. Met de scan kan met de school het gesprek aangegaan worden om enerzijds ambities te peilen en anderzijds te bespreken wat er reeds gedaan wordt en wat er dus nog moet gebeuren. Uit de scan rollen de mogelijkheden voor een school maar wordt direct ook praktische ondersteuning geboden. Doelstelling van de readiness scan is om ook in kaart te brengen welke organisaties (non-profit en profit) ondersteuning kunnen bieden bij het invullen van de ontbrekende onderdelen van het GBT model. Hierbij kan gedacht worden aan partijen die invulling kunnen geven aan aspecten als beweegmomenten of talentontwikkeling in de meeste brede vorm.

Beoogd resultaat

- Toetreding tot GBT voor scholen vergemakkelijken;
- Optimaliseren van het begeleidingsproces GBT voor ambtenaren en kwartiermakers.

Betrokken partijen

- Provincie Limburg kwartiermaker GBT;
- Stichting implementatie gezonde basisscholen;
- GGD Zuid-Limburg;
- Innovatiehub Vie.

Regie

Innovatiehub Vie.

Status

De Readiness-scan is in het najaar van 2021 overgedragen aan de kwartiermakers GBT. De kwartiermakers worden begeleid in het juiste gebruik van de tool.

Gezonde Basisschool van de Toekomst (GBT) - Opschaling Limburg

Doelgroep

- Scholen die aan de slag willen als gezonde basisschool van de toekomst;
- Ambtenaren die basisscholen hierin begeleiden;
- Limburgse Kwartiermakers Gezonde Basisschool van de Toekomst.

Algemene omschrijving

Naast de readiness scan richt de Innovatiehub voor het proces van opschaling van het aantal GBT basisscholen, een trechter in die in stappen, met verschillende acties een zo groot mogelijk aantal scholen converteert naar ‘GBT-school'. Hiervoor maken we gebruik van bewezen funnel/trechter methodieken. Dit helpt de ambtenaren en kwartiermakers in hun taak bij het vertalen van enthousiasme van scholen naar een volwaardige GBT implementatie.

Beoogd resultaat

- Optimaal procesmanagement en kennisdeling tussen kwartiermakers en ambtenaren op gebied van implementatie;
- Lokale en regionale communities van gezonde basisscholen van de toekomst als ambassadeurs van het concept.

Monitoring

Monitoring vindt plaats via een zogenaamde ‘salesfunnel’ waarin de voortgang per fase/stap van conversie naar GBT-school wordt bijgehouden.

Betrokken partijen

- Provincie Limburg; kwartiermakers GBT
- Stadsregio Parkstad Limburg
- Gemeente Kerkrade
- Stichting implementatie gezonde basisscholen
- GGD Zuid-Limburg
- Innovatiehub Vie

Regie

Innovatiehub Vie

Status

Opschalingsstrategie is opgeleverd aan de kwartiermakers Gezonde Basisschool van de Toekomst. We bevinden ons in de laatste fase van de overdracht zodat de kwartiermakers dit instrument duurzaam kunnen blijven inzetten.

Positieve gezondheid app

Doelgroep
Zorgprofessionals en cliënten.

Algemene omschrijving
Professionals voeren het gesprek met hun cliënten (steeds meer) vanuit het gedachtegoed van positieve gezondheid. Het gedachtegoed helpt door middel van een serie vragen een beeld te vormen over iemands beleving van gezondheid. Soms vullen professionals deze serie vragen in, maar mensen kunnen deze vragen ook zelf invullen waarbij de uitkomsten worden uitgezet in het bekende 'spinnenweb' op de zes domeinen. Dit zelf invullen past bij de ontwikkeling van meer zelfregie nemen. Om zelfregie te nemen is het belangrijk dat er zo min mogelijk drempels bestaan.
Daarom bieden we aan om het gedachtegoed te vertalen naar een eenvoudig te gebruiken app. Wanneer goed begeleid, komt dit de slagkracht van alle organisaties ten goede. Daarnaast bestaan er in de toekomst ook interessante mogelijkheden op het gebied van data. Het is essentieel dat dit in samenwerking met actieve gebruikers ontwikkeld wordt. Om die reden zoeken we de relatie op met Burgerkracht.

Beoogd resultaat
Het doel van de positieve gezondheidsapp is een zeer gebruiksvriendelijke app te ontwikkelen die iedereen makkelijk kan invullen en die daarmee meerwaarde biedt ten opzichte van reeds bestaande gezondheidsapps. Daaruit vloeit voort dat meer mensen inzicht krijgen in de eigen ervaren gezondheid en de koppeling gelegd kan worden met acties die tot verbeteringen kunnen leiden. Onderscheidende elementen van de applicatie kunnen onder andere zijn; feedback van familie en vrienden over de ervaren gezondheid, bundelen van tips die helpen bij het inpassen van ander gedrag of het afnemen van meerdere tests over een bepaalde periode.

Betrokken partijen
Bij betrokken partijen:
- Institute of Positive Health
- Burgerkracht
- Marktpartijen
- Vie-Innovatiehub

Regie
Innovatiehub Vie.

Status
Samen met Institute for Positive Health en Burgerkracht wordt deze app ontwikkeld. Kerkrade vervult als early adopter de ambassadeursrol van de PG app binnen Parkstad en binnen Limburg. Op dit moment is de testversie gereed waarin de resultaten uit de test verwerkt zullen worden. De app zal in het eerste kwartaal van 2022 gebruiksklaar zijn.

Onze Regio in Beeld

Doelgroep

Partijen die zich programmatisch inzetten om (gezondheids)achterstanden in te halen.

Algemene omschrijving

Kerkrade sluit aan bij en is een van de early adopters van Onze Regio in Beeld (ORiB). Het betreft een online en interactief dashboard waar data van verschillende organisaties vertaald worden naar betekenisvolle inzichten die de voortgang van onze projecten verduidelijken. Voor ieder programma worden met ORiB de belangrijkste zogeheten kritieke prestatie indicatoren verzameld. Deze indicatoren zeggen iets over de voortgang van de programma's en helpen om gefocust onze resultaten te bereiken. ORiB stelt ons echter ook in staat om samenhangende keuzes te maken over voortgang of afbreken van projecten c.q. programma's. ORIB ontzorgt en draagt bij aan objectivering van de resultaten.

Beoogd resultaat

Door het delen van data van verschillende organisaties komen we meer te weten over vitaliteit en gezondheid en kan aan de hand van data objectief en data gedreven afgewogen worden in hoeverre een initiatief tot resultaat leidt.

Betrokken partijen

- Gemeente Kerkrade
- Radar
- Levanto Groep
- Meander Groep
- Weller wonen
- HEEMwonen

Er vinden blijvend gesprekken plaats om partijen te laten aanhaken.

Status

ORiB is een lange termijn investering in een kennisplatform en formule die zijn waarde jaarlijks meer en meer gaat bewijzen. Sinds 7 juli 2021 is het platform Onze Regio in Beeld live gegaan. Kerkrade neemt deel aan dit platform, waarbij relevante samenwerkingspartijen in gezamenlijkheid data delen die leiden tot betekenisvolle inzichten. Voor het programma VIE worden er specifieke dashboards ontwikkeld om scherper te kunnen sturen op de uitvoeringsprogramma's. Het dashboard 'Rolduckerveld' wordt in het eerste kwartaal van 2022 afgerond. Voor 2022 wordt vanuit ORiB gesproken over het opzetten van een monitoring voor het programma Gelukkig ouder worden, om het effect van dit programma aan te tonen.

SAMENWERKING

Betere blik op Kerkrade dankzij 'big data'

KERKRADE
DOOR THIJS DE VEEN

Met een paar klikken zien welke buurt bovengemiddelde zorgbehoeften heeft, waar de vergrijzing snel toeneemt of juist waar het goed gaat wat betreft werkloosheidscijfers. In Kerkrade kan het nu.

Met de ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst 'onze regio in beeld' slaan vijf partijen de handen ineen om samen een completer en betrouwbaarder beeld van de inwoners van Kerkrade te krijgen. Dat doen ze aan de hand van een online dashboard waarin de gemeente zelf, LEVANTOgroep, Radar, Weller Wonen en Meander-Groep hun data samenvoegen, aangevuld met externe bronnen zoals het CBS. Daarmee krijgen ze meer inzicht in de sores van de lokale bevolking en kunnen daar vervolgens beter op sturen. Big data dus.

Weggegooid geld

„In de huidige praktijk moet je voor elk experiment weer opnieuw databronnen verzamelen en kijken of ze nuttig zijn. Weggegooid geld, dit systeem is een zegen voor de toekomst", zegt bestuurder van LEVANTOgroep Paul Schefman. „Vaak hebben we hetzelfde idee, maar niet hetzelfde beeld", vult Romain Dohmen aan, consultant van één van de kartrekkers ORGfit en tevens kwartiermaker van de Vie Innovatiehub Parkstad.

In één oogopslag is het nu duidelijk dat Rolduckerveld weinig tot geen zorgvoorzieningen heeft, maar dat de behoefte aan zorg er bovengemiddeld is. Aan de vergrijzing ligt het niet, die loopt volgens het overzicht gelijk met de rest van Kerkrade. Klik je op Haanrade, dan zie je dat die wijk het bij alle criteria weer 'beter' dan gemiddeld doet. „En het gaat niet alleen om het constateren hoe het *nu* is, op basis van een aantal aannames kun je ook een prognose van de toekomst maken", vertelt Dohmen. Door de databank regelmatig te verversen blijft de blik op Kerkrade tevens actueel.

Het is geen toeval dat deze samenwerking juist in Kerkrade zijn geboortegrond vindt. Met de komst van het allesomvattende gezondheidsproject 'Vie' om decennia aan maatschappelijke achterstand in te lopen is de gemeente de uitgelezen kandidaat om zich aan de grootschalige data te wagen. „We hebben met Vie een opdracht meegekregen vanuit de provincie, om een voortrekkersrol in de regio te gaan vervullen als ontwikkelingslaboratorium", vertelt wethouder Huub Wiermans. „De data kan laten zien of de gezondheidsprogramma's werken. Anders kunnen we ze meteen stoppen en het over een andere boeg gooien."

Heel Limburg

Dohmen zit vol ambitie en gluurt al over de gemeentegrenzen heen. „Het is de bedoeling zo snel mogelijk te groeien naar vijftien à twintig partijen aan het eind van dit jaar." Hij noemt andere zorg- en woningcorporaties als voornaamste voorbeelden. Eerst binnen Kerkrade, maar daarna via Heerlen door naar heel Parkstad. Om vervolgens door te groeien naar Zuid-Limburg en uiteindelijk de hele provincie. „Maar de eerste mijlpaal zetten we vandaag in Kerkrade."

Dagblad de Limburger - juli 2021

Naviegator (werktitel was: Landkaart Parkstad)

Algemene omschrijving

Hoe meer we onderzoeken en leren van de verschillende programma's, actoren en projecten op het gebied van gezondheid, hoe meer behoefte er is aan een overzicht van alle initiatieven die er al lopen. Een en ander niet in het laatst om te voorkomen dat het wiel opnieuw wordt uitgevonden uit onwetendheid over reeds bestaande programma's.

Voor de Regio Parkstad zal Vie een faciliterende rol innemen om dit overzicht en inzicht in bestaande interventies te realiseren met de Naviegator. Met de Naviegator worden goede initiatieven in onze regio in kaart gebracht. Hiermee werkt de Naviegator in een continu proces aan een overzicht van initiatieven in onze regio. Hiertoe zal niet alleen de hulp worden gevraagd van de gemeenten in onze regio om dit inzicht in lopende programma's en de doelstellingen daarvan te verwerven, maar ook informatie worden opgehaald bij overige aanbieders (profit en non-profit). Hierbij zal ook de verbinding worden gelegd met Bureau Trendbreuk/GGD waar reeds waardevolle informatie van lopende interventies worden verzameld. De inzichten zullen openbaar inzichtelijk worden voor iedereen die deze wil raadplegen of er iets aan wilt bijdragen. Het digitale overzicht zal regelmatig geüpdatet worden.

Doelgroep

Partijen die zich programmatisch inzetten om (gezondheids)achterstanden in te halen.

Beoogd resultaat

Een overzicht van programma's, actoren en ontwikkelingen in de regio die voor betrokken partijen in een web-omgeving openbaar is en steeds geüpdatet wordt op actualiteit. Met de informatie uit de Naviegator wordt tevens inzichtelijk welke andere partijen interventies uitvoeren op hetzelfde onderwerp en kunnen koppelingen gelegd worden om de kennis gezamenlijk in te zetten en zo meer slagkracht te genereren.

Gestart wordt met een eerste versie met een eenvoudig overzicht. Wanneer het gebruik toeneem en de content rijker wordt, zal naar wens van het gebruik in de praktijk het platform aangepast worden.

Functionaliteiten Versie 1

- Overzicht van gebieden
- Overzicht van fysieke locatie gerelateerd aan gezondheid
- Overzicht van programmatische aspecten van gezondheid

Opbrengsten

- Mobiele applicatie voor medewerkers & collega's
- Versterken van relatie met Parkstad gemeenten & maatschappelijke partners
- Aanmoedigen van regie over eigen gezondheid bij inwoners van Kerkrade
- Innovatief karakter VIE verder versterken
- Mogelijke meerwaarde in de toekomst door koppeling van metadata in ORIB

Betrokken partijen

Gemeenten en aanbieders (profit en non-profit) van programma's op het gebied van vitaliteit en gezondheid.

Regie

Innovatiehub Vie neemt de lead en zoekt naar partners die hierbij willen aansluiten.

Status

In maart ’21 heeft een eerste oriënterende ronde langs de diverse gemeenten plaatsgevonden waaruit een aanzet voor de landkaart is opgesteld. In het najaar 2021 is een prototype (V1)ontwikkeld welke vanaf 2022 gevuld zal gaan worden voor gebruik in het tweede kwartaal 2022. De Naviegator kent een continu ontwikkelproces.

Fondsen werving/aanvraag FooDiverCities

Doelgroep

Partijen die zich programmatisch inzetten om (gezondheids)achterstanden in te halen.

Algemene omschrijving

De uitdagingen in onze regio die vertaald worden in initiatieven en programma's hebben ook financiering nodig. Vanuit de Innovatiehub zal ingezet worden op het verwerven van middelen bij diverse (landelijke en Europese) fondsen. Uiteraard zal hierbij afstemming gezocht worden met andere organisaties die hier overduidelijk al goed in slagen zoals bijvoorbeeld de Stadsregio Parkstad en de GGD. Daarnaast zal ook de hulp ingeroepen worden van externe bureau's om hierin te ondersteunen.

Beoogd resultaat

Werving van financiële middelen voor bestaande en/of nieuwe programma's of producten op het gebied van vitaliteit en gezondheid.

Betrokken partijen

- Partners in de regio;
- Subsidiebureau's;
- Innovatiehub Vie.

Regie

In onderlinge afstemming te bepalen onder coördinatie van Vie.

Status

Fondsenwerving heeft continue aandacht. Momenteel wordt in kaart gebracht op welke wijze hier langjarig een fundamentele invulling aan gegeven kan worden.

Specifiek heeft de Vie-Innovatiehub samen met het Discovery museum samen met onder andere New Castle, Oslo, Albertville, Frankfurt en wordt getrokken door de Universiteit van Bologna een Europese subsidie aanvraag 'FooDiverCities' ingediend.
De aanvraag kent vier prioriteiten:

- Voedselgeletterheid (weten waar voedsel vandaan komt en belang van goede voeding)
- Voedselrechtvaardigheid (toegang van gezond eten voor kwetsbare bevolkingsgroepen)
- Empowerment van de samenleving (ontwerpen van een methode/methodes zodat inwoners ook gezond gedrag gaan vertonen)
- Duurzaamheid van het milieu.

Doel is via een 4-jarig traject met onderwijsinstituten, Europese Gemeenten en kennislabs bestaande bestuursstructuren en -mechanismen te verbeteren of te ontwikkelen, tot voorstellen te komen voor gemeenschapsgebaseerde sociale en politieke innovatiestrategieën en het identificeren en ontwikkelen van duurzame bedrijfsmodellen. Verwacht wordt dat in het tweede kwartaal van 2022 bekend wordt of de aanvraag wordt gehonoreerd.

LEEF fonds

Doelgroep

Ondernemers/start-ups die werken aan oplossingen op het gebied van vitaliteit en gezondheid.

Algemene omschrijving

Op vele fronten wordt er door ondernemers gewerkt aan oplossingen voor een specifiek (gezondheids)probleem, maar ontbreekt het startende ondernemers nog regelmatig aan budget voor snelle ontwikkeling of het testen/onderzoeken van aannames. Daarom is er momenteel een pilot fonds in de planning die studenten, bewoners, zorgpersoneel of ondernemers financieel en inhoudelijk gaat helpen in de vroege fase. Opzet van het fonds is dat men kan aankloppen bij het LEEF (Limburg Early Execution Fund) fonds waaruit budgetten van €10k worden verdeeld op basis van een pitch aan een panel van experts. Uitgebreide planvorming maakt plaats voor snelle uitvoering op basis van de uitslag van het panel.

Beoogd resultaat

Het aanjagen van innovatie op het gebied van vitaliteit en gezondheid door het ondersteunen van beginnende ondernemers of mensen die denken aan het opzetten van een dienst op product.

Betrokken partijen

- Stadsregio Parkstad;
- LIOF (Limburgs ontwikkelings- en investeringsmaatschappij);
- ESZL (Economische Samenwerking Zuid-Limburg);
- Innovatiehub Vie.

Status

LEEF is een doorlopend 'programma' dat in juli 2021 is opgeleverd. Middels een communicatieplan is bekendheid aan LEEF gegeven, met de oproep aan potentiële kandidaten om zich aan te melden. Er zijn inmiddels 15 aanmeldingen binnen gekomen. De eerste editie met de eerste 5 pitches heeft plaatsgevonden op 16 december 2021.

Met LEEF op zoek naar ideeën inwoners

Met het Limburg Early Execution Fonds (LEEF) ziet Vie actief af van bureaucratie en gaat op zoek naar ideeën van de eigen inwoners van Parkstad. Middels een soort 'Dragons' Den'-opzet zoals op televisie kan iedereen een idee presenteren om de lokale gezondheid te bevorderen. „En niet vervolgens zes dagen rapporten schrijven, de pitch wordt gewoon daar beoordeeld", aldus wethouder Huub Wiermans van Kerkrade.
Als de 'jury' het idee goedkeurt, staat daar een maximale investeringssubsidie van 10.000 euro tegenover, maar dat kan ook een bedrag van 1500 euro zijn. De drie beste pitches van het jaar krijgen tevens de mogelijkheid om tegen zeer gunstige voorwaarden een lening van 30.000 euro af te sluiten. Ondanks de soms hoge bedragen moet het allemaal wel laagdrempelig blijven voor iedereen. „Voor mijn part komen ideeën van de *stehtisch*", stelt wethouder Wiermans. Inwoners van Parkstad kunnen zich inschrijven via de site van Vie. De pitches starten in september.

Oriëntatie | Voorbereiding | Onderzoek | **Opgeleverd** | Evaluatie

Community Events

Doelgroep
Partijen die zich programmatisch inzetten om (gezondheids)achterstanden in te halen

Algemene omschrijving
Binnen Parkstad wordt door veel partijen gewerkt aan vitaliteit en gezondheid. Partijen die bijvoorbeeld kunnen deelnemen aan het programma 'Parkstad Excellence' (zie voor meer informatie eerder in dit document) maar waarbij het van belang is dat zij elkaar ook op andere manieren ontmoeten en versterken. Het voornemen is om b.v. samen met enkele kennisinstellingen in de Smart Services Campus in Heerlen en deelnemers op het gebied van vitaliteit en gezondheid events te organiseren. Hierbij wordt concreet gedacht aan:

- Informele bijpraatsessies;
- Bijeenkomsten waarin men elkaars successen deelt maar ook leert van elkaars fouten;
- Hackathons (bijeenkomsten waarin een probleem helder wordt gedefinieerd en binnen 24 uur wordt opgelost door teams);
- Designsprints (een uitgebreidere versie van een hackathon waarin een team aan de slag gaat met een vraagstelling);
- Een 'wasstraat' waarin een panel van experts/hackers in 1 uur advies geven op een probleem; De wasstraat zal er voornamelijk erop gericht zijn om reeds bestaande oplossingen boven tafel te krijgen.

Daarnaast zijn er nog vele andere partijen, waarbij ontmoeten en versterken centraal moet staan. Denk aan de Sociale Partners, de collega's van Stadsregio Parkstad die zich bezig houden met vitaliteit en gezondheid etc.

Beoogd resultaat
Het creëren van een hechtere verbinding tussen actoren en professionals werkzaam op het gebied van vitaliteit en gezondheid.

Betrokken partijen
Partijen die zich programmatisch inzetten om (gezondheids)achterstanden in te halen.

Regie
Innovatiehub Vie.

Status
De aanwezigheid van Covid'19 zorgt ervoor dat er helaas minder community-events georganiseerd zijn dan gewenst. Op dit moment hebben er overleggen plaats gevonden met de Sociale Partners. Daarnaast zijn de contouren gelegd voor een mogelijke samenwerking met de VNG en het Public Services Lab. Het Parkstad Excellence programma staat bijna in de steigers. Er zijn veel ideeën voor bijeenkomsten en events die "on hold" staan ten tijde van het schrijven van deze update.

Onderzoek Fit-programma *nieuw*

Doelgroep
Mensen die door een (chronische) aandoening buiten het arbeidsproces staan.

Algemene omschrijving
Het aantal mensen dat door een chronische aandoening buiten het arbeidsproces komt te staan, neemt jaarlijks toe. Deze toename is toe te schrijven aan onder andere leefstijlveranderingen en een stijging van de gemiddelde pensioenleeftijd. In Nederland zal naar verwachting in 2030 één op de vier werknemers een chronische aandoening hebben.

In het voorjaar van 2021 heeft de stichting Reha-projects (verder Reha) zich gemeld bij de gemeente met een initiatief gericht op effectieve en duurzame re-integratie. Algemeen betreft het initiatief een multidisciplinaire, niet-medicatieve interventiemethode (verder: Methode). In deze Methode worden personen vanuit een multidisciplinaire benadering gescreend om vervolgens in een aantal weken intensief getraind te worden waarna ze weer geschikt zijn om deel te nemen aan de samenleving/werk/ opleiding. Voor de locatie is hierbij het Vie-complex in beeld. De ontwikkelde Methode is gepatenteerd.

Om de Methode daadwerkelijk toe te (kunnen) passen, resteert de vraag op welke wijze de aanpak geïmplementeerd kan worden. Hierbij valt te denken aan de wijze van financiering, organisatie en huisvesting maar ook onderzoek naar potentiële doelgroepen en de wijze waarop de Methode passend bij de doelgroep duurzaam effectief kan zijn.

Het initiatief van Reha sluit aan bij de taakstelling van Vie om een bijdrage te leveren aan het bevorderen van de gezondheid en vitaliteit in Kerkrade maar zeker ook in de regio en zelfs daarbuiten. Daarnaast zal de nieuwe locatie Vie een belangrijke rol kunnen vervullen wanneer de Methode uitgevoerd wordt.

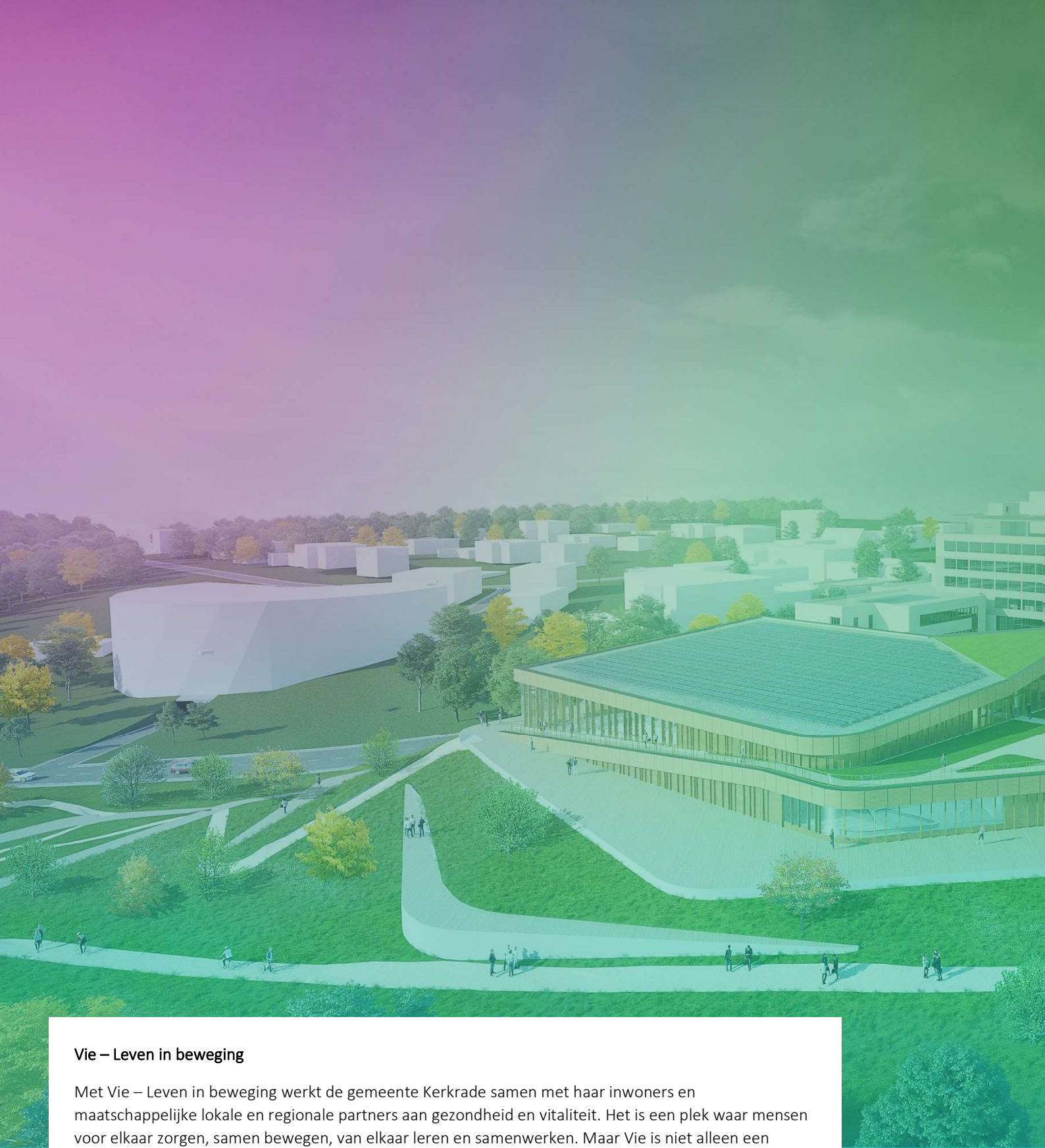
Beoogd resultaat
Een businessplan op te stellen dat antwoord geeft op de vragen of en zo ja hoe en onder welke voorwaarden de door Reha ontwikkelde methode binnen Vie duurzaam (primair) in Kerkrade en de regio kan worden ingezet.

Betrokken partijen
- Stichting Reha
- Innovatiehub Vie

Regie
Stichting Reha en Innovatiehub Vie.

Status

Vie – Leven in beweging

Met Vie – Leven in beweging werkt de gemeente Kerkrade samen met haar inwoners en maatschappelijke lokale en regionale partners aan gezondheid en vitaliteit. Het is een plek waar mensen voor elkaar zorgen, samen bewegen, van elkaar leren en samenwerken. Maar Vie is niet alleen een fysieke plek in het centrum van Kerkrade. Vie is ook de beweging die hoort bij het leven. Vie wordt zichtbaar en voelbaar, in het stadshart tot in de haarvaten van de wijken. Vie staat voor levenslang kansrijk met programma's die investeren in gezonde jeugd, vitaal ouder worden en vitale wijken. Met de inzet vaneen Kennis- en Expertisecentrum wordt Vie bovendien onmisbaar in de ambitie van de regio Zuid-Limburg om te werken aan gezondheid en vitaliteit.

Kortom: Vie is een investering in een gezonde en vitale duurzame toekomst voor Kerkrade én de regio.

www.vie-kerkrade.nl